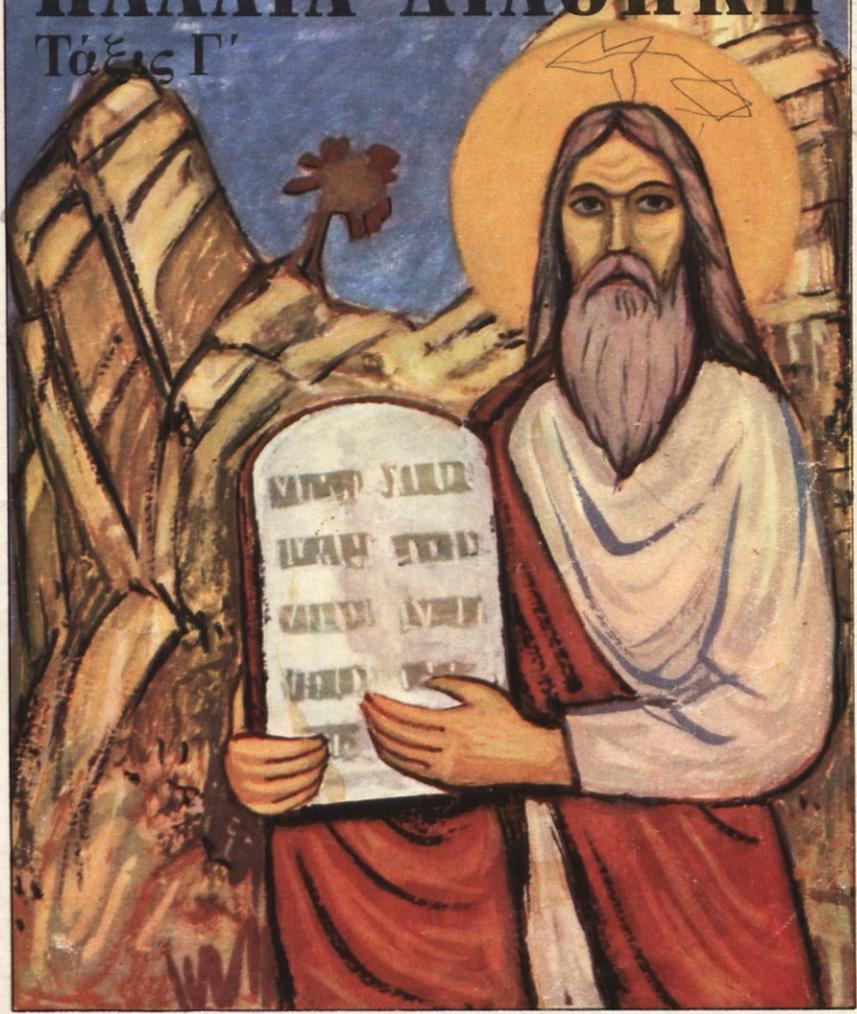

97/62

ΕΝΟΣΙΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΕΚΗΧΑΙΛΕΥΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Τάξις Γ'

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡΙΘΜΟΣ
5

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

97/82

15

ΤΑΚΗ ΚΑΠΩΝΗ — ΓΕΩΡ. ΑΝΔ. ΚΩΣΤΑΚΗ
ΓΕΩΡ. ΚΟΥΣΟΥΡΗ

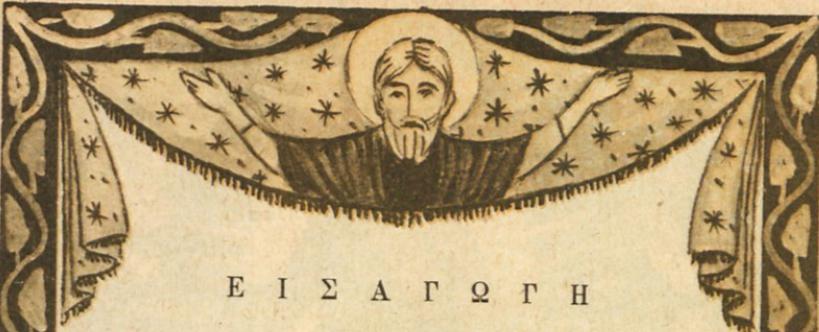
ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Γιά τήν Τρίτη τάξι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ", ΑΘΗΝΑΙ

Copyright by : ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ»
ΑΘΗΝΑΙ 1960

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἀγαπητά μας παιδιά,

Τὸ βιβλίο πὸν κρατᾶτε στὰ χέρια σας εἶναι ἡ
«Ἱερὰ Ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης».

Στὸ βιβλίο αὐτὸ θὰ μάθετε πῶς ὁ καλὸς Θεὸς
ἔπλασε τὸν κόσμον καὶ ἀπὸ ἀγάπῃ ἐχάρισε στὸν
ἄνθρωπο ὅλα τὰ καλά, γιὰ νὰ ζῆ εὐτυχισμένος.

Ἀκόμη θὰ μάθετε ὅτι ἀγαπᾷ καὶ προστατεύει
τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, πὸν ἔχουν πίστι σ' Αὐτὸν
καὶ ἐκτελοῦν τὸ θέλημά Του.

Ἔτσι θὰ συνηθίσετε καὶ σεῖς — ἀπὸ τώρα πὸν
εἶστε μικρὰ — νὰ σέβετε τὸ Θεό, νὰ ὑπακούετε
στοὺς γονεῖς σας καὶ στοὺς δασκάλους σας καὶ νὰ
ἀγαπᾶτε ὄχι μόνον τοὺς συγγενεῖς σας καὶ τοὺς
φίλους σας, ἀλλὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Κι ὅταν κάνετε ὅλα αὐτά, νὰ εἶστε βέβαια ὅτι
θὰ ἔχετε τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ ζῆτε εὐ-
τυχισμένα.

Οἱ συγγραφεῖς

Ὁ Θεός με τὰ δημιουργήματά του.

1. Ἡ Δημιουργία τοῦ Κόσμου

Πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια δὲν ὑπῆρχε τίποτε ἀπ' ὅ,τι βλέπομε σήμερα στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανό.

Μόνον ὁ καλὸς Θεὸς ὑπῆρχε. Αὐτός, ἀπὸ καλωσύνη καὶ ἀγάπη, σὲ ἕξι ἡμέρες, μὲ τὸ Λόγο Του δημιούργησε τὸν **Κόσμο**, ποὺ βλέπομε καὶ χαιρόμαστε.

Τὴν πρώτη ἡμέρα ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ. Ὑστερα εἶπε: «Νὰ γίνῃ φῶς». Κι ἀμέσως ἐγίνε τὸ φῶς καὶ ξεχώρισε ἀπὸ τὸ σκοτάδι. Τὸ φῶς ὁ Θεὸς τ' ὠνόμασε **ἡμέρα** καὶ τὸ σκοτάδι **νύχτα**.

Τὴ δεύτερη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ἐγίνε τὸ στερέωμα τοῦ **Οὐρανοῦ**.

Τὴν τρίτη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ξεχώρισε ἡ **ξηρὰ** ἀπὸ τὴ **θάλασσα**. Ὅταν ἐγίνε αὐτὸ εἶπε: Ἄς βλαστήσουν ἐπάνω στὴ γῆ χόρτα, λουλούδια καὶ δένδρα. Κι ἀμέσως ἡ γῆ στολίσθηκε μὲ ὅλα αὐτά.

Τὴν τετάρτη ἡμέρα εἶπε ὁ Θεὸς καὶ ἐγίνε ὁ λαμπρὸς **ἥλιος**, ποὺ φωτίζει τὴ γῆ τὴν ἡμέρα, τὸ ἀσημένιο **φεγγάρι** καὶ ὅλα τὰ **ἄστρα**, ποὺ βλέπομε τὴ νύχτα στὸν οὐρανό.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα εἶπε ὁ Θεὸς καὶ ἐγιναν τὰ **ψάρια** τῆς θάλασσας καὶ τὰ **πουλιά** τῆς γῆς. Ὑστερα τὰ εὐλόγησε νὰ αὐξάνωνται καὶ νὰ γίνωνται συνεχῶς περισσότερα.

Τὴν ἕκτη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ἐγιναν ὅλα τὰ **ζῶα** καὶ τὰ **ἔρπετά**. Ὑστερα, ὅταν εἶδε ὅτι ὅλα ὅσα ἔκαμε ἦσαν καλά, εἶπε: Ἄς κάμωμε τώρα **ἄνθρωπο** «κατ' εἰκόνα ἡμῶν καὶ καθ' ὁμοίωσιν».

2. Πώς ο Θεός έπλασε τον άνθρωπο

('Αδάμ και Εύα)

Είπαμε ότι την έκτη ημέρα, μετά τα ζώα και τα έρπετά, ο καλός Θεός έκαμε τον **άνθρωπο**. Τον άνθρωπο ο Θεός τον έπλασε με τα χέρια Του, και δέν το έκαμε μόνο με το Λόγο Του.

Έπηρε χώμα από τη γή, το έκαμε λάσπη και έπλασε ένα χωματένιο άνθρωπο. Ύστερα φύσηξε μέσα στο χωματένιο σώμα τη **Θεία Πνοή Του** κι άμέσως αυτό έγινε ο άνθρωπος με **ζωή** και **ψυχή**.

Τον πρώτο αυτόν άνθρωπο τον ώνόμασε **'Αδάμ**. Τον έκαμε πιό τέλειον άπ' όλα τα δημιουργήματά Του και τον έπλασε όμοιόν Του, δηλαδή «κατ'είκόνα και όμοίωσίν Του».

Κατόπιν ο καλός Θεός έκαμε έναν μεγάλο και ώραιότατο κήπο, τον **Παράδεισο**. Μέσα σ' αυτόν ήσαν τα ώραιότερα φυτά και άνθη και τα καλύτερα όπωροφόρα δένδρα.

Ο Θεός έπηρε τον 'Αδάμ και τον έβαλε μέσα στον Παράδεισο, για να τον καλλιεργή και να τον φυλάγη. Του έφερε άκόμη εκεί όλα τα ζώα και τα πουλιά, που ζούσαν άγαπημένα.

Τότε ο Θεός διέταξε τον 'Αδάμ και του είπε: Να τρώγης από τους καρπούς όλων των δένδρων. Μόνον από το **δένδρο τής γνώσεως του καλού και του κακού** να μην φάγης. Γιατι όταν φάγης θά πεθάνης.

Ο Θεός όμως είδε, ότι δέν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος μόνος. Αποφάσισε λοιπόν να δώση στον 'Αδάμ βοηθό και σύντροφο, όμοιο με αυτόν.

Αποκοίμησε τον 'Αδάμ, έλαβε μιá πλευρά του και έπλασε με αυτή την πρώτη γυναίκα, την **Εύα**.

Όταν ξύπνησε ο 'Αδάμ και είδε την Εύα, χάρηκε πολύ που θά είχε βοηθό και σύντροφο στη ζωή του.

Ο Θεός εύλόγησε τον 'Αδάμ και την Εύα και τους είπε:

— Αύξάνεσθε και πληθύνεσθε και κατακυριεύσατε την γήν.

Την έβδομη ημέρα ο Θεός άναπαύθηκε, άφου είχε κάμει όλα τα έργα του. Γι' αυτό ή ημέρα ή έβδομη ώνομάσθηκε **Σάββατο**, δηλαδή **ημέρα άναπαύσεως**.

3. Τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα

Ὁ Ἄδὰμ καὶ ἡ Εὐᾶ λέγονται **πρωτόπλαστοι**, γιατί ἦσαν οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, πού πλάστηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸ Θεό.

Τοὺς λέμε ὅμως καὶ **προπάτορες**, γιατί ἀπὸ αὐτοὺς γεννήθηκαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, πού ζοῦν σήμερα στὴ Γῆ.

Στὸν Παράδεισον οἱ πρωτόπλαστοι εὕρισκαν ὄ,τι ἤθελαν καὶ ζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Τίποτε δὲν τοὺς ἔλειπε. Τὰ ζῶα ἦσαν φίλοι τους. Τὰ δένδρα πάντα γεμᾶτα καρπῶν. Τὰ ἄνθη σκόρπιζαν παντοῦ εὐωδιές. Τὰ πουλιὰ τοὺς χάριζαν τὸ γλυκὸ κελάδημά τους. Κρούα καὶ κατακάθαρα νερὰ κυλοῦσαν παντοῦ.

Τὴν εὐτυχία τοῦ Ἄδὰμ καὶ τῆς Εὐᾶς τὴ ζήλεψε ὁ Σατανᾶς (ὁ Διάβολος) καὶ ἀποφάσισε νὰ τὴν καταστρέψῃ. Μεταμορφώθηκε σὲ ὄφι (φίδι) καὶ ἔκανε πὼς ἦταν τὸ φρονιμώτερον ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα καὶ ἔρπετά, πού ζοῦσαν στὸν Παράδεισον.

Κάποια ἡμέρα ἀνέβηκε σὲ ἓνα δένδρον καὶ εἶπε στὴν Εὐᾶ:

— Ἀλήθεια, σᾶς εἶπε ὁ Θεὸς νὰ μὴ φᾶτε ἀπὸ ὅλους τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων, πού βρῖσκονται στὸν Παράδεισον;

Καὶ ἡ Εὐᾶ ἀπάντησε:

— Ἀπ' ὅλους τοὺς καρποὺς τῶν δένδρων μποροῦμε νὰ φᾶμε. Μόνον ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ δένδρου, πού εἶναι στὸ κέντρο τοῦ Παραδείσου μᾶς εἶπε ὁ Θεὸς νὰ μὴν φᾶμε. Γιατί ἂν φᾶμε ἀπ' αὐτοὺς θὰ πεθάνωμε.

Τότε ὁ ὄφις εἶπε:

—Δὲν πρόκειται νὰ πάθετε τίποτε. Ἄλλὰ τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ φῶτε ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς καρπούς, θὰ γίνετε καὶ σεῖς Θεοί.

Ἡ Εὐὰ ἐπίστεψε στὰ παραπλανητικὰ λόγια τοῦ ὄφι, ἔκοψε καὶ ἔφαγε ἓναν καρπὸ ἀπὸ τὸ ἀπαγορευμένο δένδρο καὶ ἔδωσε καὶ στὸν Ἄδάμ.

Ἄμέσως ἀνοιξαν τὰ μάτια τους καὶ εἶδαν ὅτι ἦσαν γυμνοί. Γνώρισαν ἔτσι τὸ καλὸ καὶ τὸ κακὸ. Ἐπῆραν φύλλα συκιᾶς, τὰ ἔρασαν καὶ προσπαθοῦσαν νὰ καλύψουν τὴ γυμνότητά τους.

4. Ὁ Θεὸς δῶχνει τοὺς πρωτοπλάστους ἀπὸ τὸν Παράδεισο

Ὁ Ἄδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ, ἀφοῦ ἔφαγαν ἀπὸ τὸν ἀπαγορευμένο καρπὸ, τότε κατάλαβαν τὴν ἁμαρτία τους. Ἐχασαν τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία καὶ ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται. Κρύφτηκαν ἀνάμεσα στὰ δένδρα τοῦ Παραδείσου καὶ δὲν τολμοῦσαν ν' ἀντικρύσουν τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ.

Μὰ σὲ λίγο ἄκουσαν τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ποὺ τοὺς καλοῦσε :

—Ποῦ εἶσαι, Ἄδὰμ;

—Κύριε, ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἄκουσα τὴ φωνὴ Σου, ἀλλὰ εἶμαι γυμνὸς καὶ κρύφθηκα.

—Ποιὸς σοῦ εἶπε ὅτι εἶσαι γυμνός; Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπαγορευμένο καρπὸ;

Καὶ ὁ Ἄδὰμ ἀπάντησε :

— Ἡ Εὐα, Κύριε, μοῦ ἔδωσε καὶ ἔφαγα ἀπὸ αὐτόν.

Ὁ Θεὸς τότε εἶπε πρὸς τὴν Εὐα:

— Γιατί τὸ ἔκαμες αὐτό;

Καὶ ἡ Εὐα ἀπάντησε:

— Τὸ φίδι, Κύριε, μὲ ξεγέλασε καὶ ἔφαγα.

Τότε ὁ Θεὸς ἐκαταράσθη καὶ τοὺς τρεῖς καὶ εἶπε:

— Ἐσύ, ὄφι, νὰ σέρνεσαι πάντα μὲ τὴν κοιλιὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι νὰ σοῦ συντριβούν τὸ κεφάλι.

— Ἐσύ, Εὐα, νὰ γεννᾷς τὰ παιδιά σου μὲ πολλοὺς πόνους.

— Κι ἐσύ, Ἀδάμ, νὰ τρώγῃς τὸ ψωμί σου μὲ τὸν ἰδρῶτα τοῦ προσώπου σου, ὥσπου νὰ ἐπιστρέψῃς στὴ γῆ, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐγίνες.

Ἀμέσως ὕστερα, ἔστειλε ὁ Θεὸς τὸν Ἄγγελό Του καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Τὸ πρῶτο αὐτὸ ἁμάρτημα, πὸν ἔκαμαν οἱ προπάτορές μας, Ἀδάμ καὶ Εὐα, λέγεται **προπατορικὸν ἁμάρτημα**.

5. Ὁ Κάϊν καὶ ὁ Ἄβελ

Φεύγοντας ἀπὸ τὸν Παράδεισο ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα, ἔκαμαν δυὸ γιουούς: τὸν **Κάϊν** καὶ τὸν **Ἄβελ**.

Ὁ Κάϊν ἦταν γεωργὸς καὶ καλλιεργοῦσε τὴ γῆ. Ὁ Ἄβελ ἦταν βοσκὸς καὶ φύλαγε κοπάδια ζῶα.

Κάποια ἡμέρα, ἀφοῦ προσευχήθηκαν, πρόσφεραν θυσία στὸ Θεό. Ὁ Κάϊν πρόσφερε καρποὺς ἀπὸ τὰ χωράφια του καὶ ὁ Ἄβελ ζῶα ἀπὸ τὰ κοπάδια του.

Ὁ Θεὸς δέχτηκε μὲ εὐχαρίστησι τὴ θυσία τοῦ Ἄβελ, γιατί τὴν ἔκαμε μὲ καθαρὴ καρδιά. Ἐνῶ τὴ θυσία τοῦ Κάϊν δὲν τὴν δέ-

χτηκε, γιατί δὲν τὴν ἔκανε μὲ εὐχαρίστησι καὶ καθαρὴ καρδιά.

Ὁ Κάϊν θύμωσε πολὺ γι' αὐτὸ καὶ μῖσος φώλιασε μεγάλο στὴν καρδιά του γιὰ τὸν ἀδελφὸ του.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Κάϊν εἶπε στὸν Ἄβελ νὰ πᾶνε στὰ χωράφια γιὰ δουλειά. Ὅταν ἔφθασαν ἐκεῖ, ὁ Κάϊν ἐπετέθηκε ξαφνικὰ στὸν ἀδελφὸ του καὶ τὸν σκότωσε.

Ὁ Θεὸς ὁμως, ποὺ ὄλα τὰ βλέπει καὶ ὄλα τὰ γνωρίζει, ἀμέσως τοῦ φώναξε :

—Κάϊν, ποῦ εἶναι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἄβελ;

—Δὲν γνωρίζω, ἀπάντησε ὁ Κάϊν. Δὲν εἶμαι ἐγὼ φύλακας τοῦ ἀδελφοῦ μου.

Τότε τοῦ εἶπε ὁ Θεός :

—Τὸ ἀδελφικὸ αἷμα ποὺ ἔχυσες σήμερα φωνάζει καὶ μαρτυρεῖ τὸ ἐγκλημά σου. Καταραμένος νὰ εἶσαι σὲ ὅλη σου τὴ ζωὴ. Νὰ τρέμης πάντα, ὅπως τρέμουν τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Τόπο νὰ μὴ βρισκῆς νὰ ἡσυχάσης, ἀλλὰ νὰ γυρίζῃς πάντα ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος στὸ ἄλλο.

Ἔτσι, ἀπὸ τότε ὁ Κάϊν γύριζε ἀπὸ τόπο σὲ τόπο, δίχως νὰ βρῖσκη ἡσυχία. Τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ του τὸν κυνηγοῦσε παντοῦ, ὅπου πήγαινε. Ἡ ζωὴ του κατάντησε σωστὸ μαρτύριο, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ πέθανε.

6. Ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε

Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὕα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Κάϊν καὶ τὸν Ἄβελ, ἔκαμαν σὲ μεγάλη ἡλικία καὶ τρίτο γιὸ, τὸν **Σὴθ**. Αὐτὸς ἦταν καλὸς καὶ θεοφοβούμενος ὡς τὸν Ἄβελ καὶ τὸν προστάτευε ὁ Θεός. Ἀπὸ τὸ Σὴθ γεννήθηκαν παιδιὰ, ποὺ ἔκαμαν ἄλλα παιδιὰ καὶ οἱ ἄνθρωποι πληθύναν καὶ ἔγιναν πολλοί.

Ὅμως, σιγά-σιγά οἱ ἄνθρωποι γέμισαν ἀπὸ κακία καὶ ἔπαυσαν νὰ ἐκτελοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Τότε ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ καταστρέψῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μαζὶ ὄλα τὰ ζῶα, τὰ ἔρπετα καὶ τὰ πουλιὰ τῆς γῆς.

Ἐναν μόνον ἄνθρωπο πόνεσε καὶ ξεχώρισε ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, τὸ **Νῶε**. Αὐτὸς ἦταν ἄνθρωπος δίκαιος καὶ καλὸς καὶ ζοῦσε μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Νῶε εἶχε τρεῖς γιουούς : τὸν **Σὴμ**, τὸν **Χάμ** καὶ τὸν **Ἰάφεθ**.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Θεὸς παράγγειλε στὸ Νῶε νὰ κατασκευάσῃ μιὰ

μεγάλη ξύλινη **Κιβωτό**, και νὰ τὴν ἀλείψῃ μέσα και ἔξω με πίσσα. Ὕστερα νὰ κλειστῇ μέσα σ' αὐτὴ με τὴν οἰκογένειά του, ἀφοῦ πάρῃ μαζί του ἀπὸ τριάμιον ζευγάρια ζῶα και πουλιὰ ἀπὸ τὰ καθαρά και ἀπὸ ἓνα ζευγάρι ἀπὸ τὰ ἀκάθαρτα.

— Μετὰ ἐπτὰ ἡμέρες θὰ κάμω κατακλυσμὸ, τοῦ εἶπε ὁ Θεὸς και θὰ πνίξω ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, πὸν λησμόνησαν τὸ θέλημά μου κι ἔγιναν ἀδικοι και κακοί. Μόνον ἐσὺ με τὴν οἰκογένειά σου και τὰ λίγα ζῶα, πὸν θὰ ἔχῃς στὴν Κιβωτό, θὰ σωθῆτε. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, τὰ ζῶα, τὰ ἐρπετά, και τὰ πουλιὰ θὰ καταστραφοῦν.

7. Ὁ Κατακλυσμὸς

Ὁ Νῶε ἔκαμε ὅ,τι τοῦ παράγγειλε ὁ Θεός. Ἀμέσως ἔφτιασε τὴν Κιβωτό, τὴν χώρισε σὲ πολλὰ διαμερίσματα και συγκέντρωσε ἐκεῖ τὰ ζῶα και τὰ πουλιὰ. Ἀκόμη ἔβαλε μέσα ἀρκετὲς τροφές και νερὸ και τέλος μῆνῃκε κι ὁ ἴδιος με τὴν οἰκογένειά του.

Σὲ λίγο ὁ οὐρανὸς συννέφιασε, ἀστραπὲς αὐλάκωσαν τὸν οὐρανὸ και δυνατοὶ ἄνεμοι ἄρχισαν νὰ φυσοῦν. Οἱ βροντὲς και οἱ κεραυνοὶ δυνάμωσαν και δυνατὴ βροχὴ ἄρχισε νὰ πέφτῃ στὴ γῆ.

Σαράντα ἡμερόνυχτα ἔβρεχε ἀσταμάτητα. Τὰ νερὰ γέμισαν τοὺς κάμπους και σιγὰ - σιγὰ σκέπασαν τὰ δένδρα, τοὺς λόφους και τὰ βουνά.

Οἱ ἁμαρτωλοὶ ἄνθρωποι ἔτρεχαν ἐδῶ κι ἐκεῖ και προσπαθοῦ-

σαν να σωθοῦν. Μὰ ὅλα τὰ σκέπασαν τὰ νερά. Οἱ ἄνθρωποι πνίγη-
καν ὅλοι, μαζί μὲ τὰ ζῶα, τὰ ἔρπετά καὶ τὰ πουλιά. Ἡ ὄργη τοῦ
Θεοῦ ἦταν δίκαιη καὶ κανεὶς δὲ σώθηκε.

Μόνον ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἔπλεε ἐπάνω στὰ νερά, σὰν σὲ μιὰ
ἀπέραντη θάλασσα.

Ἐπειτα ἀπὸ σαράντα ἡμέρες ἡ βροχὴ σταμάτησε καὶ ὁ οὐρανὸς
ἄρχισε νὰ καθαρίζη. Σὲ λίγο ὁ ἥλιος φώτισε τὴ γῆ μὲ τὶς ἀκτίνες του.

Τότε ὁ Νῶε ἀνοίξε ἕνα παράθυρο καὶ ἄφησε νὰ πετάξῃ ἔξω
ἕνας κόρακας. Αὐτὸς ὅμως δὲν ἐπέστρεψε στὴν Κιβωτό, γιατί βρῆ-
κε πολλὰ πτώματα κι ἔμεινε ἐκεῖ γιὰ νὰ τρώγῃ.

Ἐπειτα ἀπὸ ἑπτὰ ἡμέρες ἄφησε ἕνα περιστέρι νὰ πετάξῃ ἔξω,
ἀλλὰ αὐτὸ ἐπέστρεψε ἀμέσως, γιατί δὲν βρῆκε τόπο τὰ σταθῆ. Σὲ
ἑπτὰ ἡμέρες πάλι ἄφησε ἄλλο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἐπέστρεψε. Ἀφοῦ πέ-
ρασαν ἄλλες ἑπτὰ ἡμέρες ἄφησε ἄλλο περιστέρι, γιὰ τρίτη φορὰ.
Αὐτό, ἐπέστρεψε, φέρνοντας στὸ ράμφος του «κλάδον ἐλαίας».

Ὁ Νῶε κατάλαβε τότε πὼς τὰ νερὰ εἶχαν ἀποσυρθῆ ἀπὸ τὴ
γῆ. Ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς Κιβωτοῦ καὶ βγῆκε νὰ ἰδῆ καὶ μόνος
του. Εἶδε τότε, ὅτι ἡ Κιβωτὸς εἶχε σταθῆ στὴν κορυφὴ τοῦ βου-
νοῦ **Ἀραράτ**, τῆς **Ἀρμενίας**, καὶ τὰ νερὰ εἶχαν ἀποσυρθῆ ἀπὸ
τὴ γῆ.

Βγῆκε τότε μὲ τὴν οἰκογένειά του ἀπὸ τὴν Κιβωτὸ καὶ ἄφησε
ἐλεύθερα τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά. Χαρούμενοι γιὰ τὴ σωτηρία τους,
ἔκαμαν θυσία στὸ Θεὸ καὶ Τὸν εὐχαρίστησαν.

Ὁ Θεός, γιὰ νὰ τοὺς φανερώσῃ τὴν ἀγάπη Του, ἔκαμε καὶ φά-
νηκε στὸν οὐρανὸ τὸ **Οὐράνιο τόξο**, σὰν σημεῖο, ὅτι ἄλλη φορὰ
δὲ θὰ γίνῃ κατακλυσμός.

8. Ὁ Πύργος τῆς Βαβέλ

Ἦστερα ἀπὸ τὸ κατακλυσμό, ὁ Νῶε καὶ οἱ γιοιοὶ του μὲ τὶς γυ-
ναῖκες καὶ τὰ παιδιά τους, ἐγκαταστάθηκαν στὴν Ἀρμενία.

Ἐπειτα ὅμως ἀπὸ πολλὰ χρόνια πλήθυναν πολὺ οἱ ἄνθρωποι
καὶ μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἔφυγαν καὶ κατοίκησαν στὴ μεγάλη πεδιά-
δα, ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στοὺς ποταμοὺς **Τίγρι** καὶ **Εὐφράτη**,
τὴ **Μεσοποταμία**.

Ἐκεῖ, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε πλήθυναν πολὺ καὶ δὲν τοὺς χω-
ροῦσε πιά ὁ τόπος. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ χωριστοῦν καὶ ν' ἀπλω-
θοῦν σ' ὀλόκληρη τὴ γῆ.

Πρὶν χωρισθοῦν, θέλησαν νὰ χτίσουν ἕναν ψηλὸ πύργο, ποὺ νὰ τὸν βλέπουν ἀπ' ὅπου κι ἂν βρισκόνταν.

Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ χτίζουν τὸν Πύργο καὶ νὰ καυχῶνται, ὅτι θὰ τὸν φθάσουν ὡς τὸν οὐρανό.

Τότε ὁ Θεός, γιὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ γιὰ τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὸν ἐγωϊσμό ποὺ ἔδειξαν, τοὺς ἔκαμε νὰ μιλοῦν ὁ καθένας τους διαφορετικὴ γλῶσσα. Ἔτσι, μὴ μπορῶντας νὰ συνεννοηθοῦν μετὰξὺ τους, σταμάτησαν τὸ ἔργο.

Ὁ Πύργος ἔμεινε ἀτελείωτος καὶ ὠνομάστηκε **Πύργος τῆς Βαβέλ**, ποὺ σημαίνει «σύγχυσι γλωσσῶν».

Μετὰ τὸ πάθημά τους αὐτό, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε σκορπίστηκαν σ' ὅλοκληρῃ τῇ γῆ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ **Σὴμ** ἔμειναν στὴ Μεσοποταμία καὶ ὠνομάστηκαν **Σημίτες**. Τοῦ **Χάμ** κατοίκησαν τὴ **Χαγαὰν** τῆς **Παλαιστίνης** καὶ ὠνομάστηκαν **Χαμίτες**. Τοῦ **Ἰάφεθ** ὠνομάστηκαν **Ἰαφεθίτες** καὶ ἐγκαταστάθηκαν στὴν **Εὐρώπη**.

Οἱ σημερινοί, λοιπὸν, ἄνθρωποι τῆς γῆς εἶναι ἀπόγονοι τοῦ Νῶε καὶ τῶν τέκνων του.

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

Οί εὐσεβεῖς καὶ καλοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ἀξιώθηκαν ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ γίνουν οἱ γενάρχοι τοῦ λαοῦ των, δηλαδὴ τῶν Ἰσραηλιτῶν, ἦσαν κυρίως τρεῖς: Ὁ Ἄβραάμ, ὁ Ἰσαὰκ καὶ ὁ Ἰακώβ.

Αὐτοὶ ἀργότερα ὠνομάστηκαν **Πατριάρχαι**, δηλαδὴ ἀρχηγοὶ τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ αὐτοὺς κατάγονται οἱ Ἰσραηλίτες ἢ Ἰουδαῖοι ἢ Ἑβραῖοι, ὅπως λέγονται οἱ ἀπόγονοί τους.

Τὸν λαὸ τῶν Ἰουδαίων ἐδιάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ἐκτελῆ τὶς ἐντολές Του καὶ ἀπὸ τὸ λαὸ αὐτὸ γεννήθηκε ἀργότερα ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

1. Ὁ Ἄβραάμ

Εἶπαμε παραπάνω, ὅτι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε, μετὰ τὸ πᾶθημα τοῦ Πύργου τῆς Βαβέλ, σκορπίστηκαν σ' ὀλόκληρη τὴ γῆ.

Ἐδῶ καὶ τέσσερες περίπου χιλιάδες χρόνια, σὲ μιὰ χώρα τῆς Ἀσίας, ποὺ τὴ διασχίζουν οἱ ποταμοὶ **Τίγρις** καὶ **Εὐφράτης** καὶ στὴν πόλι **Χαράν**, ζοῦσε ἓνας ἄνθρωπος, ποὺ ἐπίστευε ἀκόμη στὸ Θεό, ἐνῶ οἱ περισσότεροὶ τὸν εἶχαν ξεχάσει.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὠνομαζόταν **Ἄβραάμ** καὶ εἶχε πολλὰ κοπάδια πρόβατα, γίδια καὶ καμήλες, ποὺ τὰ βοσκοῦσαν οἱ πολυάριθμοι ὑπηρέτες του στὶς γύρω περιοχές.

Ὁ Ἄβραάμ ἦταν πλούσιος καὶ εἶχε μιὰ καλὴ καὶ εὐσεβῆ γυναῖκα, τὴ **Σάρρα**. Ζοῦσαν εὐτυχισμένοι καὶ τὸ μόνο παράπονό τους ἦταν ὅτι δὲν εἶχαν παιδιά.

Τὸν ἄνθρωπο αὐτὸν τὸν ἐδιάλεξε ὁ Θεὸς γιὰ Πατριάρχη τῶν Ἰσραηλιτῶν. Μιὰ ἡμέρα, ποὺ προσευχόταν στὸ Θεό, ἄκουσε μιὰ ἐσωτερικὴ φωνὴ νὰ τοῦ λέγῃ:

«Ἄβραάμ, φύγε ἀπὸ τὴ χώρα σου, τὴν οἰκογένειά σου καὶ τὸ σπίτι τοῦ πατέρα σου καὶ πῆγαινε στὴ χώρα, ποὺ θὰ σοῦ ὑποδείξω ἐγώ.

«Θὰ κάμω νὰ γίνῃ ἀπὸ σένα ἓνα μεγάλο ἔθνος καὶ θὰ καταστήσω μεγάλο τ' ὄνομά σου. Θὰ γίνῃς μιὰ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Θὰ εὐλογῆσω

αὐτοὺς ποὺ θὰ σὲ εὐλογῆσουν καὶ ὅλες οἱ οἰκογένειες τῆς γῆς θὰ εὐλογηθοῦν ἀπὸ σένα».

Ὁ Ἀβραὰμ ἀγαποῦσε τὴ χώρα του, τὴν οἰκογένειά του, τὸν πατέρα του, ἀλλὰ ὁ Θεὸς τὸν καλοῦσε. Ὁ Ἀβραὰμ ὑπάκουσε στὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ἐπῆρε τὴ γυναῖκα του, τὸν ἀνηψιό του τὸ Λῶτ, τοὺς ὑπηρετές του καὶ τὰ κοπάδια του, κι ἔφυγε.

Μὲ μικροὺς σταθμοὺς, διασχίζοντας τοὺς βοσκοτόπους καὶ τὶς ἐρήμους, ἔφθασε στὴ χώρα ποὺ σήμερα λέγεται **Παλαιστίνη** καὶ ποὺ τότε ὠνομαζόταν **Χαναάν**.

Οἱ ἐντόπιοι, ὅταν τοὺς εἶδαν, τοὺς ὠνόμασαν **Ἑβραίους**, δηλαδή **διαβάτες, περαχωρίτες**, γιατί ἤλθαν ἀπὸ τὴ χώρα, ποὺ βρῖσκεται πέρα ἀπὸ τὸν **Ἰορδάνη** ποταμὸ.

Ἀπὸ τὸ ξεκίνημα αὐτὸ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τὸ ταξίδι του στὴ χώρα τῆς Χαναάν, ἀρχίζει ἡ ἱστορία τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ.

2. Ἡ καταστροφὴ στὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα

Τὴ χώρα Χαναάν, ποὺ ἐγκαταστάθηκαν ὁ Ἀβραὰμ μὲ τὸν ἀνηψιό του τὸ Λῶτ καὶ τὶς οἰκογένειές τους, ὁ Ἀβραὰμ τὴν ὠνόμασε **Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας**, δηλαδή γῆ τῆς ὑποσχέσεως.

Στὴν ἀρχὴ ἐγκαταστάθηκαν κοντὰ στὴν πόλι **Χεβρών** κι ἐκεῖ ἔκτισε ἓνα βωμὸ στὸ Θεό.

Στὴ Χαναάν ζοῦσαν εὐτυχισμένες οἱ οἰκογένειες τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Λῶτ. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως οἱ δυὸ οἰκογένειες πλήθυναν σὲ ἀνθρώπους καὶ τὰ κοπάδια ἔγιναν τόσα πολλά, ποὺ δὲν τοὺς ἔφθαναν τὰ βοσκοτόπια.

Ἐπειδὴ ἄρχισαν νὰ μαλώνουν μεταξύ τους οἱ βοσκοὶ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Λῶτ, ὁ Ἀβραὰμ κάλεσε μιὰ ἡμέρα τὸν ἀνηψιό του καὶ τοῦ εἶπε:

— Λῶτ, τὰ κοπάδια μας πλήθυναν καὶ ὁ τόπος ἐδῶ δὲν τὰ χωράει. Ἐνας ἀπὸ τοῦ δυὸ μας πρέπει νὰ πάη σὲ ἄλλο μέρος».

Ὁ Λῶτ, σὰν μικρότερος ποὺ ἦταν, ἔφυγε κι ἐγκαταστάθηκε ἀνάμεσα στὶς πόλεις **Σόδομα** καὶ **Γόμορα**.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἦσαν κακοὶ καὶ ἁμαρτωλοὶ κι ἐπίστευαν στὰ εἰδωλα. Γι' αὐτὸ μιὰ νύχτα ὁ Θεὸς παράγγειλε στὸ Λῶτ νὰ φύγη ἀπ' ἐκεῖ, γιατί ἀποφάσισε νὰ καταστρέψῃ καὶ τὶς δύο πόλεις.

—Λὼτ, τοῦ εἶπε, πάρε τὴν οἰκογένειά σου, τοὺς ὑπηρέτες σου καὶ τὰ κοπάδια σου καὶ φύγε μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἀμαρτωλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπων, γιατί θὰ τοὺς καταστρέψω. Προσέξτε ὅμως, ὅταν θὰ φεύγετε νὰ μὴ γυρίση κανένας σας καὶ κοιτάξῃ, τί γίνεται πίσω, γιατί θὰ τιμωρηθῇ σκληρὰ.

Μόλις ξημέρωσε, ὁ Λὼτ ἔκαμε ὅπως τοῦ παράγγειλε ὁ Θεός. Δὲν εἶχαν προχωρήσει πολὺ καὶ ἄκουσαν πίσω τους βροντὲς καὶ κεραυνούς. Φωτιὰ καὶ θειάφι ἔπεφτε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ὅλα καίονταν καὶ στίς δύο πόλεις.

Οἱ κακοὶ καὶ ἀμαρτωλοὶ ἄνθρωποι τιμωροῦνταν, ὅπως τοὺς ἄξιζε.

Σὲ μιὰ στιγμή ἡ γυναῖκα τοῦ Λὼτ δὲν κρατήθηκε καὶ ἀπὸ περιέργεια γύρισε καὶ κοίταξε πίσω της. Τὴν ἴδια ὅμως στιγμή μεταβλήθηκε σὲ «στήλη ἁλατος». Ἔτσι τιμωρήθηκε σκληρὰ γιὰ τὴν παρακοή της. Οἱ ἄλλοι προχώρησαν κι ἐγκαταστάθηκαν μακριὰ, σ' ἓναν ἄλλο πλούσιο τόπο.

Στὸ μέρος ποὺ ἦσαν οἱ δυὸ ἀμαρτωλὲς πόλεις, δὲν ἔμεινε τίποτε καὶ στὴ θέσι τους ἔγινε μιὰ λίμνη, ποὺ σήμερα λέγεται **Νεκρὰ Θάλασσα**.

3. Ἡ γέννησι τοῦ Ἰσαάκ καὶ ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ

Ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ γυναίκα του Σάρρα, εὐλογημένοι ἀπὸ τὸ Θεό, ζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Τὸ μόνο παράπονό τους ἦταν, ποῦ δὲν εἶχαν παιδιά. Ἦσαν πιά γέροι, ὁ Ἀβραάμ 120 χρονῶν καὶ ἡ Σάρρα 90, καὶ εἶχαν χάσει κάθε ἐλπίδα.

Μιά ἡμέρα πέρασαν ἀπὸ τὸ σπιτικό τους τρεῖς ξένοι. Ὁ Ἀβραάμ μὲ τὴ γυναίκα του τοὺς καλοδέχθηκαν καὶ τοὺς φιλοξένησαν μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι. Στὴ συζήτησι, ποῦ ἔκαμαν μὲ τοὺς ξένους, εἶπαν καὶ τὸ μόνο τους παράπονο ποῦ εἶχαν ἀπ' τὴ ζωῆ, δηλαδή ποῦ δὲν εἶχαν παιδιά.

Τότε ἓνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς ξένους τοὺς εἶπε: Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, πὼς μέσα σ' ἓνα χρόνο ἡ Σάρρα θὰ γεννήσῃ ἓνα ἀγόρι, ποῦ θὰ τὸ ὀνομάσετε **Ἰσαάκ**.

Δὲν τὸ πίστεψαν, βέβαια, αὐτὸ ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα, ἀν καὶ καθημερινὰ παρακαλοῦσαν τὸ θεό, νὰ τοὺς χαρίσῃ ἓνα παιδί.

Καὶ πραγματικά, ὁ ξένος βγῆκε ἀληθινός. Ἡ Σάρρα ὕστερα ἀπὸ ἓνα χρόνο γέννησε ἓνα ἀγόρι, ποῦ τ' ὀνόμασαν Ἰσαάκ, δηλαδή «χαρά», ὅπως τοὺς εἶπε ὁ ἓνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς ξένους. Οἱ ξένοι, ποῦ φιλοξένησαν δὲν ἦσαν ἄνθρωποι, ἀλλὰ ἄγγελοι σταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα ἦσαν τώρα χαρούμενοι κι εὐτυχισμέ-

νοι. Ὁ γυιός τους μεγάλωνε καὶ γινόταν ἓνα ὄμορφο καὶ καλὸ παιδί.

Ὅταν ὁ Ἰσαὰκ ἔγινε δώδεκα χρονῶν, ὁ Θεὸς θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι τῶν γονέων του καὶ μιὰ μέρα ὁ Ἀβραὰμ ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, πού τοῦ ἔλεγε:

«Ἀβραὰμ, νὰ πάρῃς τὸ γυιό σου, ν' ἀνέβῃς στὸ λόφο **Μορία**, καὶ ἐκεῖ νὰ τὸν θυσιάσῃς!»

Ὁ Ἀβραὰμ δοκίμασε πολὺ μεγάλη λύπη, ἀλλὰ ἔκρυψε τὸν πόνο του. Ἡ πίστι του στὸ Θεὸ σιάθηκε ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἀγάπη, πὺν εἶχε στὸ παιδί του.

Ἔτσι πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφασι. Ἀφοῦ τὸ ἤθελε ὁ Θεός, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ θυσιάσῃ τὸ γυιό του. Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἐτοιμάσθηκε, πῆρε τὸ παιδί του καὶ ξεκίνησε ν' ἀνέβῃ στὸ λόφο.

Ὅταν ἔφθασε στοὺς πρόποδες, ἄφησε τοὺς ὑπηρέτες καὶ τὰ ζῶα καὶ αὐτὸς μὲ τὸν Ἰσαὰκ ἀνέβηκαν στὴν κορυφή. Ἐκεῖ ἀναψαν φωτιά καὶ ὁ μικρὸς Ἰσαὰκ ἐρώτησε τὸν πατέρα του πὺν βρίσκεται τὸ ζῶο, πὺν θὰ θυσιάσουν.

Ὁ Ἀβραὰμ, πὺν μὲ δυσκολία ἔκρυβε τὸν πόνο του, ἔδεδε τὸ γυιό του καὶ ἐτοιμαζόταν νὰ τὸν θυσιάσῃ. Τὴ στιγμὴ ὁμως πὺν σήκωσε τὸ μαχαίρι, τὸ χέρι του ἔμεινε ἀκίνητο, σὰν κάποιος νὰ τὸ κρατοῦσε. Γυρίζοντας εἶδε τότε στὸ πλαῖ του ἓνα κριάρι καὶ τὸν ἄγγελο Κυρίου, πὺν τοῦ εἶπε:

— Ἀβραὰμ, σταμάτησε. Ἄφησε ἐλεύθερο τὸ παιδί, καὶ θυσιάσε τὸ πρόβατο, πὺν βρίσκεται κοντά σου. Ὁ Θεός δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ θυσιάσῃς τὸ παιδί σου. Ἀπλῶς ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι σου.

Ὁ Ἀβραὰμ, χαρούμενος καὶ εὐτυχισμένος, ἔλυσε τὸ παιδί του καὶ θυσιάσε τὸ κριάρι στὸ βωμό, εὐχαριστώντας τὸν Πανάγαθο Θεό.

Ἦστερα ὁ Θεός εὐλόγησε πάλι τὸν Ἀβραὰμ καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀβραὰμ! Γιὰ τὴν πίστι σου καὶ τὴν ὑπακοή σου σὲ Μένε, νὰ εἶσαι εὐλογημένος καὶ οἱ ἀπόγονοί σου νὰ γεμίσουν τὴ Γῆ, ὅπως τ' ἀστέρια τὸν Οὐρανό. Ἀπὸ σένα θὰ εὐλογηθοῦν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Γῆς».

Εὐχαριστημένος τότε ὁ Ἀβραὰμ ἐπῆρε τὸ ἀγαπημένο του παιδί καὶ ἐπέστρεψε στὸ σπίτι του.

4. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ

Ὅταν πέθανε ἡ Σάρρα, σὲ ἡλικία 127 χρονῶν, ὁ Ἰσαάκ ἦταν 36 χρονῶν καὶ ἦταν ἀνύπαντρος. Μετὰ τέσσερα χρόνια ὁ Ἀβραάμ ἀποφάσισε νὰ τὸν παντρέψῃ.

Ἦθελε ὁμως νὰ τοῦ δώσῃ γυναίκα ἀπὸ τὴν πατρίδα του τὴ **Μεσοποταμία** καὶ ὄχι ἀπὸ τὴ Χαναάν. Γι' αὐτὸ ἔστειλε τὸν ὑπηρέτη του **Ἐλιέζερ** στὴν πόλι **Χαρράν**, ὅπου ζοῦσε ὁ ἀδελφός του **Βαθουήλ**, μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ βρῇ μιὰ καλὴ νύφη γιὰ τὸν Ἰσαάκ. •

Φορτωμένος δῶρα, ξεκίνησε ὁ Ἐλιέζερ γιὰ τὴ Μεσοποταμία. Ὑστερα ἀπὸ ἓνα κουραστικὸ ταξίδι ἐφθάσε στὴν πόλι **Χαρράν**. Δὲν μπῆκε ἀμέσως στὴν πόλι, ἀλλὰ σταμάτησε ἔξω ἀπὸ αὐτή, κοντὰ σ' ἓνα πηγάδι, γιὰ νὰ ποτίσῃ τὶς καμηλές του.

Στὸ πηγάδι αὐτὸ πῆγαιναν κι ἔπαιρναν νερὸ μὲ τὶς στάμνες τους, ὅλες οἱ γυναῖκες τῆς Χαρράν. Ὁ Ἐλιέζερ προσευχήθηκε στὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ διαλέξῃ μιὰ καλὴ κοπέλλα, ποὺ θὰ γινόταν γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ.

Ἀνάμεσα στὶς κοπέλλες, ποὺ ἐπῆγαν νὰ πάρουν νερὸ, ἦταν καὶ μιὰ ποὺ ξεχώριζε γιὰ τὴν ὁμορφιά της. Αὐτή, ὅταν εἶδε τὸν Ἐλιέζερ, τοῦ πρόσφερε νερὸ, τὸν ἐρώτησε ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ τὸν κάλεσε νὰ περάσῃ τὴ βραδυὰ του στὸ σπίτι τους.

Ἡ κόρη αὐτὴ λεγόταν **Ρεβέκκα** καὶ ἦταν ἐγγονὴ τοῦ Βαθουήλ. Ὁ Ἐλιέζερ εὐχαριστήθηκε πολὺ, ἀπὸ τὴν εὐγένεια καὶ τὴν καλωσύνη της, τῆς πρόσφερε δῶρα καὶ τῆς εἶπε τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ του.

Ἡ Ρεβέκκα ἔτρεξε στὸ σπίτι της καὶ μίλησε στοὺς δικούς της γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ ξένου. Ὁ ἀδελφός της **Λάβαν** ἐπῆγε τότε, εὐρῆκε τὸν Ἐλιέζερ καὶ τὸν ὠδήγησε στὸ σπίτι του.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ἐζήτησε τὴ Ρεβέκκα ἀπὸ τοὺς γονεῖς της νὰ γίνῃ νύφη τοῦ Ἀβραάμ καὶ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ.

Οἱ γονεῖς της δέχτηκαν μ' εὐχαρίστησι τὴν πρότασι καὶ ὁ Ἐλιέζερ μοίρασε σὲ ὅλους τοὺς συγγενεῖς τὰ πλούσια δῶρα, ποὺ εἶχε φέρεῖ ἀπὸ τὴ Χαναάν.

Σὲ λίγες ἡμέρες ἡ Ρεβέκκα, μὲ τὴν εὐλογία τῶν γονέων της, ἀνεχώρησε μὲ τὸν Ἐλιέζερ γιὰ τὴ Χαναάν.

Στὴν πόλι Χεβρὼν τοὺς περιέμεναν ὁ Ἀβραάμ μὲ τὸν Ἰσαάκ. Ὁ γάμος ἐγίνε ἀμέσως κι ἔζησαν εὐτυχισμένοι. Ὑστερα ἀπὸ λίγα χρόνια καὶ σὲ ἡλικία 175 χρονῶν ὁ Ἀβραάμ πέθανε καὶ τὸν ἔθαψαν στὴν ἴδια σπηλιά, ποὺ εἶχαν θάψῃ καὶ τὴ Σάρρα.

5. Ἡσαΰ και Ἰακώβ

Ὁ Ἰσαὰκ και ἡ Ρεβέκκα ἀπόκτησαν δυὸ δίδυμα ἀγόρια: τὸν **Ἡσαΰ** και τὸν **Ἰακώβ**. Πρῶτος ὁμως γεννήθηκε ὁ Ἡσαΰ και σύμφωνα με τὴ συνήθεια τῶν Ἑβραίων, αὐτός, σὰν **πρωτότοκος**, θὰ κληρονομοῦσε τὸν πατέρα του.

Ἄν και ἦσαν δίδυμα, τὰ δυὸ παῖδιά δὲν ἔμοιαζαν σὲ τίποτε μεταξύ τους. Ὁ Ἡσαΰ ἦταν γεροδεμένος, τὸ σῶμα του ἦταν γεμάτο τρίχες και ἀγαποῦσε ἐξαιρετικὰ τὸ κυνήγι. Ὁ πατέρας του τὸν συμπαθοῦσε περισσότερο, γιατί τοῦ ἔφερε καλὰ κυνήγια: λαγούς, πέρδικες και ἄλλα ἀγριοπούλια.

Ὁ Ἰακώβ ἦταν λεπτὸ παιδί, ἀπόφευγε νὰ κουράζεται κι ἔμενε διαρκῶς στὸ σπίτι, κοντὰ στὴ μητέρα του. Γι' αὐτὸ ἡ μητέρα του τὸν ἀγαποῦσε περισσότερο και τὸν περιποιόταν ἰδιαίτερα.

Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἡσαΰ ἐγύρισε ἀπὸ τὸ κυνήγι πολὺ πεινασμένος. Εἶδε τὸν Ἰακώβ νὰ τρώγει και τοῦ ζήτησε ἓνα πιάτο φακὴ. Ὁ Ἰακώβ τότε τοῦ εἶπε: Γιὰ νὰ σοῦ δώσω ἓνα πιάτο φακὴ, θὰ μοῦ παραχωρήσης τὰ **πρωτοτόκια**, δηλαδή τὸ δικαίωμα τῆς κληρονομιάς, ἐπάνω στὴν πατρικὴ περιουσία.

Ὁ Ἡσαΰ, πεινασμένος ὅπως ἦταν, και χωρὶς καθόλου νὰ σκεφθῆ, ὠρκίστηκε ὅτι τοῦ παραχωρεῖ ὅλα τὰ δικαιώματα ποῦ εἶχε ὡς πρωτότοκος... Ἔτσι ὁ Ἡσαΰ ἔχασε τὰ πρωτοτόκια **ἀντὶ πινακίου φακῆς**.

6. Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ

Ὅταν ὁ Ἰσαὰκ γέρασε πολὺ, δὲν ἔβλεπε πιά. Ἐπειδὴ καταλάβαινε πὼς θὰ πεθάνη, ζήτησε τὸν Ἡσαΰ, ποῦ ἦταν **πρωτότοκος**, νὰ τὸν εὐλογήσῃ και τοῦ εἶπε:

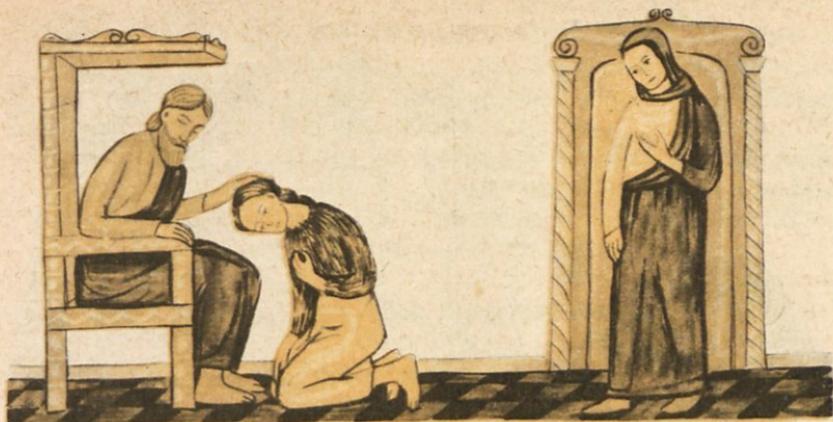
— Παιδί μου, γέρασα πιά. Εἶμαι 137 χρονῶν. Πήγαινε νὰ φέρης ἓνα καλὸ κυνήγι νὰ φάγω και ἔλα νὰ σ' εὐλογήσω.

Ὁ Ἡσαΰ πῆρε τὰ ὄπλα του και βγήκε γιὰ κυνήγι.

Ἡ μητέρα του ὁμως, ποῦ ἄκουσε αὐτὰ και δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ ὁ Ἡσαΰ τὴν εὐλογία, κάλεσε τὸν Ἰακώβ και τοῦ εἶπε:

— Ἰακώβ, πήγαινε νὰ φέρης ἀπὸ τὸ κοπάδι δυὸ κατσικάκια, νὰ τὰ μαγειρέψω τοῦ πατέρα σου, πρὶν φέρεῖ ὁ Ἡσαΰ τὸ κυνήγι, γιὰ νὰ πάρῃς ἐσὺ τὰ πρωτοτόκια.

Ὁ Ἰακώβ, ἔκαμε ὅπως τὸν συμβούλεψε ἡ Ρεβέκκα, ἔφερε τὰ

κατοίκια καὶ τὰ μαγεύεισαν, ὅπως ἄρρεσαν στὸν Ἰσαὰκ.

Κατόπιν, σκέπασε μὲ τὰ δέρματα τῶν κατοικιῶν τὰ χέρια του καὶ τὸ λαιμό του, γιὰ νὰ φαίνεται τριχωτός, ὅπως ἦταν ὁ Ἡσαῦ. Πῆρε τὸ φαγητὸ καὶ τὸ πῆγε τοῦ πατέρα του.

Πατέρα, τοῦ εἶπε: «Σοῦ ἔφερα τὸ κυνήγι, ποὺ ζήτησες. Ἔλα νὰ φᾶς καὶ νὰ μοῦ δώσης τὴν εὐλογία σου».

Ὁ Ἰσαὰκ ἀπόρησε, πῶς τόσο γρήγορα γύρισε ἀπὸ τὸ κυνήγι ὁ Ἡσαῦ καὶ τοῦ ετοίμασε ἀμέσως τὸ φαγητό. Καὶ ἐπειδὴ ὑποψιάστηκε καὶ ἀπὸ τὴ φωνὴ τοῦ Ἰακώβ, γι' αὐτὸ ζήτησε νὰ πάη κοντὰ του νὰ τὸν ψηλαφήσῃ, γιὰ νὰ βεβαιωθῇ πὼς ἦταν ὁ Ἡσαῦ.

Μετὰ τὸ ψηλάφημα τοῦ εἶπε: «Τὰ χέρια μοιάζουν τοῦ Ἡσαῦ, ἡ φωνὴ δὲ τοῦ Ἰακώβ». Ἐπειδὴ ὁμως πάλι ἀμφέβαλλε, τὸν ξαναρώτησε ἂν πραγματικὰ εἶναι ὁ Ἡσαῦ. Ὁ Ἰακώβ, λέγοντας ψέματα, τὸν βεβαίωσε πὼς ἦταν ὁ Ἡσαῦ. Ὁ Ἰσαὰκ τὸν πίστεψε, ἔφαγε τὸ φαγητὸ καὶ εὐχαριστημένος πιά, τὸν εὐλόγησε σὰν **πρωτότοκο**.

Σὲ λίγο ἔφτασε ὁ Ἡσαῦ μὲ τὸ κυνήγι. Ἐτοίμασε τὸ φαγητὸ καὶ τὸ πῆγε στὸν πατέρα του. Ὁ Ἰσαὰκ κατάλαβε τότε τὴν ἀπάτη τοῦ Ἰακώβ καὶ τῆς Ρεβέκκας. Στενοχωρήθηκε πάρα πολὺ καὶ εἶπε στὸν Ἡσαῦ τί συνέβη.

Ὁ Ἡσαῦ θύμωσε πολὺ καὶ φοβέριζε πὼς θὰ σκοτώσῃ τὸν Ἰακώβ.

Ὁ Ἰσαὰκ ὁμως γιὰ νὰ τὸν παρηγορήσῃ, τὸν εὐλόγησε κι αὐτόν, ἀλλὰ ὄχι σὰν πρωτότοκο.

7. Ἡ φυγή τοῦ Ἰακώβ

Ἡ Ρεβέκκα κι ὁ Ἰσαάκ, ἐπειδὴ φοβήθηκαν πῶς ὁ Ἡσαῦ ἀπὸ τὸ θυμὸ του θὰ σκοτώσῃ τὸν Ἰακώβ, ἀποφάσισαν νὰ φύγῃ μακριά, στὴ **Μεσοποταμία**, στὸ θεῖο του τὸ **Λάβαν**.

Ὁ Ἰακώβ μὲ λύπη του ἀποχαιρέτησε τοὺς γονεῖς του, καὶ βιαστικά καὶ κρυφὰ ἀπὸ τὸν Ἡσαῦ, ξεκίνησε γιὰ τὴ Μεσοποταμία.

Νύχτωσε σ' ἓνα ἐρημικὸ μέρος, ποὺ λεγόταν Βαιθίλ. Ἐκεῖ καταμόναχος σταμάτησε νὰ ξενοχτήσῃ. Ἀφοῦ ἔφαγε, ἔβαλε μιὰ πέτρα γιὰ μαξιλάρι καὶ κατακουρασμένος, καθὼς ἦταν, ἀποκοιμήθηκε.

Στὸν ὕπνο του εἶδε ἓνα παράξενο ὄνειρο: Εἶδε μιὰ σκάλα μεγάλη ἀπὸ τὴ γῆ ὡς τὸν οὐρανό, στὴν ὁποία ἀνεβοκατέβαιναν ἄγγελοι. Στὴν κορυφή της ἦταν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ ἔλεγε: «Μὴ φοβᾶσαι... Εἰμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου. Τὸν τόπο αὐτὸν ποὺ κοιμάσαι θὰ τὸν δώσω σὲ σένα καὶ τοὺς ἀπογόνους σου, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ εὐλογηθοῦν ὅλες οἱ φυλές τῆς γῆς. Θὰ εἶμαι πάντα μαζί σου καὶ θὰ σὲ προστατεύω, ὥσπου νὰ γυρίσῃς στὴν πατρίδα σου»,

Ὁ Ἰακώβ ξύπνησε τρομαγμένος. Κατάλαβε πὼς ὁ τόπος ἐκεῖνος εἶναι ἅγιος. Προσευχήθηκε καὶ ὑποσχέθηκε στὸ Θεό, ὅταν γυρίσει κάποτε, νὰ χτίσει στὸ μέρος ἐκεῖνο ἕνα βωμό. Γιὰ νὰ θυμᾶται τὸ μέρος, ἔβαλε γιὰ σημάδι τὴν πέτρα πού εἶχε γιὰ προσκέφαλο. Κατόπιν συνέχισε πάλι τὸ δρόμο του.

Ἔστερα ἀπὸ μερικές ἡμέρες ἔφτασε στὸ θεῖο του, τὸ Λάβαν, πού τὸν δέχθηκε μὲ χαρά. Ὁ Ἰακώβ κοντὰ στὸ θεῖο του ἔκανε ὄλες τὶς ἐργασίες. Γι' αὐτὸ ὁ Λάβαν τὸν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τὸν πάντρευσε μὲ τὶς κόρες του **Λεία** καὶ **Ραχὴλ**.

8. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ στὴ Χαναάν

Στὴ Μεσοποταμία ὁ Ἰακώβ ἔμεινε 20 χρόνια. Στὸ διάστημα αὐτὸ ἀπόκτησε πλούτη πολλὰ καὶ **δώδεκα** παιδιά, τὰ ὅποια λέγονταν: **Ρουβὴμ**, **Συμεών**, **Λευὶ**, **Ἰούδας**, **Ἰσάχαρ**, **Ζαβουλών**, **Δάν**, **Νεφθαλήμ**, **Γάδ**, **Ἀσήρ**. **Ἰωσήφ** καὶ **Βενιαμίν**.

Ὅμως, οὔτε τὰ πλούτη οὔτε τ' ἄλλα καλὰ πού εἶχε, εὐχαριστοῦσαν τὸν Ἰακώβ. Αὐτὸς θυμόταν τὴν πατρίδα του, τοὺς γονεῖς του καὶ τὸν ἀδελφὸ του καὶ ποθοῦσε νὰ γυρίσει στὴ Χαναάν.

Μετάνοιωσε γιὰ τὸ κακὸ πού ἔκανε στὸν Ἡσαῦ καὶ ἤθελε νὰ τὸν ἰδῆ καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγχώρησι.

Ἐπῆρε, λοιπόν, τὴν οἰκογένειά του, τὰ πλούτη του καὶ τὰ κοπάδια του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν πατρίδα του. Ὅταν πλησίαζε στὴ Χαναάν, εἶδε στὸν ὕπνο του, πὼς πάλευε μ' ἕνα γίγαντα καὶ τὸν νίκησε. Ὁ γίγαντας αὐτὸς ἦταν ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε:

«Ἰακώβ, ἀπὸ τώρα θὰ λέγεσαι **Ἰσραήλ**, δηλαδὴ δυνατὸς».

Ἀπὸ τότε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ, ὀνομάζονται **Ἰσραηλῖτες**.

Ὁ Ἡσαῦ, ὅταν ἔμαθε πὼς ἔρχεται ὁ Ἰακώβ, βγήκε μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλι καὶ τὸν ὑποδέχθηκε μὲ χαρά.

Τὰ δυὸ ἀδέλφια ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν. Ἔτσι ἀγκαλιασμένοι καὶ χαρούμενοι πῆγαν στὸν πατέρα τους, πού χάρηξε πᾶρα πολὺ, πού τοὺς εἶδε ἀγαπημένους.

Ὁ Ἰακώβ ἐγκαταστάθηκε στὴν πόλι **Σαλήμ**. Δὲ λησμόνησε ὅμως τὴν ὑπόσχεσι, πού εἶχε δώσει στὸ Θεό, ὅταν ἐφευγε. Πῆγε στὸν τόπο, τὴ Βαιθίλ, πού εἶχε ἰδῆ τὸ ὄνειρο, ὅταν ἐφευγε καὶ ἔχτισε θυσιαστήριο κι ἔκανε θυσία στὸ Θεό, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΩΣΗΦ

Ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά του ὁ Ἰακώβ, ἀγαποῦσε πρὸ πολὺ τὸν Ἰωσήφ, γιὰ τὸν σεβόταν, τὸν ἄκουε καὶ ἔκανε μὲ προθυμία ὅ,τι τοῦ ἔλεγε. Γι' αὐτὸ τὸν ἔπαιρνε πάντοτε κοντά του καὶ τοῦ ἀγόραζε τὰ πρὸ καλὰ φορέματα.

Τ' ἄλλα του τ' ἀδελφία τὸν ζήλευαν γιὰ ὅλα αὐτά.

Κάποτε ποὺ τοῦ ἔκανε μιὰ φορεσιὰ πάρα πολὺ ὠραία, ζήλευσαν ἀκόμη περισσότερο καὶ τὸν μίσησαν.

Τὸ μῖσος τοὺς μεγάλωσε, ὅταν ὁ Ἰωσήφ τοὺς διηγήθηκε δυὸ ὄνειρα, ποὺ εἶδε.

Στὸ ἓνα ὄνειρο εἶδε, πὼς ἦταν μαζί μὲ τοὺς γονεῖς καὶ τ' ἀδελφία του στὰ χωράφια καὶ ἔδεναν δεμάτια τὸ σιτάρι, ποὺ θέριζαν. Ἀπὸ τὰ δεμάτια ὅμως, μόνον τὸ δικό του στεκόταν ὄρθιο. Ὅλων τῶν ἄλλων ἔπεφταν μπροστὰ στὸ δικό του, σὰν νὰ τὸ προσκυνοῦσαν.

Στὸ ἄλλο ὄνειρο εἶδε, πὼς ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι καὶ ἔνδεκα ἀστέρια, ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν.

Ὅταν ἄκουσαν τὰ ὄνειρα, ὁ πατέρας του τοῦ εἶπε :

— Αὐτὰ φανερώνουν, πὼς μιὰ ἡμέρα θὰ γίνῃς βασιλιάς καὶ θὰ σὲ προσκυνήσουμε, ἐμεῖς οἱ γονεῖς σου καὶ τ' ἀδελφία σου.

Ἀπὸ τότε τ' ἀδελφία του ἄρχισαν νὰ τὸν φοβοῦνται καὶ προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν εὐκαιρία νὰ τὸν σκοτώσουν, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ βασιλιάς τοὺς.

1. Ἡ πώλησι τοῦ Ἰωσήφ

Μιὰ μέρα, ὁ Ἰακώβ, χωρὶς νὰ βάλῃ κακὸ στὸ νοῦ του ἔστειλε τὸν Ἰωσήφ μὲ φαγητὸ μακρὰ στὰ χωράφια, ποὺ ἦταν τ' ἀδελφία του.

Μόλις τὸν εἶδαν ἀπὸ μακρὰ ποὺ πήγαινε μὲ τὴν καλή του φορεσιὰ, τ' ἀδελφία του εἶπαν: «Νά, ὁ ὄνειροπαρμένος, ἔρχεται. Εἶναι εὐκαιρία νὰ τὸν σκοτώσουμε, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ βασιλιάς, ὅπως λένε τὰ ὄνειρά του».

Ὁ Ρουβὴμ ὅμως δὲν τοὺς ἄφησε. «Δὲν εἶναι σωστό, τοὺς εἶπε, νὰ βιάσουμε τὰ χέρια μας μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἀδελφοῦ μας. Καλύτερα εἶναι νὰ τὸν ρίξωμε σ' αὐτὸ τὸ λάκκο, ποὺ εἶναι ἐκεῖ. Ἔτσι θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ δίψα καὶ τὴν πείνα».

Ὁ Ρουβὴμ τὰ εἶπε αὐτά, γιατί εἶχε σκοπὸ τὴ νύχτα νὰ πάη κρυφὰ νὰ τὸν βγάλῃ ἀπὸ τὸ λάκκο.

Οἱ ἄλλοι συμφώνησαν μὲ τὸν Ρουβὴμ.

Μόλις ἔφτασε λοιπόν, ὁ Ἰωσήφ, χωρὶς νὰ τοῦ εἰποῦν τίποτε χύμην ὅλοι ὅλο μῖσος ἀπάνω του, τὸν ἔγδυσαν καὶ τὸν ἔρριξαν στὸ λάκκο.

Ὁ Ἰωσήφ ἄρχισε τὰ κλάματα καὶ τὰ παρακάλια νὰ τὸν λυπηθοῦν. Μὰ ποῦ ν' ἀκούσουν ἐκεῖνοι οἱ σκληρόκαρδοι.

Τὸ μῖσος τοὺς εἶχε κάνει ἀπονους καὶ κακοὺς.

Κάθησαν ἤσυχοι παραπέρα στὸν ἴσκιο καὶ ἔτρωγαν τὸ φαγητό, ποὺ τοὺς ἔφερε ὁ Ἰωσήφ.

Σὲ λίγο, ἐκεῖ ποὺ καθόνταν, εἶδαν νὰ περνοῦν ἀπὸ τὸν κοντινὸ δρόμο κάτι ξένοι. Ἦσαν ἔμποροι Ἰσμαηλίτες καὶ πήγαιναν γιὰ τὴν Αἴγυπτο.

Ὁ Ἰούδας τότε τοὺς εἶπε: «Λέγω πὼς καλύτερα εἶναι νὰ τὸν βγάλουμε ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ νὰ τὸν πουλήσουμε στοὺς ἐμπόρους, ποὺ περνοῦν. Ἔτσι θὰ τὸν βγάλουμε ἀπὸ μπροστά μας καὶ θὰ πάρουμε καὶ χρήματα».

Ὅλοι τὸ δέχτηκαν. Τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ τὸν πούλησαν στοὺς ἐμπόρους γιὰ λίγα χρήματα.

Γιὰ νὰ δικαιολογήσουν στὸν Ἰακώβ τὸ χαμὸ τοῦ Ἰωσήφ, ἔεσκισαν τὸ φόρεμά του καὶ τὸ ἔβαψαν μὲ τὸ αἷμα ἐνὸς κατοικιοῦ.

Τὸ βράδυ ποὺ γύρισαν στὸ σπίτι, ἔδειξαν τὸ φόρεμα στὸν

πατέρα τους και τοῦ εἶπαν, πῶς τὸ βρῆκαν ἔτσι στὸ δάσος.

Ὁ Ἰακώβ μόλις τὸ εἶδε, τὸ γνώρισε καὶ ἄρχισε νὰ χτυπιέται καὶ νὰ φωνάζει. «Καλὸ μου παιδί, Ἰωσήφ. Δυστυχία μου! Σὲ ξέσκι-
σαν, παιδί μου τὰ θηρία! Πῶς νὰ ζήσω τώρα χωρὶς ἐσένα. Θὰ πε-
θάνω! Δὲν μπορῶ νὰ βαστάξω τὸν πόνο σου». Κι' ἔκλαιε ἀπαρη-
γόρητος νύχτα καὶ ἡμέρα.

Ἐκεῖνοι ὁμως καθόλου δὲ συγκινήθηκαν.

Τοὺς εἶχε τυφλώσει τὸ μῖσος.

2. Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

Ὑστερα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες ταξίδι οἱ ἔμποροι μὲ τὸν Ἰωσήφ
ἔφτασαν στὴν Αἴγυπτο, καὶ τὸν πούλησαν μαζὶ μὲ τ' ἄλλα ἔμπο-
ρεύματά τους. Τὸν ἀγόρασε ὁ ἀρχισωματοφύλακας τοῦ Φαραῶ,
ποὺ τὸν ἔλεγαν **Πετεφρῆ**. Τὸν πῆρε γιὰ δούλο στὸ σπίτι του, καὶ
ἔκανε δουλειές.

Ὅταν πέρασαν μερικὲς ἡμέρες, εἶδε ὁ Πετεφρῆς, πῶς ὁ Ἰω-
σήφ ἦταν ἐργατικὸς, τίμιος καὶ καλός. Γι' αὐτὸ τὸν ἔκανε **οἰκο-
νόμο** τοῦ σπιτιοῦ του. Αὐτὸς δηλαδὴ εἶχε τὰ χρήματα καὶ φρόν-
τιζε γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ σπιτιοῦ.

Ὁ Ἰωσήφ περνοῦσε πολὺ καλὰ στὴν ἀρχή. Μὰ ἡ γυναίκα τοῦ
Πετεφρῆ ἦταν κακιὰ καὶ ἀνήθικη. Γι' αὐτὸ ὕστερα ἀπὸ κάμποσο
καιρὸ συκοφάντησε τὸν Ἰωσήφ στὸν ἀντρα της, πῶς δῆθεν δὲν
ἦταν ἠθικὸς καὶ καλός. Ὅτι ξόδεψε ἄσκοπα τὰ χρήματα, κι' ἄλλα
πολλά.

Ὁ Πετεφρῆς ἀσυλλόγιστα πίστεψε τὶς συκοφαντίες τῆς γυναι-
κας του κι' ἔρριξε τὸν Ἰωσήφ ἄδικα στὴ φυλακή.

Ὁ Ἰωσήφ δὲν εἶπε τίποτε. Μόνο προσευχόταν στὸ Θεὸ κι
ἐπίστευε, πῶς δὲ θὰ τὸν ἀφήσει νὰ χαθῆ.

3. Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ

Ὁ Ἰωσήφ καὶ στὴ φυλακὴ ποὺ ἦταν ἄδικα, ἐξακολουθοῦσε νὰ
εἶναι καλός. Γι' αὐτὸ τὸν ἀγαποῦσαν πολὺ οἱ φυλακισμένοι κι οἱ
φύλακες. Ὁ ἀρχιδεσμοφύλακας μάλιστα τὸν ἔκανε βοηθό του κι
ἐπέβλεπε τοὺς ἄλλους φυλακισμένους, στοὺς ὁποίους φερόταν μὲ
ἀγάπη καὶ συμπόνια.

Μιά μέρα καθὼς ἔκανε ἐπιθεώρησι στὰ κελλιὰ τῆς φυλακῆς,
εἶδε δυὸ κρατουμένους νὰ κάθωνται συλλογισμένοι καὶ στενοχω-
ρημένοι. Ὁ ἓνας ἦταν ὁ **ἀρχιοινοχόος**, δηλαδὴ ὁ ἀρχικεραστῆς

κι ὁ ἄλλος ὁ ἀρχισιτοποιός, δηλαδή ὁ ἀρχιμάγειρας τοῦ Φαραώ. Μὲ καλωσύνη ὁ Ἰωσήφ, σὰν τοὺς εἶδε ἔτσι, ρώτησε τί ἔχουν. Ἐκείνοι τοῦ εἶπαν, πὼς εἶδαν κάτι ὄνειρα καὶ φοβοῦνται πὼς εἶναι κακὰ καὶ γι' αὐτὸ εἶναι στενοχωρημένοι.

Ἐκεῖνος τοὺς εἶπε νὰ τοῦ εἰποῦν τὰ ὄνειρά τους κι ὅτι ἴσως μπορέσει νὰ τοὺς τὰ ἐξηγήσει.

Πρῶτος ὁ ἀρχικεραστὴς διηγήθηκε τ' ὄνειρό του καὶ εἶπε: Εἶδα πὼς ἤμουνα στὸ παλάτι καὶ φύτρωσαν μονομιᾶς τρεῖς κλήματα μὲ ὥραϊα σταφύλια. Ἐκοψα τρεῖς ἀπ' αὐτά, τὰ ἔστρωσα σ' ἓνα χρυσοῦ ποτήρι, τὰ ἔδωσα στὸ Φαραώ καὶ ἤπιε.

Ἐκεῖνος τὸ ἐξήγησε καὶ τοῦ εἶπε:

Μὴ φοβᾶσαι. Τὸ ὄνειρό σου εἶναι καλὸ. Σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ βγῆς ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ ξαναγουρίσης στὴ θέσι σου στὸ παλάτι. Θυμήσου μόνο σὲ παρακαλῶ, πὼς κι ἐγὼ εἶμαι ἄδικα φυλακισμένος, καὶ πὲς στὸ Βασιλιὰ νὰ μὲ βγάλῃ κι ἐμένα.

Ἐπειτα εἶπε τ' ὄνειρό του ὁ ἀρχιμάγειρας.

—Εἶδα, εἶπε, πὼς εἶχα στὸ κεφάλι μου τρεῖς κάνιστρα ἀπανωτὰ γεμάτα γλυκίσματα, κι ὅτι κατέβαιναν τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ἔρωγαν.

Ἐκεῖνος στάθηκε λίγο συλλογισμένος κι ὕστερα εἶπε μὲ λύπη.

Τὸ ὄνειρό σου εἶναι, δυστυχῶς, πολὺ κακὸ. Σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ σὲ ἀποκεφαλίσουν καὶ θὰ σὲ κρεμάσουν, νὰ σὲ φάνῃ τὰ πουλιὰ.

Ἐκεῖνος βγήκε ἀληθινός. Ἐγινε ἀκριβῶς ὅπως εἶπε. Ὁ ἀρχικεραστὴς γύρισε στὸ παλάτι στὴ θέσι του, ἐνῶ τὸν ἀρχιμάγειρα τὸν κρέμασαν καὶ τὸν ἔφαγαν τὰ ὄρνια.

4. Τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ

Πέρασαν δυὸ χρόνια ἀκόμη. Ὁ Ἰωσήφ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι στὴ φυλακὴ. Ὁ ἀρχικραστὴς ξέχασε τὴν ὑπόσχεσι ποὺ τοῦ ἔδωσε. Οἱ εὐτυχησμένοι ἄνθρωποι δύσκολα θυμοῦνται τοὺς δυστυχησμένους. Μὰ ὁ καλὸς Θεός, ποὺ ἔχει τὸ σκοπὸ Του γιὰ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους, δὲν τὸν ξέχασε.

Μιὰ νύχτα ἔκαμε τὸ Φαραῶ καὶ εἶδε δυὸ ὄνειρα, ποὺ τὸν φόβισαν. Στὸ ἓνα εἶδε, πῶς, καθὼς καθόταν τάχα στὴν ὄχθη τοῦ Νείλου, εἶδε ξαφνικὰ νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ ποτάμι ἐπὶ ὥραιες καὶ τετράπαχες ἀγελάδες. Σὲ λίγο ὅμως βγήκαν ἄλλες ἐπὶ ἄγελάδες ἰσχνές, δηλαδὴ ἀδύνατες καὶ ἔφαγαν τὶς παχειές.

Ὁ Φαραῶ ξύπνησε τρομαγμένος ἀπὸ τὸ ὄνειρο. Ὅταν ξανακοιμήθηκε, βλέπει ἄλλο ὄνειρο, ποὺ ἔμοιαζε μὲ τὸ πρῶτο. Εἶδε, πῶς φύτρωσαν τάχα ἐπὶ ὠραιότατα στάχυα μεγάλα καὶ γεμάτα καρπὸ. Δίπλα σ' αὐτὰ φύτρωσαν ἄλλα τόσα ἀδύνατα καὶ χωρὶς καρπὸ, ποὺ χύμηξαν κι ἔπνιξαν τὰ καρπερὰ στάχυα.

Ὁ Βασιλεὺς ξύπνησε ξανὰ ἀναστατωμένος. Διέταξε κι ἦρθαν ὄλοι οἱ σοφοὶ τῆς χώρας νὰ τοῦ ἐξηγήσουν τὰ ὄνειρα. Κανένας ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ εἰπῇ, τί σημαίνουν.

Τότε ὁ ἀρχικραστὴς θυμήθηκε τὸν Ἰωσήφ, ποὺ ἦταν στὴ φυλακὴ καὶ εἶπε στὸ Φαραῶ, τὸ δικό του περιστατικὸ κι ὅτι ἴσα αὐτὸς ὁ φυλακισμένος νὰ μπορέσῃ, νὰ ἐξηγήσῃ τὰ ὄνειρα.

5. Ἀποφυλάκισι καὶ δόξα τοῦ Ἰωσήφ

Ὁ Φαραὼ διέταξε καὶ ἔβγαλαν ἀμέσως τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τῆ φυλακῆς. Τοῦ φόρεσαν καινούργια ρούχα, τὸν παρουσίασαν ἐμπρὸς του καὶ τοῦ διηγήθηκε τὰ ὄνειρα, πὺ εἶδε.

Ὁ Ἰωσήφ τότε τοῦ εἶπε :

—Βασιλιά μου, καὶ τὰ δυὸ ὄνειρα προλέγουν τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Οἱ ἐπτὰ παχειὲς ἀγέλαδες καὶ τὰ ἐπτὰ καρπερὰ στάχυα σημαίνουν, ὅτι στὴ χώρα σου ἐπτὰ χρόνια θὰ ὑπάρξῃ μεγάλη εὐτυχία, ἀπὸ τὴν πολλὴ καρποφορία τῆς γῆς.

Οἱ ἐπτὰ ἰσχνὲς ἀγέλαδες καὶ τὰ ἀδύνατα στάχυα σημαίνουν, ὅτι μετὰ θ' ἀκολουθήσουν ἐπτὰ χρόνια μεγάλης δυστυχίας. Ἡ γῆ δὲν θὰ δίνει καθόλου καρπούς.

Σὲ συμβουλεύω, λοιπόν, νὰ βρῆς ἕναν ἀξιο ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος θὰ φροντίσῃ νὰ συγκεντρώσῃ τὰ περισσεύματα τῶν καρπῶν στὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας, γιὰ νὰ τὰ ἔχῃ στὰ χρόνια τῆς δυστυχίας, ὥστε ὁ λαὸς σου νὰ μὴ δυστυχῆσῃ.

Ὁ Φαραὼ εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴν ἐξήγησι καὶ θαύμασε τὴ σοφία τοῦ Ἰωσήφ. Σκέφτηκε ἀμέσως πὼς καλύτερον ἀπ' αὐτὸν δὲ θὰ μπορούσε νὰ βρῆ καὶ τοῦ εἶπε :

† Ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ σὲ διορίζω δεῦτερο ἄρχοντα τῆς Αἰγύπτου καὶ σοῦ ἀναθέτω νὰ κάνῃς ὅ,τι χρειάζεται. Ὅλος ὁ λαὸς θὰ ὑπακούῃ στὶς διαταγές σου.

Τοῦ φόρεσε βασιλικὰ ροῦχα καὶ τὸ βασιλικὸ του δαχτυλίδι. Τὸν ἀνέβασε στὸ χρυσὸ ἀμάξι του καὶ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τὸν φέρουν γύρω στὴν πόλι νὰ τὸν γνωρίσῃ ὁ λαὸς γιὰ ἄρχοντά του καὶ νὰ τὸν προσκυνήσῃ.

Ἔτσι ὁ Ἰωσήφ δοξάστηκε. Ἐγινε ἄρχοντας καὶ ἀμέσως ἄρχισε τὸ ἔργο του.

Διέταξε καὶ χτίστηκαν σ' ὅλες τὶς πόλεις πολὺ μεγάγες ἀποθη-
κες καὶ τὶς γέμισε μὲ τὸ σιτάρι, πὺν περίσσευε στὰ ἑπτὰ χρόνια
τῆς καρποφορίας.

6. Τ' ἀδέλφια τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο

Πέρασαν τὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς εὐτυχίας καὶ ἦρθαν, ὅπως εἶχε εἰ-
πῆ ὁ Ἰωσήφ, τὰ ἑπτὰ χρόνια τῆς δυστυχίας. Σὲ ὅλες τὶς χῶρες οἱ
ἄνθρωποι ὑπέφεραν ἀπὸ πείνα. Μόνο ἡ Αἴγυπτος εἶχε σιτάρι. Σ'
αὐτὴ ὄχι μόνο δὲν πεινοῦσε κανεὶς, ἀλλὰ πουλοῦσε κιόλας σὲ ὅσους
πῆγαιναν, ν' ἀγοράσουν ἀπὸ ἄλλα μέρη. Τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ Ἰακώβ
καὶ ἔστειλε τὰ δέκα παιδιὰ του νὰ πάνε στὸ Φαραὼ γιὰ ν' ἀγορά-
σουν σιτάρι. Κράτησε γιὰ συντροφιὰ του μόνο τὸ Βενιαμίν.

Τ' ἀδέλφια τοῦ Ἰωσήφ ἔφτασαν στὴν Αἴγυπτο καὶ παρουσιά-
στηκαν μπροστά του! Ἀφοῦ τὸν προσκύνησαν τὸν παρακάλεσαν νὰ
τοὺς πουλήσῃ σιτάρι. Κανένας δὲν κατάλαβε ποιὸς ἦταν ὁ ἄρχον-
τας, πὺν προσκυνοῦσαν.

Ὁ Ἰωσήφ ὅμως τοὺς γνώρισε ἀμέσως, ἀλλὰ συγκρατήθηκε
καὶ δὲ φανερώθηκε. Θέλησε μόνο νὰ τοὺς δοκιμάσῃ καὶ τοὺς ἔκα-
νε διάφορες ἐρωτήσεις.

Ἀφοῦ ἔμαθε ὅσα ἤθελε, τοὺς εἶπε τάχα θυμωμένος.

— Δὲν ἦρθατε στὴ χώρα γιὰ καλὸ. Εἰστε κατάσκοποι.

Αὐτοὶ διαμαρτυρήθηκαν, πὺς εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι, μὰ αὐτὸς
διέταξε νὰ τοὺς φυλακίσουν.

Ἦστερα πῆγε στὸ δωμάτιο του καὶ ἔκλαψε ἀπὸ συγκίνησι. Ἐπει-
τα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες τοὺς ἔβγαλε ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ τοὺς εἶπε :

— Ἐπειδὴ σᾶς λυπᾶμαι, θὰ σᾶς δώσω σιτάρι νὰ πᾶτε στὴν πα-
τριδα σας. Μὰ γιὰ νὰ βεβαιωθῶ, ὅτι μοῦ λέτε ἀλήθεια, θὰ κρατή-
σω ἕναν ἀπὸ σᾶς, ὥσπου νὰ ξανάρθετε καὶ νὰ μοῦ φέρετε καὶ τὸν
μικρότερο ἀδελφὸ σας.

Αὐτοὶ νομίζοντας πὺς ὁ ἄρχοντας δὲν ξέρει τὴ γλῶσσα τους, εἶ-
παν στενοχωρημένοι μεταξύ τους :

— Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ τιμωρηθοῦμε ἀπὸ τὸ Θεό, γιὰ τὸ κακὸ ποὺ κάναμε στὸν Ἰωσήφ.

Ὁ Ἰωσήφ συγκινήθηκε πολὺ, ὅταν ἄκουσε αὐτά, μπήκε στὸ δωμάτιό του πάλι κι ἐκλαψε κρυφά.

Διέταξε κατόπιν τοὺς ὑπηρετές, νὰ τοὺς δώσουν σιτάρι καὶ τροφές γιὰ τὸ ταξίδι καὶ νὰ βάλουν κρυφὰ στὰ σακκιά τους τὰ χρήματα τοῦ καθενός.

Γιὰ ἐγγύηση κράτησε στὴ φυλακὴ τὸν **Συμεών**.

Ὅταν ἔφτασαν στὴ Χαναάν, ἀνοιξαν τὰ σακκιά καὶ ὅλοι τους ἔμειναν κατάπληκτοι, ποὺ βρῆκαν μέσα τὰ χρήματά τους. Δὲν μποροῦσαν νὰ ἐξηγήσουν, πῶς ἔγινε αὐτό.

Ὁ Ἰακώβ στενοχωρέθηκε πολὺ γιὰ τὴν κράτησι τοῦ Συμεών καὶ δὲν ἤθελε νὰ στείλῃ μὲ κανένα τρόπο τὸ Βενιαμὶν στὴν Αἴγυπτο. Φοβόταν, ἔλεγε, μήπως χαθῆ κι αὐτός, ὅπως ὁ Ἰωσήφ.

Μὰ ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ ξαναπᾶνε γιὰ σιτάρι, ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ καὶ τὸ Βενιαμὶν, γιὰτι ἀλλοιῶς δὲ θὰ τοὺς δεχόταν ὁ βασιλιάς κι οὔτε θὰ ἐλευθερωνόταν ὁ Συμεών.

Φόρτωσαν, λοιπόν, πλούσια δῶρα γιὰ τὸν ἄρχοντα καὶ ξεκίνησαν.

7. Ὁ Ἰωσήφ φανερόνεται

Ὅταν ἔφτασαν στὴν Αἴγυπτο, παρουσιάστηκαν στὸν Ἰωσήφ, τὸν προσκύνησαν καὶ τοῦ πρόσφεραν τὰ δῶρα τους.

Ὁ Ἰωσήφ συγκινήθηκε πολὺ, ὅταν εἶδε τὸ Βενιαμὶν, ἀλλὰ συγκρατήθηκε πάλι. Διέταξε ν' ἀποφυλακιστῆ ὁ Συμεών καὶ ἐτοίμασε πλούσιο τραπέζι στὸ παλάτι καὶ ἔφαγαν ὅλοι μαζί. Ἡ τόση περιποίηση τοῦ ἄρχοντα τοὺς ἔκανε μεγάλη ἐντύπωσι, καὶ δὲν ἤξεραν, πῶς νὰ τὴν ἐξηγήσουν.

Μετὰ τὸ φαγητό, ὁ Ἰωσήφ, πρόσταξε τοὺς ὑπηρετές καὶ τοὺς γέμισαν τὰ σακκιά σιτάρι, χωρὶς νὰ τοὺς πάρουν χρήματα. Στὰ σακκιά τοῦ Βενιαμὶν εἶπε κρυφά, νὰ βάλουν τὸ ἀσημένιο ποτήρι του.

Χαρούμενοι ὅλοι γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ Συμεών καὶ τίς περιποιήσεις τοῦ ἄρχοντα, ξεκίνησαν νὰ γυρίσουν στὴ Χαναάν.

Μὰ δὲν πρόφτασαν τὰ χαροῦν πολὺ. Μόλις ξεμάκρυναν ἀπὸ τὴν πόλι ἔφτασαν στρατιῶτες καὶ τοὺς ἔπιασαν.

— Δὲν εἰστε καλοὶ ἄνθρωποι, τοὺς εἶπαν. Κλέψατε τὸ ποτήρι τοῦ ἄρχοντα!

Αὐτοὶ ἄρχισαν νὰ δοκίμωζονται καὶ νὰ διαμαρτύρῳνται, πὼς δὲν εἶναι κλέφτες, ἀλλὰ τὸ ποτήρι βρέθηκε στὰ σακκιά τοῦ Βενιαμίν.

Οἱ στρατιῶτες τοὺς ἔφεραν στὸν ἄρχοντα νὰ τοὺς δικάσῃ.

Γονάτισαν ὅλοι μπροστὰ στὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς λυπηθῇ καὶ τὸν βεβαίῳναν, πὼς δὲν ξαίρουν, πὼς βρέθηκε τὸ ποτήρι στὰ σακκιά τους.

—Δὲ θὰ τιμωρηθῆτε ὅλοι, τοὺς εἶπε. Θὰ τιμωρηθῇ μονάχα ἐκεῖνος, ποῦ τὸ εἶχε στὰ σακκιά του. Οἱ ἄλλοι θὰ ἐπιστρέψετε στὴν πατρίδα σας. Δὲν ἀκούω τίποτε ἄλλο.

Τότε ὁ Ἰούδας τρέμοντας καὶ κλαίοντας τοῦ ἔλεγε:

—Ἐμᾶς μὴ μᾶς λυπᾶσαι, Βασιλιά μου! Λυπήσου ὅμως τὸ γέροντα πατέρα μας, ποῦ θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ λύπη του, ἂν χάσῃ τὸν Βενιαμίν. Κράτησε ἐμένα γιὰ δούλο σου καὶ ἄφησε τὸν Βενιαμίν, νὰ γυρίσῃ στὸν πατέρα μας.

Τὰ λόγια αὐτὰ ράγισαν τὴν καρδιά τοῦ Ἰωσήφ καὶ δὲ μπόρεσε νὰ κρατηθῇ ἄλλο!

—Μὴ φοβᾶστε τοὺς εἶπε. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀδελφός σας. Εἶμαι ὁ Ἰωσήφ, ποῦ πουλήσατε. Σᾶς συγχωρῶ ὅμως.

Καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς ἀγκαλιάζῃ, καὶ νὰ τοὺς φιλῇ ἕναν - ἕναν καὶ πῖο πολὺ τὸν Βενιαμίν, κλαίοντας ἀπὸ χαρὰ.

Τώρα, τοὺς εἶπε «νὰ γυρίσετε στὴ Χαναάν. Νὰ πάρετε τὸν πατέρα μας καὶ τὰ ὑπάρχοντά σας καὶ νὰ ἔρθετε στὴν Αἴγυπτο, νὰ ζήσουμε ὅλοι μαζί, γιὰτὶ ἡ πείνα θὰ βαστάξῃ πολὺ ἀκόμη».

Τοὺς φόρτωσε κατόπιν ἀμάξια μὲ δῶρα γιὰ τὸ γέροντα Ἰακώβ καὶ ἔφυγαν.

8. Ὁ Ἰακώβ ἔρχεται στὸν Ἰωσήφ

Ὁ Ἰακώβ χάρηκε πολὺ, πὺ εἶδε τὰ παιδιά του ὅλα, νὰ γυρίζουν πίσω. Μὰ ἡ χαρὰ του ἦταν ἀφάνταστη, ὅταν ἔμαθε πὺς ζῆ ὁ ἀγαπημένος του Ἰωσήφ κι ὅτι εἶναι Βασιλιάς στὴν Αἴγυπτο.

Ποῦ νὰ φανταστῆ, ὅτι ὁ Ἰωσήφ δὲ χάθηκε, ἀλλὰ ἐγινε ὅ,τι εἶχε ἰδῆ στὰ ὄνειρά του.

Σὲ λίγες ἡμέρες ἐτοιμάστηκαν καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο:

Ὁ Ἰωσήφ, ὅταν τοῦ εἶπαν, ὅτι ἔρχεται ὁ πατέρας του, βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι νὰ τὸν ὑποδεχτῆ.

Κατέβηκε ἀπὸ τὸ χρυσὸ ἀμάξι του καὶ προσκύνησε τὸν πατέρα του. Ὁ γέροντας Ἰακώβ τὸν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἔκλαιγαν ὅλοι ἀπὸ συγκίνησι καὶ χαρὰ.

Ὁ Ἰακώβ ἐζῆσε εὐτυχησμένος κοντὰ στὸν Ἰωσήφ, ὡς τὰ βαθιά του γηραιά.

Ὅταν κατάλαβε πὺς θὰ πεθάνη, εὐλόγησε τὰ παιδιά του καὶ παρακάλεσε τὸν Ἰωσήφ καὶ τ' ἄλλα παιδιά του, νὰ τὸν θάψουν στὴ Χαναάν.

Ὁ Ἰωσήφ ἐκτέλεσε τὴν ἐπιθυμία τοῦ πατέρα του. Τὸν μετέφερε καὶ τὸν ἔθαψε στὴ Χαναάν.

Ἐκεῖ κοντὰ στὸν τάφο τοῦ πατέρα του, ζήτησε νὰ τὸν θάψουν κι αὐτόν, ὅταν θὰ γύριζαν κάποτε οἱ Ἰσραηλίτες στὴν πατρίδα του. Καὶ γιὰ νὰ μὴ τὸ ξεχάσουν τοὺς ὥρκισε.

Πέθανε σὲ ἡλικία 110 ἐτῶν.

‘Ο Μωϋσῆς

1. ‘Ο Φαραώ και οι ‘Ισραηλίτες

Πέρασαν πολλές εκατοντάδες χρόνια από τότε, πού πέθανε ο ‘Ιακώβ και ο ‘Ιωσήφ. Στα χρόνια αυτά οι ‘Ισραηλίτες ἔγιναν πάρα πολλές γιλιάδες.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἀνησύχησαν, μήπως οἱ ‘Ισραηλίτες ἐπαναστατήσουν, γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν καὶ φύγουν. Γι’ αὐτὸ ἄρχισαν νὰ τοὺς βασανίζουν περισσότερο. Τοὺς ὑποχρέωναν νὰ κάνουν βαρειές δουλειές, γιὰ νὰ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν κούρασι. Τοὺς ἔβαζαν νὰ κτίζουν πόλεις καὶ νὰ κάνουν ὅλες τὶς ἐργασίες ἔξω στὰ χωράφια.

Μὰ ὅσο οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς κυνηγοῦσαν, καὶ τοὺς βασάνιζαν, τόσο οἱ ‘Ισραηλίτες μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ γίνονταν πῶς πολλοί.

Τότε ὁ Φαραώ, ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, σκέφθηκε ἄλλο τρόπο, γιὰ νὰ κἀνὴ τοὺς ‘Ισραηλίτες νὰ λιγοστεύουν.

Κάλεσε τὶς μαμές τῶν ‘Ισραηλιτῶν καὶ τὶς διέταξε νὰ σκοτώσουν τὰ ἀρσενικά παιδιὰ τῶν Ἑβραίων. Οἱ μαμές ὁμως, ἐπειδὴ φοβοῦνταν τὸ Θεό, δὲν ὑπάκουσαν στὴ διαταγὴ αὐτὴ τοῦ Φαραώ. Ἔτσι οἱ ‘Ισραηλίτες ἐξακολουθοῦσαν νὰ πληθαίνουν.

‘Ο Φαραώ τότε, ἔβγαλε μιὰ αὐστηρὴ διαταγὴ, πού ἔλεγε: “Ὅλα τ’ ἀρσενικά παιδιὰ, πού θὰ γεννοῦν οἱ ‘Ισραηλίτισσες, νὰ πνίγωνται στὸ Νεῖλο ποταμό.

2. Ἡ Γέννησι καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ

Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ μιὰ Ἑβραία γέννησε ἓνα ὠραῖο ἀγοράκι. Ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ τὸ ρίξει στὸ ποτάμι τὸ ἔκρυψε τρεῖς μῆνες ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους.

Δὲ μπόρεσε ὁμως νὰ τὸ κρατήσῃ περισσότερο, γι’ αὐτὸ νὰ τὶ ἔκανε γιὰ νὰ τὸ σώσῃ. Πῆρε ἓνα κοφίνι ἀπὸ σπάργα καὶ τὸ ἄλειψε μέσα κι ἔξω μὲ πίσσα, γιὰ νὰ μὴ περνοῦν τὰ νερά. Ὑστερα ἔβαλε

τὸ παιδάκι μέσα, τὸ πῆγε καὶ τὸ ἄφησε στὴν ὄχθη τοῦ Νείλου σ' ἓνα μέρος, ποῦ εἶχε πολλὰ καλάμια.

Ἡ ἀδελφή του κρύφτηκε καὶ παραμόνευε νὰ ἰδῆ τι θὰ ἀπογίνη τὸ ἀδελφάκι της.

Σὲ λίγο ἦρθε ἐκεῖ ἡ βασιλοπούλα μὲ τίς ὑπηρετρίες της γιὰ νὰ λουσθῆ. Κυττάζοντας πρὸς τὸ ποτάμι εἶδε τὸ κοφίνι καὶ ἔστειλε μιὰ ὑπηρετρία νὰ τῆς τὸ φέρῃ. Μόλις ἀνοίξε τὸ κοφίνι, εἶδε μέσα τὸ χαριτωμένο ἀγοράκι, ποῦ ἔκλαιε.

Ἡ βασιλοπούλα κατάλαβε, ὅτι ἦταν τὸ ἀρσενικὸ παιδί κάποιας Ἑβραίας, ποῦ τὸ πέταξε ἐκεῖ ἀπὸ τὸ φόβο της. Τὸ λυπήθηκε καὶ εἶπε νὰ τὸ πάρουν στὸ παλάτι.

Τῆ στιγμῇ αὐτῇ πλησίασε, κάνοντας τὴν ἀνήξερη, ἡ ἀδελφούλα τοῦ παιδιοῦ καὶ εἶπε στὴν βασιλοπούλα. «Καλὴ βασιλοπούλα, θέλεις νὰ φωνάξω μιὰ παραμάνη Ἑβραία γιὰ νὰ θηλάξῃ τὸ παιδί;»

Ἡ βασιλοπούλα τῆς εἶπε: πῆγαινε.

Τότε ἔτρεξε τὸ κορίτσι καὶ φώναξε τῇ μητέρα της. Ἡ βασιλοπούλα τῆς παρέδωσε τὸ παιδί νὰ τὸ θηλάξῃ. Ἔτσι ἡ καημένη ἡ Ἑβραία πῆρε τὸ ἀγοράκι της καὶ τὸ ἐμεγάλωνε. Τὸ σχέδιό της πέτυχε.

Ὅταν ἐμεγάλωσε ἀρκετὰ τὸ παιδί τὸ ἐπῆρε, τὸ ἔφερε στὸ παλάτι καὶ τὸ παρέδωσε στὴ βασιλοπούλα. Αὐτὴ τὸ ἔκαμε παιδί της καὶ τὸ ὠνόμασε **Μωϋσῆ**, δηλαδή, σωσμένο ἀπὸ τὸ νερό.

Ὁ Μωϋσῆς μεγάλωσε πιά στὸ παλάτι σὰ βασιλόπουλο! Ἔγινε σοφὸς καὶ δυνατός, μὰ δὲ λησμόνησε ποτὲ πὼς ἦταν Ἰσραηλίτης.

3. Ὁ Μωϋσῆς φεύγει

Ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια καὶ μεγάλωνε ὁ Μωϋσῆς, τόσο φώλιαζε μέσα στὴν ψυχὴ του τὸ μῖσος του κατὰ τῶν Αἰγυπτίων, πού τοὺς ἔβλεπε νὰ βασανίζουν τοὺς πατριῶτες του.

Μιὰ ἡμέρα εἶδε ἕναν Αἰγύπτιο, πὺν χτυποῦσε πολὺ δυνατὰ ἕναν Ἑβραῖο. Θύμωσε πολὺ γι' αὐτό. Κοίταξε γύρω του καὶ ἐπειδὴ νόμιζε πὺς κανεὶς δὲν τὸν ἔβλεπε, ἐκτύπησε τὸν Αἰγύπτιο καὶ τὸν σκότωσε. Γιὰ νὰ μὴ τὸν βροῦν, τὸν ἔθαψε μέσα στὴν ἄμμο.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, πὺν ξαναβγῆκε περίπατο, εἶδε δυὸ Ἑβραίους νὰ μαλώνουν καὶ θέλησε νὰ τοὺς συμφιλιώση. Τότε ὁ ἕνας τοῦ εἶπε:

— Ποιὸς σὲ ἔβαλε δικαστὴ μας; Μήπως θέλεις νὰ μὲ σκοτώσης, ὅπως σκότωσες τὸν Αἰγύπτιο;

Ὁ Μωϋσῆς κατάλαβε, ὅτι τὸ μυστικὸ του προδόθηκε. Δὲ μποροῦσε νὰ μείνη ἄλλο στὴν Αἴγυπτο, γιατί μόλις τὸ ἔμαθε ὁ Φαραὼ ζητοῦσε νὰ τὸν σκοτώση. Γιὰ νὰ γλυτώση, λοιπὸν, ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ πῆγε σὲ μιὰ μακρυνὴ χώρα, πὺν τὴν ἔλεγε **Μαδιάμ**.

Στὴ χώρα αὐτὴ γνώρισε τὸν ἱερέα Ἰοθὼρ, πὺν, ἐπειδὴ τὸν εἶδε πὺς ἦταν καλὸς ἄνθρωπος, τοῦ ἔδωσε γυναίκα του τὴ θυγατέρα του **Σεπφώρα**.

4. Ὁ Θεὸς καλεῖ τὸν Μωϋσῆ νὰ σώση τοὺς Ἑβραίους

Ὁ Μωϋσῆς τώρα βρίσκεται μακρυνὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Οἱ Ἰσραηλίτες ἐξακολουθοῦν νὰ βασανίζονται ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους. Δὲν ἀπελπίζονται ὅμως. Παρακαλοῦν τὸν καλὸ Θεὸ νύχτα καὶ ἡμέρα νὰ τοὺς σώση ἀπὸ τὰ ἀβάσταχτα βάσανα.

Πράγματι, ὁ Θεὸς πὺν ἀκούει ὅσους τὸν παρακαλοῦν, ἄκουσε τοὺς Ἰσραηλίτες, τοὺς λυπήθηκε καὶ ἀποφάσισε νὰ τοὺς σώση.

Μιὰ ἡμέρα, λοιπὸν, ἐκεῖ πὺν ὁ Μωϋσῆς φύλαγε τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του Ἰοθὼρ, ἐπάνω στὸ βουνὸ Χωρηβ, ξαφνικὰ εἶδε μέσα ἀπὸ μιὰ βάτο νὰ βγαίνουν φλόγες, ἀλλὰ ἡ βάτος δὲν καιγόταν.

Αὐτὸ εἶναι πολὺ παράξενο, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του. "Ἄς πάω ὡς ἐκεῖ νὰ ἰδῶ, γιατί δὲν καίεται ἡ βάτος.

Μόλις όμως ἔκανε νὰ προχωρήσῃ, ἄκουσε ἀμέσως τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ποῦ ἔλεγε:

— Μωϋσῆ, Μωϋσῆ.

— Ὁρίστε, Κύριε, εἶπε ὁ Μωϋσῆς.

— Μὴ πλησιάσῃς ἐδῶ. Βγάλε τὰ παπούτσια σου, γιατί ἡ γῆ ποῦ στέκεσαι εἶναι γῆ ἁγία. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ πατέρα σου, ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσαάκ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Ἰακώβ.

Ὁ Μωϋσῆς, τρομαγμένος, γονάτισε ἀμέσως καὶ ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του, γιατί φοβόταν νὰ κοιτάξῃ τὸ Θεό. Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ συνέχισε:

«Εἶδα τὰ βάσανα τοῦ λαοῦ μου στὴν Αἴγυπτο. Ἄκουσα τὴ φωνὴ τοῦ καὶ τὸν πόνο του. Ἀποφάσισα λοιπὸν νὰ τὸν ἐλευθερώσω ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Αἰγυπτίων καὶ νὰ τὸν ξαναφέρω στὴ Χαναάν, τὴν πατρίδα του. Γι' αὐτὸ τὸ ἔργο διάλεξα ἐσένα. Θὰ πᾶς στὸ Φαραῶ καὶ θὰ τοῦ πῆς νὰ ἐλευθερώσῃ τοὺς Ἰσραηλῖτες.

Ὁ Μωϋσῆς όμως, ἐπειδὴ φοβόταν νὰ γυρίσῃ στὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ παρουσιασθῇ στὸ Φαραῶ, δικαιολογήθηκε καὶ εἶπε:

— Κύριε, κανένας δὲ θὰ μὲ πιστέψῃ πὼς εἶμαι ἀπεσταλμένος Σου. Ἐπειδὴ δὲ εἶμαι καὶ βραδύγλωσσος, δὲ θὰ μπορέσω νὰ τὰ καταφέρω.

Ὁ Θεὸς τότε, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος, τοῦ εἶπε:

— Πήγαινε στὴν Αἴγυπτο καὶ μὴ φοβᾶσαι, γιατί ἔχουν πεθάνει ὄλοι ἐκεῖνοι, ποῦ ἤθελαν νὰ σὲ σκοτώσουν. Ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντοτε μαζί σου καὶ θὰ σὲ ὀδηγῶ τί πρέπει νὰ κάνῃς.

Γιὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ δὲ ἀκόμα περισσότερο, ἔκαμε τὸ ραβδί του φίδι καὶ ἀμέσως τὸ φίδι πάλι ραβδί. «Αὐτὸ θὰ κάνῃς κι ἐσὺ μπροστὰ στὸ Φαραῶ, τοῦ εἶπε». Κι ἀκόμα γέμισε τὸ χέρι του μὲ λέπρα καὶ τὸ γιάτρευσε ἐκείνη τῇ στιγμῇ. Καὶ ἄλλα πολλὰ θαύματα. Τοῦ εἶπε ἐπίσης νὰ πάρῃ μαζί του τὸν ἀδελφὸ του Ἄαρών, γιὰ νὰ μιλάῃ ἐκεῖνος.

Μετὰ ἀπὸ αὐτά, ὁ Μωϋσῆς μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ τὸν Ἄαρών ξεκίνησε καὶ ἔφτασε στὴν Αἴγυπτο.

5. ΟΙ 10 ΠΛΗΓΕΣ ΤΟΥ ΦΑΡΑΩ

Στὴν Αἴγυπτο ὁ Μωϋσῆς μὲ τὸν Ἄαρὼν παρουσιάστηκαν πρῶτα στοὺς Ἰσραηλίτες, ποὺ πίστεψαν σὲ ὅσα τοὺς εἶπαν καὶ προσκύνησαν τὸ Θεό.

Ἔστερα πῆγαν στὸ Φαραὼ καὶ τοῦ εἶπαν:

— Ὁ Κύριος καὶ Θεὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν μᾶς ἔστειλε νὰ σοῦ ποῦμε ν' ἀφήσης τοὺς Ἰσραηλίτες ἐλεύθερους νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους.

Ὁ Φαραὼ ὅμως δὲν πίστεψε σ' αὐτὰ καὶ τοὺς ἔδιωξε. Διέταξε μάλιστα νὰ βασανίζον ἀκόμη περισσότερο τοὺς Ἰσραηλίτες.

Ἔστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἄαρὼν ξαναπῆγαν στὸ Φαραὼ καὶ γιὰ νὰ πιστέψῃ, ὅτι ἀληθινὰ τοὺς εἶχε στείλει ὁ Θεός, ἔρριξε τὸ ραβδί του ὁ Ἄαρὼν μπροστὰ στὸ Φαραὼ, ὅπως εἶχε εἶπῃ ὁ Θεός στὸ Μωϋσῆ, καὶ ἀμέσως ἔγινε φίδι. Τὸ ἔπιασε στὰ χέρια του καὶ ξανάγινε ραβδί.

Μὰ ὁ Φαραὼ καὶ μετὰ ἀπ' αὐτὸ πάλι δὲν πίστευε σὲ τίποτε καὶ οὔτε ἤθελε νὰ τοὺς ἀκούσῃ πιά.

Τότε ὁ Θεός, γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἄπιστο καὶ σκληρόκαρδο Φαραὼ καὶ τοὺς Αἴγυπτίους, ἔστειλε στὴν Αἴγυπτο δέκα φοβερὰ κακά, ποὺ ὠνομάστηκαν **πληγές τοῦ Φαραὼ**.

1) Τὰ νερὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἔγιναν αἷμα, ψόφισαν τὰ ψάρια καὶ βρώμισε ὅλο τὸ ποτάμι.

2) Ὅλη ἡ γῶρα γέμισε ἀπὸ βατράχους, ποὺ μπῆκαν σὲ ὅλα τὰ σπίτια καὶ στὸ παλάτι ἀκόμα.

3) Ὅλη ἡ Αἴγυπτος γέμισε σκνίπες, ποὺ βασάνιζαν τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα.

4) Ὅλα τὰ σπίτια καὶ ἡ Χώρα γέμισαν μύγες.

5) Ψόφισαν ὅλα τὰ ζῶα τῶν Αἴγυπτίων.

6) Τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων γέμισαν πληγές.

7) Ἐπεσε χαλάζι μεγάλο καὶ κατέστρεψε τὰ σπαρτὰ τους.

8) Ἐπεσαν σύννεφα ἀπὸ ἀκρίδες καὶ κατέφαγαν ὅ,τι ἄφησε τὸ χαλάζι.

9) Ἐνα πυκνὸ σκοτάδι ἐκάλυψε ὁλόκληρη τὴ γῶρα καὶ

10) Μέσα σὲ μιὰ νύχτα πέθαναν ὅλα τὰ πρωτότοκα παιδιὰ τῶν Αἴγυπτίων.

Προτού νά δώση τήν τελευταία φοβερή πληγή στοὺς Αἰγυπτίους ὁ Θεὸς εἶπε στοῦ Μωϋσῆ:

«Νὰ σφάζουν ὅλες οἱ οἰκογένειες τῶν Ἰσραηλιτῶν ἓνα ἀρσενικὸ ἀρνὶ ἢ κατσίκι χρονιάρικο καὶ μὲ τὸ αἷμα του νὰ βάψουν τίς πόρτες των, ὥστε ὁ ἄγγελος νὰ τίς ξεχωρίζῃ ἀπὸ τίς πόρτες τῶν Αἰγυπτίων. Τὸ κρέας ἀπὸ τὰ σφαχτὰ αὐτὰ νὰ τὸ φάγουν ὡς τὸ πρῶτὸ μὲ πικρὰ χόρτα καὶ ψωμὶ ἄζυμο (χωρὶς προζύμι). Ὁληθῆ δὲ τῆ νύχτα νὰ μὴ κοιμηθῆ κανεὶς, ἀλλὰ νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ φύγουν».

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Τῆ νύχτα ἄγγελος Κυρίου ἐθανάτωσε τὰ πρῶτότοκα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοῦ Φαραῶ ἀκόμη καὶ δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν σπίτι χωρὶς νεκρό. Ἀπὸ παντοῦ ἀκούονταν θρηῖνοι, ποὺ ἔφταναν ὡς τὸν οὐρανό.

Οἱ Ἑβραῖοι ὁμως εἶχαν χαρὰ. Εἶχαν Πάσχα.

Ὁ Φαραῶ ξύπνησε ἀπὸ τὸ φοβερὸ κλάμα καὶ τρομαγμένος κάλεσε τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν καὶ τοὺς εἶπε:

«Σηκωθῆτε, πάрте τὰ πράγματά σας καὶ τὰ ζῶα σας καὶ φύγετε».

Ἀπὸ τότε οἱ Ἑβραῖοι γιορτάζουν κάθε χρόνο τὸ γεγονός αὐτό, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴ σωτηρία τους.

Τῆ γιορτῆ αὐτῆ τὴ λέγουν Πάσχα καὶ διαρκεῖ 7 ἡμέρες. Τρώγουν, ὅπως τότε, κρέας ψητό, πικρὰ χόρτα καὶ ἄζυμο ψωμὶ (κουλούρα).

6. Οἱ Ἰσραηλίτες διαβαίνουν τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα

Ἀμέσως οἱ Ἰσραηλίτες, μόλις δόθηκε ἡ διαταγὴ τοῦ Φαραῶ, πῆραν τὰ πράγματά τους καὶ τὰ κοπάδια τους καὶ ξεκίνησαν ὅλο χαρὰ γιὰ τὴν ἀγαπημένη τους πατρίδα. Ὑστερα ἀπὸ 430 χρόνια σκλαβιᾶς ἦταν πάλι ἐλεύθεροι καὶ ὁ Θεὸς τοὺς ὡδήγησε στοῦ δρόμο τους γιὰ τὴν ἐπιστροφή.

Ἦταν 600 χιλιάδες ἄντρες, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιδιὰ καὶ τίς γυναῖκες. Μαζὶ τους πῆραν καὶ τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰωσήφ, ὅπως τοὺς εἶχε ὀρκίσει νὰ κάμουν, ὅταν θὰ λευθερώνονταν.

Ὅταν ὁμως ὁ Φαραῶ καὶ οἱ Αἰγύπτιοι εἶδαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ κάνουν αὐτοὶ τίς βαρεῖες ἐργασίες, ποὺ ἔκαναν ὡς τώρα οἱ Ἑβραῖοι, μετάνοιωσαν.

Συγκέντρωσαν ἀμέσως ἀμάξια καὶ στρατὸ καὶ ἄρχισαν νὰ κα-

ταδιώκουν τούς Ἑβραίους. Τοὺς ἔφτασαν κοντὰ στὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα, ὅπου εἶχαν σταματήσει.

Οἱ Ἰσραηλίτες, μόλις εἶδαν τοὺς Αἰγυπτίους νὰ τοὺς κυνηγοῦν, ἄρχισαν νὰ παραπονοῦνται στὸ Μωϋσῆ, γιατί φοβήθηκαν πὼς θὰ τοὺς ξαναγύριζαν στὴ σκλαβιά.

Ὁ Μωϋσῆς ὁμως δὲν ἔχασε τὸ θάρρος του καὶ τοὺς ἔλεγε νὰ ἔχουν πίστι καὶ ὅτι ὁ Θεὸς δὲ θὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ χαθοῦν.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔνα σύννεφο ἀπλώθηκε ἀνάμεσα στοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς Αἰγυπτίους. Ὁ Μωϋσῆς δέ, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ Κύριος, σήκωσε τὸ ραβδί του καὶ χτύπησε τὴ θάλασσα.

Ἀμέσως τὰ νερὰ χωρίστηκαν καὶ ἔγινε ἕνας πλατὺς δρόμος, ἀπὸ τὸν ὁποῖον πέρασαν οἱ Ἑβραῖοι στὴν ἀπέναντι ξηρὰ, χωρὶς νὰ βραχοῦν.

Πίσω ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες ρίχτηκαν νὰ περάσουν καὶ οἱ Αἰγύπτιοι. Τότε ὁ Μωϋσῆς χτύπησε πάλι τὰ νερὰ τῆς θάλασσας καὶ εὐθὺς ἐνώθησαν καὶ οἱ στρατιῶτες τοῦ Φαραὼ πνίγηκαν ὅλοι.

Οἱ Ἰσραηλίτες τότε, χαρούμενοι, ἔψαλλαν διαφόρους ὕμνους γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν καὶ νὰ δοξάσουν τὸ Θεό, ποὺ τοὺς ἔσωσε.

7. Οι Ἰσραηλίτες στὴν Ἔρημο

Μετὰ τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα οἱ Ἰσραηλίτες ἔφτασαν στὴν ἔρημο **Σούρ**, ὅπου περπάτουσαν τρεῖς ἡμέρες καὶ δὲν εὗρισκαν νερό. Ἡ δίψα ἔγινε γιὰ ὅλους ἀβάσταχτη. Ἄρχισαν τότε νὰ γογγύζουν ἐναντίον τοῦ Μωϋσῆ καὶ τοῦ Ἄαρών. Πολλοὶ ἤθελαν νὰ γυρίσουν στὴν Αἴγυπτο. Ὁ Μωϋσῆς πάντα τοὺς ἔδινε θάρρος.

Ἀπὸ τὴ Σούρ ἔφτασαν σὲ ἄλλο μέρος. Ἐκεῖ βρῆκαν νερό, ἀλλὰ ἦταν πικρό.

Τότε ὁ Θεὸς ἔδειξε ἕνα ξύλο στὸ Μωϋσῆ, τὸ ὁποῖο μόλις τὸ ἔρριξε στὸ πικρὸ νερό, ἔγινε ἀμέσως γλυκό καὶ ἠπιαν. Βαδίζοντας μέσα στὴν ἔρημο, ἔφτασαν σὲ ἄλλη περιοχὴ. Καὶ ἐδῶ δὲν εἶχαν νερό, μὰ οὔτε καὶ τροφίμα. Ἡ κούρασι, ἡ δίψα καὶ ἡ πείνα τυραννοῦσαν τοὺς Ἑβραίους, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν πάλι νὰ γογγύζουν. Ὁ Μωϋσῆς τοὺς συμβούλευε καὶ τοὺς καθησύχαζε :

—Μὴ γογγύζετε, τοὺς ἔλεγε, ὁ Θεὸς δὲ θὰ μᾶς ἀφήσῃ πάλι.

Καὶ παρακάλεσε τὸν καλὸ Θεὸ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. Καὶ πράγματι τοὺς ἐβοήθησε. Γιὰ κρέας τοὺς ἔστειλε κοπάδια ὀρτύκια (πουλιά). Γιὰ ψωμί τοὺς ἔρριχνε κάθε πρωτὶ ἕνα ἄσπρο σπόρο, ποὺ ἔμοιαζε μὲ δροσιά καὶ ἦταν γλυκὸς καὶ νόστιμος. Αὐτὸ τὸ ὠνόμασαν **Μάννα**. Τὸ Μάννα ἔπεφτε κάθε μέρα, ὅσο χρειαζόταν γιὰ νὰ χορτάσουν. Τὴν Παρασκευὴ ἔπεφτε διπλό, γιὰτὶ τὸ Σάββατο δὲν ἔπεφτε.

8. ΟΙ 10 ΕΝΤΟΛΕΣ

Οί Ἰσραηλίτες, περπατώντας τρεῖς μῆνες στήν ἔρημο, ἔφτασαν μπροστά στό ὄρος **Σινᾶ**. Ὁ Μωϋσῆς τοὺς ἄφησε ἐκεῖ καὶ ἀνέβηκε στήν κορυφή τοῦ βουνοῦ, ὅπου ὁ Θεός τοῦ εἶπε:

— Γνωρίζετε ὅσα ἔκαμα γιὰ σᾶς μέχρι σήμερα, γιὰ νὰ σᾶς σώσω. Ἐὰν ἐξοκολουθήσετε νὰ μὲ ἀκούτε καὶ νὰ κάνετε ὅ,τι σᾶς λέγω, τότε θὰ σᾶς προστατεύω καὶ θὰ εἶστε ὁ ἐκλεκτός λαός μου ἀνάμεσα σὲ ὅλα τὰ ἔθνη.

Αὐτὰ τὰ εἶπε ὁ Μωϋσῆς στοὺς Ἰσραηλίτες κι ὅλοι μαζί φώναξαν, ὅτι εἶναι σύμφωνοι νὰ κάνουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Κατόπιν τοὺς εἶπε νὰ νηστεύουν δυὸ ἡμέρες νὰ καθαρισθοῦν καὶ νὰ φυλαχτοῦν ἀπὸ κάθε ἁμαρτία, ὥστε νὰ εἶναι ἑτοιμοί.

Τὴν τρίτη ἡμέρα τὸ πρῶτὶ ἄρχισαν νὰ πέφτουν βροντὲς καὶ ἀστραπές. Ὅλο τὸ βουνὸ σκεπάστηκε ἀπὸ πυκνὴ ὀμίγλη, ἐκάπνιζε καὶ σείονταν.

Κι ἀνάμεσα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ξεχώριζαν φωνὲς ἀπὸ δυνατὴ σάλπιγγα.

Ὁ Μωϋσῆς, ὅπως τοῦ εἶχε εἰπῆ ὁ Θεός, ὠδήγησε τοὺς Ἰσραηλίτες, πού ἔτρεμαν ἀπὸ τὸ φόβό τους, ὡς τοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ. Τότε ἀκούστηκε ἀκόμη πιὸ δυνατὴ ἡ σάλπιγγα καὶ ἄρχισε ν' ἀκούεται βροντερὴ ἢ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, πού τὸν καλοῦσε ν' ἀνέβῃ στό βουνὸ καὶ ἔλεγε:

1) Ἐγὼ εἶμαι Κύριος, ὁ Θεός σου, πού σὲ ἐλευθέρωσα ἀπὸ τοὺς Αἰγυπτίους. Νὰ μὴ προσκυνᾷς ἄλλους Θεούς, ἐκτὸς ἀπὸ μένα.

2) Νὰ μὴ κάμης εἰδῶλα γιὰ νὰ τὰ προσκυνᾷς ἢ ἄλλα πράγματα ἀπὸ ὅσα ὑπάρχουν στὸν κόσμο.

3) Νὰ μὴ προφέρῃς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ χωρὶς λόγο.

4) Ἐξ ἡμέρες τῆς ἐβδομάδας μπόρεις νὰ ἐργάζεσαι, τὴν ἐβδόμη ἡμέρα, τὸ Σάββατο, νὰ λατρεύῃς τὸ Θεὸ καὶ νὰ ξεκουράζεσαι.

5) Νὰ σέβασαι τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, γιὰ νὰ ζήσης πολλὰ χρόνια εὐτυχισμένος.

6) Νὰ μὴ σκοτώσης (οὐ φονεύσεις).

7) Νὰ μὴ προσβάλῃς τὴν οἰκογενειακὴ τιμὴ τοῦ ἄλλου.

8) Νὰ μὴ κλέψῃς (οὐ κλέψεις).

9) Νὰ μὴ κάνῃς ὄρκο ψέματα.

10) Νὰ μὴ θέλῃς τὰ ξένα πράγματα.

Οι έντολές αὐτὲς ἐπειδὴ ἦταν μιὰ συμφωνία μεταξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν ὠνομάσθησαν **Διαθήκη**.

9. Οἱ Ἰσραηλίτες λησμονοῦν τὸ Θεό τους καὶ λατρεύουν τὸ χρυσὸ μοσχάρι

Μετὰ ἀπ' αὐτά, ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε στὸ βουνὸ γιὰ νὰ πάρη νέες ὁδηγίες ἀπὸ τὸ Θεό.

Αὐτὴ τῆ φορὰ ὅμως ἔμεινε ἐκεῖ πάνω 40 ἡμέρες καὶ οἱ Ἰσραηλίτες νόμισαν πὼς τοὺς παράτησε πιά ἢ ὅτι σκοτώθηκε. Ἄρχισαν τότε νὰ ξεχνοῦν τὶς ὑποσχέσεις τοὺς στὸ Θεό καὶ νὰ μὴ σέβωνται τὶς ἐντολές. Παρουσιάσθηκαν μάλιστα στὸν Ἀαρὼν καὶ ζήτησαν νὰ τοὺς κάμῃ ἕνα Θεὸ σὰν ἐκείνους τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ Ἀαρὼν στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκε. Ἀλλὰ τελικὰ ὑπάκουσε καὶ ἔκαμε ἕνα χρυσὸ μοσχάρι ἀπὸ τὰ χρυσαφικὰ ποὺ εἶχαν, καὶ ἄρχισαν νὰ τὸ προσκυνοῦν γιὰ Θεὸ καὶ νὰ προσφέρουν θυσίες.

Αὐτὸ δὲν τὸ φανταζόταν ὁ Μωϋσῆς, πὼς μποροῦσε νὰ συμβῆ ποτέ. Γι' αὐτὸ μόλις κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνὸ κ' ἀντίκρουσε τὸ κατάντημα τῶν πατριωτῶν του, θύμωσε πολὺ. Στὸ θυμὸ του ἐπάνω ἔσπασε καὶ τὶς δύο πλάκες μὲ τὶς δέκα ἐντολές, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ὁ Θεός. Τιμώρησε μὲ θάνατο τοὺς πρωταίτιους καὶ κατέστρεψε τὸ χρυσὸ μοσχάρι. Τὸ ἔκανε σκόνη καὶ τὴν ἔριξε στὴν πηγὴ, ποὺ ἔπιναν νερό, γιὰ ν' ἀηδιάζουν.

Οἱ Ἰσραηλίτες κατάλαβαν τὸ σφάλμα τοὺς καὶ ζήτησαν ἀληθινὰ συγχώρησι ἀπὸ τὸ Θεό καὶ τὸν Μωϋσῆ.

10. Ἡ κιβωτὸς τῆς Διαθήκης καὶ οἱ γιορτές

Ὁ καλὸς Θεὸς εἶδε τὴ μετάνοια τῶν Ἑβραίων καὶ τοὺς συγχώρησε. Εἶπε τότε στὸ Μωϋσῆ καὶ ξανανέβηκε στὸ βουνὸ καὶ τοῦ ἔδωσε ἄλλες πλάκες μὲ τὶς δέκα ἐντολές.

Οἱ Ἰσραηλίτες χάρηκαν πολὺ, ποὺ εἶδαν τὸ Μωϋσῆ νὰ φέρνῃ ξανά τὶς δύο πλάκες. Ἐκαμαν τότε ἕνα μεγάλο ξύλινο κιβώτιο καὶ ἔβαλαν μέσα τὶς πλάκες. Τὸ κιβώτιο αὐτό, τὸ ὠνόμασαν **κιβωτὸ τῆς Διαθήκης**. Τὴν κιβωτὸ τῆς διαθήκης καὶ μία στάμνα μὲ Μάννα, τὶς τοποθέτησαν σὲ ξεχωριστὴ σκηνή, ποὺ λέγονταν σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου. Μετὰ ὁ Μωϋσῆς, δίδαξε τὴ σημασία κάθε ἐντολῆς καὶ ὥρισε τὶς γιορτὲς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Κυριώτερες εἶναι :

1) **Τὸ Σάββατον**, γιὰ νὰ δοξολογοῦν τὸ Θεὸ καὶ ν' ἀναπαύωνται.

2) **Τὸ Πάσχα**, ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν ἔξοδό τους ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

3) **Ἡ Πεντηκοστή**, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν ἡμέρα, ποὺ ἐπῆραν τὶς 10 ἐντολές.

4) **Ἡ Σκηνοπηγία**, γιὰ νὰ θυμοῦνται τὴν ἐποχὴ, ποὺ ζοῦσαν στὴν ἔρημο κάτω ἀπὸ σκηνές.

11. Οἱ Ἰσραηλίτες φθάνουν κοντὰ στὴ Χαναάν. Νέα περιπλάνησι στὴν ἔρημο

Στὴν περιοχὴ τοῦ Σινᾶ οἱ Ἰσραηλίτες ἔμειναν ἕνα ὀλόκληρο χρόνο. Ἐπειτα ξεκίνησαν γιὰ τὴν Χαναάν.

Εἶχαν ἀρκετὸ δρόμο νὰ κάνουν ἀκόμη.

Μὰ ὅσο πλησίαζαν ἡ χαρὰ τοὺς γινόταν πιὸ μεγάλη.

Ἐπειδὴ ὁμως ἔπρεπε νὰ ξέρουν πῶς εἶναι ὁ τόπος, ποὺ θὰ πῆγαιναν νὰ κυριέψουν, γι' αὐτὸ ὁ Μωϋσῆς διάλεξε ἕναν ἀπὸ κάθε φυλὴ καὶ τοὺς ἔστειλε νὰ κατασκοπεύσουν τὴ χώρα.

Ἀρχηγὸ τους ὠρίσε τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Αὐτοὶ πῆγαν σὲ ὅλα τὰ μέρη καὶ ὕστερα ἀπὸ 40 ἡμέρες γύρισαν. Ἦταν τόσο ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ ὅσα εἶδαν, ποὺ δὲν ἤξεραν τί νὰ πρωτοδιηγηθοῦν

για τὰ καλὰ τοῦ τόπου. Σὰν δείγμα τῆς εὐφορίας τῆς γῆς ἔφεραν ἓνα τσαμπὶ σταφύλι, ποὺ τὸ κρατοῦσαν δύο γιὰ νὰ τὸ σηκώσουν. Φαντασθῆτε πόσο ἦταν.

Μαζὶ μὲ τὰ καλὰ ὁμως εἶπαν πὼς οἱ κάτοικοι τῆς Χαναὰν εἶναι μεγαλόσωμοι, γενναῖοι κι' ἔχουν κάστρα δυνατά. Ὅταν τ' ἄκουσαν αὐτὰ οἱ Ἑβραῖοι δειλίασαν κι' ἄρχισαν νὰ τὰ βάζουν πάλι μὲ τὸν Μωϋσῆ, ποὺ τοὺς ἔφερε ὡς ἐκεῖ κι' ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ πολεμήσουν μὲ τοὺς Χανααίους.

Πολλοὶ ἠθελαν νὰ γυρίσουν πίσω στὴν Αἴγυπτο καὶ ζητοῦσαν ἀρχηγό. Λησμόνησαν πόσες φορὲς ὁ καλὸς Θεὸς τοὺς βοήθησε στὶς δύσκολες στιγμὲς.

Γι' αὐτὸ ὁ Θεός, κάλεσε τὸν Μωϋσῆ καὶ τοῦ εἶπε, πὼς κανέναν Ἰσραηλίτη ἀπὸ αὐτούς, ποὺ ἦταν τότε πάνω ἀπὸ 20 ἐτῶν δὲν θὰ φθάσῃ νὰ ἰδῇ τὴ Χαναὰν. Γιὰ νὰ τιμωρηθοῦν δέ, ἐπειδὴ ἦσαν ὀλιγόπιστοι, τοὺς κατεδίκασε νὰ μείνουν 40 ἀκόμη χρόνια στὴν ἔρημο Φαράν. Ἔτσι ὅλοι αὐτοὶ πέθαναν. Μόνο δύο ἔζησαν πιστοὶ στὸ Θεό, ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ, οἱ ὁποῖοι κήρυτταν τὴν πίστιν στὸ Θεὸ καὶ πίστευαν ὅτι θὰ τοὺς προστατεύσῃ μὲ τὴν παντοδυναμία του.

12. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ

Ὁ Ἀαρὼν κι ὅλοι οἱ γέροντες εἶχαν πεθάνει. Τώρα ζύγωνε καὶ τὸ τέλος τοῦ Μωϋσῆ. Ἦταν πιά 120 χρονῶν. Αὐτὸς τὸ κατάλαβε αὐτό. Γι' αὐτὸ κάλεσε τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς εἶπε: Ἰσραηλίτες εἰστε ὁ πῖδ καλότυχος λαὸς τοῦ κόσμου, γιατί ἔχετε βοηθὸ τὸ Θεό, ὁ ὁποῖος χτυπᾷ ὅλους τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς νικᾷ.

Αὐτὸς ὁ καλὸς Θεός, θὰ σᾶς βοηθήσῃ καὶ τώρα. Κατόπιν, ὅπως τοῦ εἶπε ὁ Θεός, κάλεσε τὸν **Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ**, τὸν εὐλόγησε καὶ τὸν ὥρισε ἀρχηγό τους.

Ἀφοῦ τελείωσαν ἔτσι ὅλα παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τὸν ἀξιῶσῃ νὰ ἰδῇ ἔστω καὶ ἀπὸ μακριὰ τὴ γῆ τῆς Ἐπαγγελίας. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴ του καὶ τοῦ εἶπε ν' ἀνεβῆ στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ Φασγά. Ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Κύριος, τοῦ ἔδειξε τὴ γῆ, ποὺ εἶχε ὑποσχεθῆ στὸν Ἀβραάμ, τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακώβ. Μὰ αὐτὴ τὴ γῆ δὲν ἦταν θέλημα Θεοῦ νὰ τὴν πατήσῃ ὁ Μωϋσῆς. Τὴν εἶδε ἀπὸ μακριὰ καὶ πέθανε εὐχαριστημένος ἐκείνη τὴ στιγμὴ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖ ἐπάνω στὸ βουνό.

Οἱ Ἰσραηλίτες ἔθαψαν τὸ σῶμα τοῦ Μωϋσῆ στὴν κοιλάδα τοῦ Μωάβ καὶ κράτησαν πένθος 30 ἡμέρες.

13. Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Μωϋσῆ, ὁ Θεὸς κάλεσε τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ τοῦ ἔδωσε ὁδηγίες, πῶς νὰ προχωρήσουν οἱ Ἰσραηλίτες: Ἐκίνησαν λοιπόν, γιὰ νὰ μποῦν στὴ Χαναάν. Μπροστὰ πῆγαιναν οἱ ἱερεῖς μὲ τὴ Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, κατόπιν πῆγαινε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ πίσω ὁ λαός.

Γιὰ νὰ φθάσουν στὴ Χαναάν ἔπρεπε νὰ περάσουν τὸν ποταμὸ Ἰορδάνη. Μὰ ἦταν δύσκολο, γιατί εἶχε πολὺ νερό. Τότε φάνηκε κι ἐδῶ ἡ δύναμι τοῦ Θεοῦ. Ἐγινε ἄλλο θαῦμα! Μόλις οἱ ἱερεῖς, ποὺ βάσταζαν τὴν κιβωτό, πάτησαν στὴν ἄκρη τοῦ ποταμοῦ, ἀμέσως τὰ νερὰ σταμάτησαν πρὸ πάνω καὶ φάνηκε ἡ ξηρὰ. Τότε οἱ Ἰσραηλίτες πέρασαν γρήγορα στὴν ἄλλη ὄχθη, χωρὶς νὰ βραχοῦν.

Τώρα εὐρίσκονται στὴ γῆ τῶν πατέρων τους.

Εἶναι πολὺ χαρούμενοι καὶ ἐνθουσιασμένοι, γιατί κατάλαβαν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι μαζί τους.

Οἱ κάτοικοι τῆς Χαναάν, μόλις εἶδαν τὸ θαῦμα, τὰ ἔχασαν καὶ δὲν εἶχαν δύναμι ν' ἀνισταθοῦν στοὺς Ἰσραηλίτες.

Μετὰ τὸν Ἰορδάνη βρῆκαν ἐμπόδιο τὴν πόλι Ἰεριχώ, ποὺ ἦταν ὠχυρωμένη καὶ τὴν ἐπολιορκῆσαν. Οἱ κάτοικοι ἦσαν φιλοπόλεμοι καὶ φύλαγαν γερὰ τὰ κάστρα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ παρακάλεσε τὸ Θεὸ νὰ τοὺς βοηθήσῃ πάλι. Ὁ καλὸς Θεὸς ἀκουσε τὴν προσευχή του καὶ εἶπε: «Τὴν Ἰεριχώ θὰ σᾶς τὴν δώσω. Ἐπὶ ἕξ ἡμέρες ὅμως θὰ μπαίνουν μπροστὰ ἐπτά ἱερεῖς μὲ σάλπιγγες καὶ στρατός. Πίσω θ' ἀκολουθῆ ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης καὶ οἱ πολεμιστὲς καὶ θὰ κάνετε ἓνα γύρο κάτω ἀπὸ τὰ τεῖχη. Τὴν ἕβδομη ἡμέρα θὰ κάμετε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἐπτά γύρους. Καὶ τότε θὰ χτυπήσουν οἱ σάλπιγγες καὶ ὅλος ὁ λαὸς θὰ φωνάξῃ πάρα πολὺ δυνατὰ καὶ τὰ τεῖχη θὰ πέσουν. Ἀμέσως ὁ λαὸς θὰ ὀρμήσῃ ν' ἀνεβῆ στὰ τεῖχη».

Πράγματι ἔτσι ἔκαμαν καὶ ἔγινε τὸ θαῦμα!

Τὰ πελώρια τεῖχη γκρεμίστηκαν ὡς νὰ ἔγινε σεισμὸς καὶ οἱ Ἰσραηλίτες μῆκαν νικητὲς στὴν πόλι.

Ὅταν διαδόθηκε αὐτό, τότε συγκεντρώθηκαν ὅλοι οἱ λαοί, ποὺ κατοικοῦσαν πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, γιὰ νὰ πολεμήσουν ὅλο μοῦζι τοὺς Ἰσραηλίτες.

Μόνο οί κάτοικοι τῆς Γαβαὼν φοβήθησαν καί τοὺς δέχτηκαν σάν φίλους.

Οἱ ἄλλες πολιτεῖες γιά νά ἐκδικηθοῦν τὴν Γαβαὼν τὴν ἐπολιόρκησαν. Τότε οἱ Γαβαωνῖτες ζήτησαν τὴ βοήθεια τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἔτρεξε στὴ Γαβαὼν καὶ ἄρχισε μεγάλη μάχη στὴν ὁποία μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ νικοῦσαν οἱ Ἰσραηλίτες. Ἡ ἡμέρα ὅμως πῆγαινε νά τελειώσῃ καὶ ἡ μάχη συνεχίζόταν. Ὁ Ἰησοῦς τότε παρακάλεσε τὸ Θεὸ καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ δικαίωμα νά σταματήσῃ τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι.

— Νὰ σταθῇ ὁ ἥλιος ἐπάνω ἀπὸ τὴ Γαβαὼν, εἶπε, καὶ ἡ σελήνη στὴ φάραγμα Αἰλῶν.

Ἔτσι μεγάλωσε ἡ ἡμέρα καὶ συνεχίστηκε ἡ μάχη ὥσπου οἱ Ἐβραῖοι μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ συνέτριψαν τοὺς ἐχθρούς τους. Μετὰ τὴ νίκη αὐτὴ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ κυρίεψε σιγὰ - σιγὰ ὅλη τὴ Χαναὰν καὶ τὴ μοίρασε στίς 12 φυλές τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Μετὰ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ ἔθαψε τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰωσήφ σύμφωνα μὲ τὴν παραγγελία του.

Ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του εὐλογοῦσε καὶ συμβούλευε τοὺς πατριῶτες του σὺν δρόμο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ πέθανε σὲ ἡλικία 110 ἐτῶν δοξασμένος καὶ ἀγαπημένος ἀπὸ τὸ λαό του, πού τὸν ἔθαψε μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ θρῆνο.

ΟΙ ΚΡΙΤΕΣ

Μετά τὸ θάνατο τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ οἱ Ἰσραηλίτες πολλὰς φορὰς λησμόνησαν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ἐπίστευαν τὰ εἰδῶλα. Ὁ Θεὸς γὰρ νὰ τοὺς τιμωρῆσῃ ἔστειλε διαφόρους λαοὺς νὰ τοὺς πολεμήσουν. Ἔτσι ξαναθυμοῦνταν τὴν εὐτυχία, ποὺ εἶχαν, ὅταν ἔμεναν πιστοὶ στὸν καλὸ Θεό, μετάνοιωναν καὶ ζητοῦσαν συγχώρησι καὶ βοήθεια.

Ὁ Θεὸς τότε παρουσίαζε μεταξύ τους καλοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ὠρίζε γιὰ ἀρχηγούς.

Αὐτοὶ ἐδίωχναν μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ τοὺς ἐχθροὺς καὶ οἱ Ἰσραηλίτες ζοῦσαν πάλι εὐτυχισμένοι.

Οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ λέγονται **Κριτές**. Πρῶτος κριτῆς ἦταν ὁ **Γοθονιήλ** καὶ ὕστερα ἡ **Δεβώρα**.

Σπουδαιότεροι ἀπὸ τοὺς Κριτῆς ἦσαν ὁ **Γεδεών**, ὁ **Ἰεφθάε**, ὁ **Σαμφών**, ὁ **Ἡλὶ** καὶ ὁ **Σαμουήλ**.

1. Ὁ Γεδεών

Μιά ἐποχὴ ποὺ οἱ Ἰσραηλίτες εἶχαν λησμονήσει τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ἔχασαν τὴ βοήθειά του, οἱ Μαδιανῖτες, ποὺ ἦταν γείτονες, ἐπέτῃθησαν ἐναντίον τους καὶ κατὰστρεψαν τὴ χώρα τους.

Ὁ Θεὸς τοὺς λυπήθηκε καὶ ἔστειλε τὸ **Γεδεών**, νὰ τοὺς σώσῃ. Ὁ Γεδεών ἦταν φτωχός, ἀλλὰ εἶχε πίστι στὸ Θεό. Κάλεσε, λοιπόν, τοὺς Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς εἶπε: "Ὅποιος θέλει ἄς ἔλθῃ κοντά μου νὰ σώσωμε τὴν πατρίδα μας, ποὺ κινδυνεύει ἀπὸ τοὺς Μαδιανῖτες.

Πῆγαν κοντά του πολλοί, ὡς δέκα χιλιάδες. Ἀπ' αὐτοὺς διάλεξε μόνον τριακόσιους.

Ἔδωσε στὸν καθένα ἀπὸ μιὰ σάλπιγγα καὶ μιὰ στάμνα, στὴν ὁποία εἶχε μέσα μιὰ λαμπάδα ἀναμμένη. Κατόπιν τοὺς χώρισε σὲ τρία τμήματα καὶ τοὺς τοποθέτησε γύρω ἀπὸ τοὺς Μαδιανίτες.

Αὐτοὶ ἔπρεπε, ὅταν θὰ δίνονταν τὸ σύνθημα, νὰ σπᾶσουν μονομιᾶς τὶς στάμνες, νὰ σηκώσουν τὶς λαμπάδες, νὰ χτυπήσουν τὶς σάλπιγγες καὶ νὰ φωνάξουν δυνατά.

Ἔτσι ἔγινε. Οἱ Μαδιανίτες ξαφνιαστήκαν καθὼς κοιμοῦνταν καὶ κατατρομαγμένοι παράτησαν τὸ στρατόπεδο καὶ ἔτρεχαν νὰ σωθοῦν.

Οἱ ψεύτικοι θεοὶ τους, πού τοὺς παρακαλοῦσαν, δὲν μπόρεσαν νὰ τοὺς βοηθήσουν. Πολλοὶ σκοτώθηκαν μεταξύ τους. Πάρα πολλοὺς σκότωσαν οἱ Ἰσραηλίτες, οἱ ὁποῖοι τοὺς κυνηγοῦσαν καὶ τοὺς ἔδιωξαν μακριὰ ἀπὸ τὴ χώρα τους, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη.

Ἔτσι οἱ Ἑβραῖοι μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ γλύτωσαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς των καὶ δοξάστηκε ὁ Γεδεών, ὁ ὁποῖος τοὺς κυβέρνησε 40 χρόνια.

2. Ὁ Σαμφών

Ὑστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἓνας καινούριος ἐχθρὸς παρουσιάστηκε, οἱ **Φιλισταῖοι**.

Ὁ καλὸς ὅμως Θεὸς καὶ πάλι λυπήθηκε τοὺς ἄπιστους Ἰσραηλίτες καὶ τοὺς ἔστειλε ἓναν ἀρχηγὸ πολὺ δυνατὸ καὶ καλὸ πατριώτη, πού τὸν ἔλεγαν **Σαμφών**.

Ὁ Σαμφών, ὅταν ἦταν ἀκόμη 17 ἐτῶν σκότωσε ἓνα λιοντάρι, πού τοῦ ἐπετέθηκε νὰ τὸν φάη. Αὐτός, λοιπόν, ἤθελε νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους.

Κάποτε πού οἱ Φιλισταῖοι πολεμοῦσαν μὲ τοὺς Ἰσραηλίτες ὁ Σαμφών ἔπιασε 300 ἀλεπούδες. Τὶς ἔδεσε ἀπὸ τὶς οὐρὲς δυὸ - δυὸ καὶ ἔβαλε ἀνάμεσά τους ἀπὸ μιὰ λαμπάδα. Κατόπιν ἀναψε τὶς λαμπάδες καὶ τὶς ἀπόλυσε στὰ σπαρτὰ τῶν Φιλισταίων. Ἔτσι τοὺς ἔκαψε τὶς θυμωνιὲς καὶ τὰ ἀθέριστα σπαρτὰ.

Ὁ Σαμφών εἶχε γίνῃ ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν Φιλισταίων. Γι' αὐτὸ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν σκοτώσουν μὲ κάθε τρόπο.

Κάποτε, ὅμως προδόθηκε καὶ πιάστηκε. Τὸν ἔδεσαν πολὺ καλά μὲ χονδρὰ σχοινιά. Στὸ δρόμο ὅμως, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἔκοψε τὰ σχοινιά καὶ ἐλευτερώθηκε. Ἐπειδὴ δὲν εἶχε ὄπλο, ἄρπαξε τὸ σαγόνι ἑνὸς γαϊδάρου, πού βρέθηκε μπροστὰ του καὶ σκότωσε

μέ αὐτό πολλοὺς ἐχθρούς του, κι ἔτσι τοὺς ξέφυγε.

Ἄλλη μιὰ φορὰ τὸν εἶχαν κυκλώσει στὴν πόλι Γάζα κι ἐκλείσαν τὴν πόλι, γιὰ νὰ μποῦν τὸ πρωῖ νὰ τὸ πιάσουν. Ὁ Σαμφὼν ὁμως σηκώθηκε τὰ μεσάνυχτα καὶ ἀφοῦ βρῆκε τὴν πύλη κλειστή τὴν ἔβγαλε μέ τοὺς ἄρμους καὶ τὴν ἔφερε στὸν ὦμο του ὡς τὴν κορυφή τοῦ βουνοῦ.

Ὁ Σαμφὼν εἶχε ἓνα μυστικό. Τὴ δύναμί του τὴ χρωστοῦσε στὰ μακρὰ του μαλλιά, πού δὲν τὰ ἔκοβε ποτέ.

Αὐτὸ τὸ μυστικό κατώρθωσε νὰ τὸ μάθη μέ τὴν ἐπιμονή της καὶ μέ τίς κολακεῖες της ἡ γυναίκα του, ἡ Δαλιδά, πού ἦταν Φιλισταία. Αὐτὴ πληρώθηκε ἀπὸ τοὺς πατριῶτες της τοὺς Φιλισταίους καὶ μιὰ νύχτα τοῦ ἔκοψε τὰ μαλλιά καὶ τὸν παρέδωσε σ' αὐτούς. Ἔτσι ὁ Σαμφὼν ἔχασε τὴ δύναμί του... Οἱ Φιλισταῖοι τὸν τύφλωσαν καὶ τὸν ἔριξαν στὴ φυλακή, ὅπου γύριζε τίς πέτρες τοῦ μύλου.

Μέ τὸν καιρὸ ὁμως τὰ μαλλιά του ξανάγιναν κι ἀπόκτησε πάλι τὴ δύναμί του. Μιὰ ἡμέρα οἱ Φιλισταῖοι εἶχαν γιορτή. Ἔβγαλαν, λοιπόν, τὸν Σαμφὼν ἀπὸ τὴ φυλακή, γιὰ νὰ διασκεδάσουν καὶ νὰ τὸν ἰδῆ ὁ λαός. Μαζεύτηκαν γύρω του ὄλοι οἱ ἄρχοντες καὶ τρεῖς χιλιάδες λαός καὶ τὸν κοροῦδευαν.

Αὐτὸς τότε ζήτησε ἀπὸ τὸ παιδί πού τὸν ὠδηγοῦσε, νὰ τὸν

«Αποθανέντω ἡ ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἀλλοφύλων».

ἀκουμπήση στὶς κολῶνες, πού στηρίζονταν ὁ ναὸς. Μὰ μόλις τὶς ἄγγιξε προσευχήθηκε στὸ Θεὸ νὰ τὸν βοηθήσῃ ἄλλη μὰ φορὰ κι ἀμέσως ἐσπρώξε τὶς κολῶνες μὲ τὰ δυὸ του χέρια φωνάζοντας:

Ἐγὼ ἀποθάνῃ ἢ ψυχὴ μου μετὰ τῶν ἄλλοφύλων.

Ὁ ναὸς σωριάστηκε καὶ πλάκωσε τὸν Σαμψὼν καὶ ὄσους ἦταν μέσα σ' αὐτόν.

3. Ὁ Ἡλὶ

Ἄλλος Κριτὴς ἔγινε ὁ ἀρχιερεὺς Ἡλὶ. Ἦταν πολὺ εὐσεβὴς καὶ πιστὸς, ἀλλὰ οὐκ ἦταν καλὰ τὰ δυὸ παιδιὰ του. Αὐτὰ δὲν σέβονταν οὔτε τὸ Θεὸ οὔτε τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς πολλὰς φορὰς τὸν συμβούλεψε νὰ τιμωρήσῃ τὰ παιδιὰ του, γιὰ νὰ γίνουν καλὰ, ἀλλὰ ὁ Ἡλὶ δὲν τὸ ἔκαμε. Ἦταν μαλακὸς ἄνθρωπος κι' ἐπειδὴ ἀγαποῦσε πολὺ τὰ παιδιὰ του δὲν τὰ μάλωνε ποτέ. Ὁ Θεὸς τὸν εἰδοποίησε, ὅτι θὰ πάθῃ μεγάλο κακό. Καὶ πραγματικὰ ἐπαθε.

Σ' ἓναν πόλεμο, λοιπόν, μὲ τοὺς Φιλιστιαίους οἱ Ἰσραηλῖτες νικῆθηκαν.

Σκότωσαν τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ Ἡλὶ κι' ἐπῆραν τὴν κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, πού εἶχαν στὸν ὄμο τους.

Μόλις τὰ ἔμαθε αὐτὰ ὁ Ἡλὶ ζαλίστηκε πολὺ καὶ σκοτώθηκε καθὼς ἔπεσε ἀπὸ τὸ κάθισμά του.

Ἐτσι τιμωρήθηκε αὐτός, τὰ παιδιὰ του καὶ οἱ Ἰσραηλῖτες πού εἶχαν λησμονήσῃ τὸν καλὸ Θεό.

4. Ὁ Σαμουὴλ

Μετὰ τὸν Ἡλὶ ἔγινε Κριτὴς ὁ Σαμουὴλ. Ὁ Σαμουὴλ ἦταν ἀπὸ μικρὸς ὑπρέτης τοῦ ναοῦ, ὅταν ὁ Ἡλὶ ἦταν ἀρχιερεὺς καὶ Κριτὴς. Ἦταν πολὺ δίκαιος, εὐσεβὴς καὶ πιστὸς στὸ Θεό. Ἦταν καὶ προφήτης.

Ὅταν ἀνέλαβε Κριτὴς, οἱ Ἰσραηλῖτες ἦταν σκλαβωμένοι στοὺς Φιλιστιαίους. Ὁ Σαμουὴλ συμβούλεψε τοὺς Ἰσραηλῖτες νὰ μετανοήσουν, νὰ προσκυνήσουν τὸν ἀληθινὸ Θεό, γιὰ νὰ σωθοῦν.

Οἱ Ἑβραῖοι ἄκουσαν τὰ λόγια του, μετάνιωσαν καὶ ἄρχισαν νὰ λατρεύουν τὸν καλὸ Θεό, πού τόσες φορὰς τοὺς γλύτωσε ἀπὸ τόσα βάρσανα,

Ἐτσι ξαναβρῆκαν τὸ θάρρος τους, ἔκαναν πόλεμο μὲ τοὺς Φι-

λισταίους, τούς νίκησαν και έλευθερώθηκαν. Πήραν πίσω την Κιβωτό της Διαθήκης και όλη ή Χαναάν ξανάγινε Έβραϊκή. Ο Σαμουήλ κυβέρνησε με δικαιοσύνη τούς Ίσραηλίτες μέχρι τά γεράματα του. Στα χρόνια του ό Ίσραηλιτικός λαός έζησε εύτυχισμένος.

Όταν γέρασε πολύ και δέ μπορούσε να κυβερνήση, ώρισε για Κριτές τά δυό του παιδιά, Αύτά όμως ήταν άδικοι άνθρωποι. Δέν έμοιαζαν τού πατέρα τους. Γι' αυτό οι Ίσραηλίτες ζήτησαν από τó Σαμουήλ να βγάλη τούς Κριτές και να τούς όριση βασιλιά, όπως είχαν όλοι οι γειτονικοί λαοί.

Ο Σαμουήλ τότε, αφού προσενηγήθηκε στο Θεό, έχρισε πρώτο βασιλιά τού Ίσραήλ ένα γενναίο πολεμιστή, τόν **Σαούλ**.

Έτσι ό Σαμουήλ είναι ό τελευταίος Κριτής και μ' αυτόν τελειώνει ή ιστορία τών Κριτών. **M**

5. Η καλή νύφη Ρούθ

Μιά φορά, στην περίοδο τών Κριτών, έπεσε μεγάλη πείνα και δυστυχία στη Χαναάν. Πολλοί, για να ζήσουν, πήγαιναν στις γειτονικές χώρες.

Μαζί μ' αυτούς έφυγε κι ένας, πού τόν έλεγαν Έλιμέλεχ με τή γυναίκα του Νωεμίν και τά δυό τού παιδιά. Έφυγε από τή Βηθλεέμ και πήγε στη χώρα Μωάβ.

Υστερα από λίγον καιρό εκεί στην ξενιτειά πέθανε ό Έλιμέλεχ και έμεινε ή Νωεμίν με τά δυό παιδιά της, τά όποια, όταν μεγάλωσαν, παντρεύτηκαν δυό καλές κόρες Μωαβίτισσες. Τή μιá τήν έλεγαν **Όρφά** και τήν άλλη **Ρούθ**. Μά και τά παιδιά της δέν έζησαν πολύ, κι έτσι έμεινε ή γρηά Νωεμίν με τίς νύφες της χωρίς έγγόνια.

Στό μεταξύ ή δυστυχία είχε περάσει. Η Νωεμίν άποφάσισε να ξαναγυρίση στην πατρίδα της τή Βηθλεέμ, κοντά στους συγγενείς της. Ξεκίνησε λοιπόν για τή Βηθλεέμ, όπου τήν άκολούθησαν και οι νύφες της. Αύτή τίς παρακαλούσε να γυρίσουν, αλλά αυτές δέν ήθελαν ν' άκούσουν τίποτε. Από τά πολλά πού τούς έλεγε, κατάφερε τελικά τήν Όρφά κι έγύρισε. Τή Ρούθ δέ μόδεσε να τήν καταφέρη. «Μή με άναγκάζεις να σ' άφήσω, τής είπε, και να φύγω από κοντά σου. Θα έρθω όπου κι άν πās και θα μείνω κι έγώ εκεί πού θα μείνης. Οι δικοί σου θα είναι και δικοί μου κι ό Θεός σου, Θεός μου. Έκει πού θα πεθάνης έσύ, θα πεθάνω κι έγώ».

Μπροστά σ' αὐτὴ τὴν ἀφοσίωσι, τὸ σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη τῆς Ρούθ, δέχτηκε ἡ Νωεμὶν καὶ τὴν πῆρε μαζί της.

Ἔτσι οἱ δυὸ γυναῖκες ἔφτιασαν στὴ Βηθλεέμ. Ἦταν ἡ ἐποχὴ τοῦ θερισμοῦ. Ἡ Ρούθ, γιὰ νὰ συντηρηθοῦν μὲ τὴ γρηὰ πεθερὰ της, πῆγαινε στὰ χωράφια καὶ μάζευε τὰ στάχυα, ποὺ ἔμεναν ἀπὸ τοὺς θεριστές.

Μιὰ ἡμέρα εἶχε πάει γιὰ στάχυα στὰ χωράφια τοῦ πλούσιου Βοόζ, ποὺ ἦταν μακρυνὸς συγγενῆς τῆς πεθερᾶς της. Ὁ Βοόζ κατὰ τύχη πῆγε νὰ ἰδῆ τοὺς ἐργάτες του κι ἐκεῖ, πολὺ πίσω ἀπ' αὐτούς, εἶδε τὴν καλὴ Ρούθ, ποὺ ἔκανε τὴ δουλειὰ αὐτῆ.

Ρώτησε τότε τὸν ἐπιστάτη ποιά εἶναι κι ἔτσι ἔμαθε ὅλη τὴν ἱστορία της.

Κατάλαβε, ὅτι ἡ Ρούθ εἶναι πολὺ καλὴ γυναῖκα. Γι' αὐτὸ εἶπε στοὺς θεριστές νὰ τὴν ἀφήνουν νὰ μαζεύῃ στάχυα κι ἀνάμεσα στὰ δεμάτια ἀκόμα. Σκέφτηκε δὲ καὶ κάτι ἄλλο. Νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του, ἀφοῦ ἦταν τόσο προκομμένη.

Τὴν παρακολούθησε ἀρκετὲς ἡμέρες ἀκόμη καὶ στὸ τέλος τῆς εἶπε πὼς θέλει νὰ τὴν παντρευτῆ κι ἄς πάρῃ μαζί της καὶ τὴ Νωεμὶν στὸ σπίτι του.

Ἡ Ρούθ τότε ἔτρεξε μὲ χαρὰ καὶ τὰ διηγήθηκε ὅλα στὴν πεθερὰ της καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια καὶ τὴν εὐχὴ της. Ἡ Νωεμὶν δέχτηκε μ' εὐχαρίστησι καὶ ἡ Ρούθ παντρεύτηκε τὸν πλούσιο Βοόζ.

Ἡ Ρούθ γέννησε ἓνα παιδί, τὸν Ὁβήδ. Ἀπὸ τὸν Ὁβήδ γεννήθηκε ὁ Ἰεσσαί, ποὺ γέννησε τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα.

Ἀπὸ τὴ γενιά τοῦ **Δαυὶδ** γεννήθηκε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός.

Μ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

1. Ὁ ΣΑΟΥΛ

Ὁ Σαοὺλ ἦταν καλὸς βασιλιάς. Κυβερνοῦσε τὸ λαό του μὲ δικαιοσύνη καὶ ἀγάπη.

Φοβόταν καὶ σεβόταν τὸ Θεό, γι' αὐτὸ τὸν βοήθησε καὶ ἐνίκησε τοὺς ἐχθρούς του, τοὺς Ἀμωνῖτες καὶ πρὸ παντὸς τοὺς Φιλισταίους καὶ δοξάστηκε.

Ἀπὸ τὴ δόξα ὅμως τὴν πολλὴ ἄλλαξε συμπεριφορά. Ἄρχισε νὰ μὴ λογαριάζη κανέναν ἄνθρωπο καὶ νὰ μὴ σέβεται τὸ Θεὸ καὶ τὶς ἐντολές Του. Ἔλεπτε ἀπὸ ἁμαρτία σὲ ἁμαρτία.

Ὁ καλὸς Θεὸς εἶπε στὸ Σαμουὴλ νὰ τοῦ πῆ, πὼς ἂν ἐξακολουθήσῃ νὰ φέρεται ἔτσι, θὰ πάθῃ μεγάλα κακά.

Ὁ Σαοὺλ ὅμως δὲ θέλησε ν' ἀκούσῃ τὶς συμβουλές τοῦ Σαμουὴλ. Γι' αὐτὸ, ὕστερα ἀπὸ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, ὁ Σαμουὴλ πῆγε στὴ Βηθλεὲμ καὶ ἔχρισε κρυφὰ βασιλιά τὸ Δαυῖδ, τὸ νεώτερο ἀπὸ τοὺς 7 γιουὺς τοῦ Ἰεσσαί.

Αὐτὸ δὲν τὸ ἤξερε ὁ Σαοὺλ, ἀλλὰ ἐπειδὴ ὑποψιαζόταν ὅτι θὰ τοῦ πάρουν τὴ βασιλεία, ἐγινε νευρικός καὶ ὄλο μελαγχολία. Καθόταν ὄλο σκεπτικός καὶ ὑποψιαζόταν ὄλο τὸν κόσμο.

Οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι του, γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ γίνῃ καλὰ, πῆγαν καὶ βρῆκαν τὸ Δαυῖδ. Ὁ Δαυῖδ ἦταν βοσκός, ἀλλὰ ἤξερε νὰ παίξῃ λύρα καὶ νὰ τραγουδᾷ ὠραία. Τὸν πῆραν λοιπὸν στὸ παλάτι καὶ διεσκέδαζε τὸ βασιλιά.

2. Δαυίδ και Γολιάθ

Στό μεταξύ οί Φιλισταίοι ἔκαναν νέο πόλεμο μέ τούς Ἰσραηλίτες. Οί δυό στρατοί ἦταν ἔτοιμοι γιά μάχη.

Στό στρατό τών Φιλισταίων ἦταν ἕνας γίγαντας, πού τόν ἔλε-
γαν **Γολιάθ**.

Ὁ Γολιάθ φοροῦσε χάλκινη περικεφαλαία, θώρακα, περικνη-
μίδες χάλκινες, ἀσπίδα χάλκινη καί κοντάρι σιδερένιο μακρού.

Πρὶν ἀρχίση ἡ μάχη, βγῆκε στή μέση τῆς κοιλάδας καί εἶπε :

—Γιατί νά πολεμήσετε; Ἐγὼ δέχομαι νά στείλετε καί σεις ἕναν, ὅποιον ἔχετε γιά παλληκάρι, νά μονομαχήσωμε. Ἐάν με σκοτώσῃ, τότε ἐμεῖς οί Φιλισταίοι θά γίνωμε δοῦλοι σας. Ἐάν τόν νικήσῃ θά γίνετε σεις δοῦλοι σέ μᾶς.

Αὐτό γινόταν κάθε ἡμέρα 40 ἡμέρες καί κανέναν Ἰσραηλίτην δέν τολμοῦσε νά βγῆ νά παλέψῃ.

Ὁ Σαοὺλ πῆγαινε νά σκάση ἀπό τὸ κακό του. Οί Φιλισταίοι ἀπό τὴν ἀπέναντι πλευρὰ τούς κοροῖδευαν. Ἡ ντροπὴ ἦταν μεγάλη γιά τούς Ἑβραίους.

Ὁ Σαοὺλ, γιά νά παρακινήσῃ κάποιον, ὑποσχέθηκε πολλὰ δῶρα καί ἀκόμη ὅτι θά τοῦ ἔδινε γυναίκα τὴν κόρη του. Μὰ κανεῖς δέν τολμοῦσε.

Μιά ἡμέρα ἤρθε στό στρατόπεδο ὁ μικρόσωμος Δαυίδ καί ἔφερε τροφίμα στ' ἀδέρφια του.

Εἶδε τὸ Γολιάθ πού βγῆκε στή μέση καί κοροῖδευε τούς Ἰσραηλίτες καί στενοχωρέθηκε πολύ. Πῆρε λοιπὸν τὴν ἀπόφασιν νά μονομαχήσῃ αὐτὸς μέ τὸν Φιλισταῖο. Παρουσιάστηκε τότε στό Σαοὺλ καί τοῦ ζήτησε τὴν ἀδεια.

Ὁ Σαοὺλ στὴν ἀρχὴ δίστασε νά τὸν ἀφήσῃ. Ὁ Δαυίδ ὁμως ἐπέμενε. Γιά νά τὸν καταφέρῃ, τοῦ εἶπε διάφορες ἱστορίες ἀπὸ τὴ ζωὴ του. Τοῦ εἶπε πὼς δέν τὸν φοβᾶται, ὅπως δὲ φοβήθηκε καί τ' ἄγρια θηρία, πού πάλεψε μαζί τους κι ἄλλα πολλὰ.

Ὁ βασιλεὺς τότε δέχτηκε καί τοῦ πρόσφερε τὴν πανοπλία του. Τῆ φόρεσε ὁ Δαυίδ, μὰ δὲ μποροῦσε νά κινηθῆ καί τὴν ἔβγαλε.

Πῆρε μονάχα τὸ ραβδί του, πέντε λιθάρια ἀπὸ τὸ ρέμα στό σακκούλι του καί τὴ σφεντόνα του στό χέρι καί στάθηκε ἀπέναντι στό Γολιάθ.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ Γολιάθ, τοῦ εἶπε, ἔτσι ὅπως τὸν εἶδε παιδί :
Σκυλι νόμισες πὼς εἶμαι κι ἔρχεσαι μέ ράβδους;

Ὁ Δαυὶδ ἄφοβος τοῦ ἀπάντησε :

— Ἐσὺ ἔρχεσαι ἐναντίον μου μὲ σπαθί, κοντάρι καὶ ἀσπίδα.
Ἐγὼ δὲ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ μου.

Καὶ καθὼς πλησίαζε ὁ Φιλισταῖος, πῆρε ἀπὸ τὸ σακκούλι του μιὰ πέτρα ὁ Δαυὶδ, τὴν ἔβαλε στὴ σφεντόνα του καὶ τὴν πέταξε μὲ δύναμι στὸ Γολιάθ. Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε. Ἡ πέτρα χτύπησε τὸ γίγαντα στὸ μέτωπο, σφηνώθηκε στὸ κεφάλι του καὶ ὁ Γολιάθ ἔπεσε κάτω. Ὁ Δαυὶδ, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἔτρεξε καὶ ἄρπαξε τὸ σπαθὶ τοῦ Φιλισταίου καὶ τοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι.

Οἱ Φιλισταῖοι τὰ ἔχασαν. Τρομοκρατήθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ φεύγουν γρήγορα - γρήγορα, ἀφήνοντας ὅλα τους τὰ ὑπάρχοντα. Οἱ Ἰσραηλῖτες, μόλις εἶδαν ἔτσι, πῆραν θάρρος καὶ κινήθησαν τοὺς Φιλισταίους πολὺ μακριά. Ὁ φίλος του ὁ Ἰωνάθαν, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε, τοῦ χάρισε τὴ στολὴ του καὶ ἄλλα πολλὰ.

Καθὼς δὲ ἐπέστρεφε ὁ Δαυὶδ στὴν πόλι, μαζεύτηκε ὁ λαὸς καὶ τὸν ὑποδέχτηκε φωνάζοντας: «Ὁ Σαοὺλ νίκησε χιλιάδες καὶ ὁ Δαυὶδ μυριάδες».

Ἡ δόξα αὐτὴ τοῦ Δαυὶδ πείραξε τὸν Σαοὺλ καὶ τὸν ἐμίσησε. √

3. Σαούλ και Δαυίδ

Ἡ ζήλεια τοῦ Σαούλ γιὰ τὸ Δαυίδ δὲν τὸν ἄφηνε ἤσυχο. Νύχτα καὶ ἡμέρα βασανίζοταν ἀπὸ τὸ φθόνο του. Καὶ στὸ τέλος ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ κι ἄς τὸν εἶχε κάνει γαμπρό του. Ὁ Δαυίδ ἀνύποπτα ἐξακολούθοῦσε νὰ μένῃ στὸ παλάτι καὶ νὰ διασκεδάζῃ τὸ βασιλιά, ποὺ ξανάπαθε μελαγχολία.

Μιὰ ἡμέρα ἐνῶ ὁ Δαυίδ διεσκέδαζε τὸ Σαούλ, αὐτὸς ἄρπαξε ξαφνικὰ τὸ κοντάρι του καὶ τὸ πέταξε νὰ τὸν κτυπήσῃ. Ὁ Δαυίδ φυλάχτηκε καὶ γλύτωσε. Κατάλαβε πὼς ἔπρεπε νὰ φύγῃ γιὰ νὰ σωθῇ. Πῆρε λίγους συντρόφους καὶ γύριζε στὰ βουνὰ καὶ στὰ δάση. Ἀλλὰ κι ἐκεῖ ὁ Σαούλ τὸν κατεδίωκε μὲ τρεῖς χιλιάδες στρατό.

Μὰ ὁ Θεὸς προστάτεψε τὸ Δαυίδ, γιὰτὶ ἦταν πιστὸς καὶ δίκαιος.

Κάποτε ὁ Σαούλ κουράστηκε νὰ γυρίζῃ στὰ βουνά. Ἔφτασε σὲ μιὰ σπηλιὰ καὶ μπῆκε μέσα κι ἀποκοιμήθηκε. Στὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς ἦταν κρυμμένος κι ὁ Δαυίδ μὲ τὰ παλληκάρια του. Εὐκαιρία ἦταν νὰ τὸν σκοτώσῃ, ὅπως τοῦ ἔλεγαν οἱ ἄνδρες του. Αὐτὸς ὅμως τὸν σεβάστηκε, γιὰτὶ ἦταν βασιλιάς του, δοσμένος ἀπὸ τὸ Θεό. Τοῦ ἔκοψε ὄμως τὴν ἄκρη ἀπὸ τὸν μανδύα του.

Ὅταν ἀπομακρύνθηκε βγήκε ὁ Δαυίδ ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ τοῦ φώναξε: «Ἄκουσε, βασιλιά μου καὶ πατέρα μου: Σοῦ λένε, ὅτι θέλω τὸ κακό σου. Μὰ νά, ποὺ τώρα βλέπεις μὲ τὰ μάτια σου, πὼς ἂν ἤθελα τὸ κακό σου μποροῦσα νὰ σὲ σκοτώσω. Νά, ἔχω γιὰ ἀπόδειξι τὴν ἄκρη τοῦ μαντύα σου. Ἄς κρίνῃ ὁ Θεὸς ἀνάμεσα στοὺς δυὸ μας».

Ὁ Σαούλ, ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, κατάλαβε πόσο κακὰ φερνόταν στὸ Δαυίδ καὶ ἔκλαψε μετανιωμένος. Ἔτσι συμφιλίωθηκαν πάλι καὶ ζοῦσαν εὐτυχισμένοι.

Ἔστερα ἀπὸ καιρὸ οἱ Φιλιισταῖοι ξανάρχισαν τὸν πόλεμο μὲ τοὺς Ἰσραηλῖτες.

Ὁ Σαούλ πῆγε νὰ πολεμήσῃ. Σὲ μιὰ μάχῃ σκοτώθηκαν καὶ τὰ τρία του παιδιὰ κι αὐτὸς τραυματίστηκε. Τότε, γιὰ νὰ μὴ πιαστῇ αἰχμάλωτος, αὐτοκτόνησε, γιὰτὶ ὁ ἀκόλουθός του δὲ δέχτηκε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ.

Ὁ καλὸς Δαυίδ λυπήθηκε γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαούλ καὶ πῶ πολλὰ γιὰ τὸν Ἰωννάθαν.

Ἀπὸ τὴν λύπη του ἔγραψε λυπητερὰ τραγούδια, ποὺ τὰ τραγουδοῦσε κι ἔκλαιγε.

4. Ὁ Δαυῖδ βασιλιάς

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαοὺλ ἔγινε βασιλιάς ὁ Δαυῖδ.

Τὸ πρῶτο ποὺ ἔκαμε, ἦταν νὰ ὀργανώσει στρατὸ καὶ στόλο. Μὲ τὴ φρονιμάδα του καὶ τὸν σεβασμὸ του στὸ Θεό, κατώρθωσε νὰ νικήσῃ τοὺς ἐχθροὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν καὶ νὰ κἀνῃ τὸ κράτος τοῦ δυνατό.

Κυρίεψε τὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν ἔκανε πρωτεύουσα τοῦ Κράτους. ἔχτισε κατόπιν ὠραῖα ἀνάκτορα καὶ ἄλλα οἰκήματα. Ἐπίσης ἔχτισε ὠραιότατη **Σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου**, ὅπου ἐτοποθέτησε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης.

Σ' ὅλα αὐτὰ καὶ στοὺς πολέμους εἶχε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, γιὰτὶ δὲν περῆφανεύτηκε ποτέ, ὅπως ἔκανε ὁ Σαοὺλ, καὶ ἦταν δίκαιος καὶ πιστός.

Μὰ κάποτε ἔκανε μιὰ βαρεῖα ἁμαρτία. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τότε τὸν προφήτη Νάθαν καὶ τοῦ εἶπε, ὅτι θὰ τιμωρηθῇ πολὺ γιὰ τὸ ἁμάρτημα του ἐκεῖνο.

Ὁ Δαυῖδ κατάλαβε τὸ κακὸ ποὺ ἔκανε. Μετάνοιωσε πολὺ καὶ ζήτησε συγχώρησι ἀπὸ τὸ Θεό. Περπατοῦσε πολὺ συλλογισμένος καὶ ἔκανε ποιήματα ποὺ ἔψελνε στὸ Θεὸ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν συγχωρήσῃ. Τὰ ποιήματα αὐτὰ λέγονται **ψαλμοὶ** καὶ βρίσκονται γραμμένοι στὸ βιβλίο τῆς ἐκκλησίας, ποὺ λέγεται **Ψαλτήριον** καὶ διαβάζονται ὡς σήμερα.

Μερικοὶ στίχοι ἀπὸ τοὺς ψαλμοὺς εἶναι :

« Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός Σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν Σου, ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου ».

5. 'Ο 'Αβεσσαλώμ

Μιά τιμωρία τοῦ Δαυὶδ ἦταν ὁ θάνατος τοῦ παιδιοῦ του 'Αβεσσαλώμ. Ὁ 'Αβεσσαλώμ ἦταν ὠραῖος νέος, ψηλὸς μὲ ὠραῖα μακρὰ μαλλιά. Ἦταν ὁμως πολὺ ζωηρὸς καὶ ἀνυπάκουος, ὅπως εἶναι ὅλα τὰ κακὰ παιδιά. Τοῦ ἄρεσε νὰ γυρίζῃ ἐδῶ κι ἐκεῖ. Κάθε ἡμέρα ἔκανε φασαρίες, ποὺ δηλητηρίαζαν τὴν ψυχὴ τοῦ πατέρα του. Στὸ τέλος θέλησε νὰ τοῦ πάρῃ τὴ βασιλεία καὶ νὰ γίνῃ αὐτὸς βασιλιάς.

Ὁ Δαυὶδ τὸν συμβούλεψε νὰ καθίσῃ φρόνιμα, μὰ τὸ κακὸ παιδί δὲν ἄκουσε. Ἔστειλε τότε στρατὸ ἐναντίον του καὶ ἔδωσε διαταγὴ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανό, νὰ μὴ τὸν σκοτώσουν. Στὴ μάχη ποὺ ἔγινε, ὁ 'Αβεσσαλώμ νικήθηκε. Γιὰ νὰ γλυτώσῃ, καβάλησε ἓνα μουλάρι κι ἔτρεχε μέσα στὸ δάσος.

Μά, γιὰ κακὴ του τύχη, καθὼς περνοῦσε κάτω ἀπὸ ἓνα δέντρο, τὰ μακρὰ μαλλιά του μπλέχτηκαν στὰ κλαδιὰ κι ἔμεινε κρεμασμένος. Ἐκεῖ τὸν ἔφτασε ὁ στρατηγὸς Ἰωάβ, ὁ ὁποῖος λησμόνησε τὴ διαταγὴ τοῦ βασιλιᾶ, καὶ τὸν σκότωσε.

Ὁ Δαυὶδ, ὅταν ἔμαθε τὸ θάνατο τοῦ 'Αβεσσαλώμ, λυπήθηκε πολὺ καὶ ἔκλαιε ἀπαρηγόρητος λέγοντας: «Παίδι μου, 'Αβεσσαλώμ, παιδί μου, 'Αβεσσαλώμ, μακάρι νὰ πέθαινα ἐγὼ ἀντὶ γιὰ σένα, 'Αβεσσαλώμ, παιδί μου, παιδί μου».

Οί μεγάλες στενοχώριες από τὸν χαμὸ τῶν παιδιῶν του, τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας του καὶ ἡ κούρασι ἀπὸ τοὺς πολέμους τὸν ἔκαμαν ἄρρωστο.

Ὅταν κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνη, κάλεσε τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν προφήτη Νάθαν καὶ ἔρχισαν βασιλιὰ τὸ παιδί του **Σολομῶντα**. Στὸ Σολομῶντα ἔδωσε τὴν εὐχή του καὶ τὸν συμβούλεψε νὰ εἶναι δίκαιος καὶ νὰ σέβεται τὸ Θεὸ καὶ τὶς ἐντολές του.

Ὁ Δαυτὶδ βασίλευσε 40 χρόνια. Πέθανε 70 χρονῶν.

6. Ὁ Σολομῶν

Ὁ Σολομῶν σὲ ὅλη τὴ βασιλεία του δοξάστηκε γιὰ τὰ καλὰ του ἔργα. Ὅταν ἔγινε βασιλιάς, ἀντὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Θεὸ πλοῦτη, τιμές, δόξα καὶ μακροζωΐα, ζήτησε μόνο σοφία. Μὰ ὁ καλὸς Θεός, ποὺ χαρίζει πλοῦσια τὰ δῶρα του στοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, τοῦ τὰ χάρισε ὅλα μαζί μὲ τὴ σοφία.

Μὲ τὴ σοφία του εὗρισκε τὸ σωστὸ κι ἔδινε δικαιοσύνη, γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐποχὴ του εἶναι ὀνομαστή.

Μιά φορὰ δυὸ γυναῖκες κατοικοῦσαν μαζί. Ἐτυχε μάλιστα νὰ γεννήσουν μαζί. Μιά νύχτα ἡ μιὰ ἀπ' αὐτές, καθὼς κοιμόταν, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, πλάκωσε τὸ μωρὸ τῆς καὶ τὸ σκότισε. Τότε σηκώθηκε σιγὰ - σιγὰ κι ἔβαλε τὸ πεθαμένο παιδί δίπλα στὴν ἄλλη γυναίκα καὶ πῆρε τὸ ζωντανό.

Τὸ πρωτὶ ὅμως τὸ γνώρισε ἡ γυναίκα, πὼς τὸ πεθαμένο παιδί δὲν ἦταν δικό τῆς κι ἄρχισαν νὰ μαλώνουν, γιὰτι καὶ οἱ δυὸ ζητοῦσαν τὸ ζωντανὸ παιδί. Ἐπειδὴ δὲ καμμιά δὲν ὑποχωροῦσε, πῆγαν στὸ βασιλιὰ νὰ τοὺς λύσῃ τὴ διαφορὰ.

Ὁ Σολομῶν ἄκουσε καὶ τὶς δυὸ μὲ προσοχή. Μάρτυρες δὲν ἦταν γιὰ νὰ τὸν διαφωτίσουν νὰ βρῆ τὴν πραγματικὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ. Τί νὰ κάνῃ τώρα; Σὲ ποιά νὰ δώσῃ τὸ παιδί; Τότε, σὰ σοφός, σκέφτηκε ἕνα τέχνασμα. Εἶπε στὸ στρατιώτη, ποὺ στεκόταν δίπλα του, νὰ κόψῃ τὸ παιδί στὴ μέση καὶ νὰ δώσῃ στὴν κάθε μιὰ ἀπὸ μισό.

Ἡ ψεύτικη μητέρα τὸ δέχτηκε. Ἡ πραγματικὴ ὅμως ἔβαλε τὶς φωνές καὶ παρακαλοῦσε τὸ βασιλιὰ νὰ μὴ σκοτώσῃ τὸ παιδί, κι ἄς τὸ πάρῃ ἡ ἄλλη γυναίκα.

Ἀπ' αὐτὸ ὁ Σολομῶν κατάλαβε πὼς αὐτὴ ἦταν ἡ πραγματικὴ μητέρα τοῦ παιδιοῦ καὶ τῆς ἔδωσε τὸ παιδί τῆς.

«Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Σολομῶντος»

7. Τὰ ἔργα τοῦ Σολομώντα

Ὁ Σολομών δὲ δοξάστηκε μόνο γιὰ τὴ σοφία του, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὰ πολλὰ καὶ ὠραία ἔργα του.

Μεγάλωσε τὸ κράτος του καὶ τὸ ἔκανε δυνατὸ καὶ δοξασμένο. Οἱ Ἰσραηλίτες ἐνώθησαν ὅλοι καὶ ζοῦσαν μὲ εἰρήνη.

Ἔχτισε νέες πολιτεῖες καὶ τὶς στολίσκε μὲ ὠραίες οἰκοδομές. Προστάτεψε τὶς τέχνες, τὰ γράμματα, τὴ γεωργία καὶ τὸ ἐμπόριο. Μὰ τὸ πιὸ ξακουστὸ ἔργο του ἦταν ὁ **Ναὸς τοῦ Σολομώντος**. Εἶχε χτιστὴ μὲ πελεκητὰ λιθάρια καὶ ξυλεία ἀπὸ τοὺς κέδρους τοῦ Λιβάνου. Ἀπὸ μέσα οἱ τοῖχοι ἦσαν ντυμένοι ὀλόκληροι μὲ σανίδες σκαλισμένες μὲ μπουμπούκια καὶ ἀνοιχτὰ ἄνθη.

Γιὰ νὰ τελειώσῃ, δούλεψαν ἑπτὰ χρόνια χιλιάδες ἐργάτες.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ὁ Σολομών ἐργάσθη τὰ βιβλία: **Παροιμίες**, **Ἐκκλησιαστής**, **Ἄσμα ἁσμάτων**, ἀπὸ τὰ ὁποῖα φαίνεται ἡ μεγάλη του σοφία.

Οἱ ἄλλοι βασιλιάδες θαύμαζαν τὰ ἔργα τοῦ Σολομώντα καὶ τὴ δύναμί του. Ἦν ἀπὸ αὐτὸ πῆγαιναν νὰ τὸν γνωρίσουν ἀπὸ κοντὰ καὶ γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν καὶ νὰ τὸν κάνουν φίλο, τοῦ πρόσφεραν πλοῦσια δῶρα.

Ὁ Σολομών βασίλευσε 40 χρόνια ὅλο εὐτυχία καὶ δόξα. Πέθανε τὸ 937 π.Χ. καὶ θάφτηκε κοντὰ στὸν τάφο τοῦ πατέρα του.

8. Χωρισμὸς τοῦ Βασιλείου.

Ροβοὰμ καὶ Ἱεροβοὰμ

Μετὰ τὸν Σολομώντα ἔγινε βασιλιάς, τὸ παιδί του ὁ **Ροβοὰμ**. Αὐτός, ἀντὶ ν' ἀκούσῃ τὴ συμβουλή τῶν γερόντων, ἄκουσε τοὺς νεαροὺς φίλους του καὶ φέρθηκε στὸ λαὸ πολὺ σκληρὰ. Γι' αὐτὸ οἱ Ἰσραηλίτες ἐπανεστάτησαν καὶ χωρίστηκαν σὲ δύο βασίλεια, τὸ βασίλειο τοῦ **Ἰούδα** καὶ τὸ βασίλειο τοῦ **Ἰσραὴλ**.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα εἶχε βασιλιὰ τὸν **Ροβοὰμ**, καὶ περιλάβαινε μόνο τὴ φυλὴ τοῦ Ἰούδα καὶ τοῦ Βενιαμίν. Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραὴλ εἶχε βασιλιὰ τὸν **Ἱεροβοὰμ**, μὲ τὶς ὑπόλοιπες δέκα φυλές.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ροβοὰμ εἶχε πρωτεύουσα τὴν **Ἱερουσαλήμ** καὶ τοῦ Ἱεροβοὰμ τὴ **Σαμάρεια**.

Ἡ διαίρεσι φέρνει πάντοτε κακὰ. Αὐτὸ ἔγινε καὶ τώρα στοὺς Ἑβραίους. Ὁ χωρισμὸς τῶν σὲ δύο κράτη ἔφερε μεγάλες συμφο-

ρές. Ἡ διχόνοια καὶ οἱ πόλεμοι μεταξύ των τοὺς ἀδυνάτισαν.

Μαζὺ μὲ αὐτὴ ἦλθε καὶ ἡ ἀσέβεια. Λησμόνησαν τὸ Θεὸν τους, ποὺ τοὺς προστάτεψε τόσες φορὲς καὶ ξαναπροσκύνησαν τὰ εἰδωλα.

Ὁ Θεός, ἄλλη μὰ φορὰ θέλησε νὰ σώσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες.

Ἔστειλε τότε σ' αὐτοὺς τοὺς **προφήτες**. Οἱ προφῆτες ἦσαν ἄνδρες πολὺ εὐσεβεῖς, ποὺ δὲν ἐπίστεψαν τὰ εἰδωλα. Αὐτοὶ μὲ τὴ φῶτισι τοῦ Θεοῦ καλοῦσαν τοὺς βασιλιάδες καὶ τοὺς Ἑβραίους νὰ μετανοήσουν καὶ τοὺς παρακινοῦσαν νὰ ξαναγυρίσουν στὸν ἀληθινὸ Θεό, γιὰ νὰ σωθοῦν. Τοὺς ἔλεγαν ἀκόμη τὰ κακά, ποὺ θὰ τοὺς βροῦν, ἂν δὲν σωφρονιστοῦν.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραὴλ καταστράφηκε ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους.

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες γλύτωσαν ἕγιναν αἰχμάλωτοι καὶ ἔζησαν **δοῦλοι** τῶν Ἀσσυρίων.

Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα καταστράφηκε ἀπὸ τὸν Ναβουχοδονόσορα, τὸν βασιλιὰ τῶν Βαβυλωνίων. Οἱ κάτοικοι ἐσύρθησαν αἰχμάλωτοι **στὴ Βαβυλώνα**, ὅπου ὑπέφεραν πολλὰ βάσανα.

Ἡ Ἱερουσαλὴμ ἔγινε ἐρείπια. Ὁ ναὸς τοῦ Σολομῶντος γυμνώθηκε. Στὴν δοξασμένη πόλι ἔμειναν μόνο λίγοι γέροντες καὶ ἄρρωστοι.

Αὐτοὶ μαζὺ μὲ τὸν προφήτη Ἱερεμία, κάθονταν στὰ ἐρείπια τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ θρηνοῦσαν γιὰ τὴ συμφορὰ τους.

Μόνη ἐλπίδα πάλι γι' αὐτοὺς ἀπόμεινε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ ξαναγυρίσουν κοντὰ στὸ Θεὸν τους· τὸν μόνο δυνατὸ προστάτη τους. Αὐτὸ ἔκαμαν. Νύχτα μέρα παρακαλοῦσαν μὲ δάκρυα τὸ Θεὸν νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ. Ὁ Θεὸς τοὺς ἄκουσε καὶ ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια τοὺς ἐλευθέρωσαν οἱ Πέρσες κι ἐπέστρεψαν στὴν πατρίδα τους.

ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Οί προφήτες, όπως είπαμε, ήσαν άνθρωποι φωτισμένοι από τὸ Θεό. Αὐτοὶ παρέμειναν εὐσεβεῖς καὶ πιστοὶ στὸ Θεὸ καὶ τότε ἀκόμη πού οἱ Ἰσραηλίτες ζοῦσαν στὴν ἀσέβεια καὶ προσκυνοῦσαν τὰ εἰδωλα. Διαρκῶς συμβούλευαν τὸ λαὸ νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν πίστι τῶν πατέρων του.

Δὲ φοβοῦνταν νὰ ἐλέγξουν καὶ τοὺς βασιλιάδες ἀκόμα, γι' αὐτὸ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς προφήτες πέθαναν μὲ μαρτυρικὸ θάνατο.

Οἱ προφήτες προεῖπαν τὸ τί θὰ πάθουν οἱ Ἰσραηλίτες, ὅταν θὰ λησμονήσουν τὸ Θεό. Ἀκόμη προφήτεψαν τὴ γέννησι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὴ ζωὴ του καὶ τὸν σταυρικὸ του θάνατο.

Οἱ μεγαλύτεροι ἀπὸ τοὺς προφήτες ἦσαν ὁ **Ἡλίας**, ὁ **Ἡσαίας**, ὁ **Δανιήλ**, ὁ **Ἱερεμίας** καὶ ὁ **Ἰωῆς**.

1. Ὁ Ἡλίας

Ὁ Ἡλίας ἔζησε τὴν ἐποχὴ πού κυβερνοῦσε τὸ κράτος τοῦ Ἰσραὴλ ἓνας ἀσεβῆς καὶ εἰδωλολάτρης βασιλιάς, ὁ **Ἀχαάβ**. Αὐτὸς διέταξε νὰ λατρεύουν γιὰ Θεὸ τὸν **Βάαλ**.

Ὁ Ἡλίας ἔμεινε τὸν περισσότερο καιρὸ στὴν ἔρημο. Ζοῦσε σὰν ἀσκητῆς. Γιὰ ἐνδυμὰ του φοροῦσε μιὰ **μηλωτῆ**, δηλ. δέρμα προβάτου καὶ μιὰ ζώνη δερμάτινη στὴ μέση του.

Στὴν πόλι πήγαινε σπάνια. Οἱ ἄνθρωποι τὸν ἐπίστευαν γιὰ ἄγιο. Παρατηροῦσε τὸ λαὸ μὲ αὐστηρὰ λόγια καὶ τὸν συμβούλευε νὰ μετανοήσῃ. Δὲ φοβόταν κανένα, οὔτε τὸ βασιλιά. Γι' αὐτὸ παρουσιάστηκε μιὰ ἡμέρα στὸν Ἀχαάβ καὶ τοῦ ἔκαμε παρατηρήσεις γιὰ τὴ

ζωή του και την άσέβειά του. Τοῦ εἶπε, ὅτι ὁ Θεὸς γιὰ νὰ τὴν τιμωρήσῃ, θὰ στείλῃ φοβερὰ ξηρασία στὴ χώρα καὶ πείνα, πὺ θὰ βαστάξῃ τριάμισυ χρόνια. Ὁ Ἀχαάβ θύμωσε πολὺ, ἀλλὰ δὲν μετάνοησε.

Ὁ Ἡλίας ἀφοῦ τοῦ εἶπε αὐτά, ἔφυγε μακριὰ, σὲ ἓνα μέρος κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό, ὅπου ζοῦσε μὲ τὴν τροφή, πὺ τοῦ ἔφερε ἓνας κόρακας.

Πραγματικά, ὅπως εἶπε ὁ Ἡλίας στὸν Ἀχαάβ, ἡ ξηρασία ἄρχισε. Οἱ ἄνθρωποι παρακαλοῦσαν τὸν Βάαλ νὰ βρέξῃ, γιὰτι ὅλα εἶχαν ξεραθῆ καὶ διψοῦσαν. Μὰ οὔτε μιὰ σταγόνα δὲν ἔπεσε. Μόνο μιὰ γυναίκα-μὲ τὸ παιδί της εἶχαν ψωμί, λάδι κι ὅλα τὰ ὑπάρχοντα, γιὰτι τὸ λίγο ἀλεύρι, πὺ τῆς εἶχε μείνει, δέχτηκε νὰ τὸ μοιράσῃ μὲ τὸν Ἡλία, ὁ ὁποῖος τὸ εὐλόγησε καὶ δὲν ἔτελείωνε ποτέ.

Ὁ λαὸς τότε μετανόησε πολὺ καὶ ζήτησε συγχώρησι ἀπὸ τὸ Θεό. Παρακάλεσε τὸν Ἡλία νὰ μεσιτέψῃ στὸν πανάγαθο Θεό μας νὰ τοὺς λυπηθῆ καὶ νὰ βρέξῃ. Ὁ Θεός, ὅπως πάντα, ἄκουσε τίς παρακλήσεις τῶν μετανοημένων κι ἔρριξε ἀφθονη βροχή, πὺ πότισε τὴ γῆ καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

Μετὰ τὴν τιμωρία αὐτή, ὁ Ἡλίας, ξαναπαρουσιάστηκε στὸν Ἀχαάβ, καὶ τοῦ εἶπε, ὅτι θὰ πάθῃ κι ἄλλα κακά, ἂν δὲν ἀρνηθῆ τὸν Βάαλ, πὺ εἶναι ψεύτικος Θεός.

Ἐπειδὴ ὁ Ἀχαάβ ἐθύμωσε πάλι, ὁ Ἥλιος τοῦ εἶπε τότε. Ἐνθέλης μπορῶ νὰ σοῦ ἀποδείξω αὐτὸ μὲ θαῦμα.

(Μάζεψε, τοῦ εἶπε, ὅλους τοὺς ἱερεῖς τοῦ Βάαλ στὸ βουνὸ Κάρμηλο κι' ἐκεῖ σὰν προσφέρουμε θυσία θὰ ἰδῆς τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ).

Ὁ Ἀχαάβ δέχτηκε. Κάλεσε ὅλους τοὺς ἱερεῖς στὸ βουνό. Ἔτσι μαζεύτηκαν ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά 450 ἱερεῖς τοῦ Βάαλ καὶ κόσμος πολὺς, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Ἥλιος ἦταν μόνος του.

Κατόπιν τοὺς εἶπε νὰ φέρουν δυὸ βόδια. Τὸ ἓνα νὰ τὸ θυσιάσουν αὐτοὶ στὸ Θεό τους, τὸ Βάαλ καὶ τὸ ἄλλο ὁ Ἥλιος στὸ δικό του Θεό.

Ὅταν ἐτοιμάστηκαν τὰ βόδια καὶ τὰ ἔβαλαν ἐπάνω σὲ δυὸ σωρούς ξύλα, ὁ Ἥλιος εἶπε στοὺς ἱερεῖς τοῦ Βαάλ: «Σεῖς εἶστε 450. Προσευχηθῆτε στὸν Βάαλ ν' ἀνάψουν μόνα τους τὰ ξύλα καὶ κατόπιν θὰ προσευχηθῶ κι ἐγώ. Ὅποιος Θεὸς ἀνάψῃ τὰ ξύλα, ἐκεῖνος θὰ εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός, πὺν πρέπει νὰ προσκυνήσωμε ὅλοι».

Γονάτισαν οἱ 450 ἱερεῖς τοῦ ψεύτικου Θεοῦ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὡς τὸ μεσημέρι καὶ παρακάλεσαν τὸ Βάαλ ν' ἀνάψουν τὰ ξύλα, ἀλλὰ τίποτε. Ὅλες οἱ παρακλήσεις τους ἐπῆγαν χαμένες.

Ὅταν τελείωσαν αὐτοὶ, γύρισε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ ὁ προφήτης Ἥλιος κι ἀμέσως μιὰ φλόγα ἔπεσε στὰ ξύλα ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κι ἀναψαν κι ἔγινε ἡ θυσία. Οἱ ἱερεῖς τοῦ Βάαλ σκόρπισαν ντροπιασμένοι.

Ὁ λαὸς πὺν ἦταν ἐκεῖ μὲ ἓνα στόμα φώναξε: **«Μέγας ὁ Θεὸς τοῦ Ἥλιου»** κι ἀπὸ τότε ξαναγύρισε στὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ.

Ἄπ' ἐκεῖ ὁ Ἥλιος, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ θυμὸ τοῦ βασιλιᾶ, ἔφυγε μακριά, κι ἐπῆγε στὴν Παλαιστίνη. Ὁ Θεὸς ὅμως τὸν διέταξε νὰ γυρῶσι πίσω. Στὸ δρόμο καθὼς πῆγαιναν μὲ τὸ μαθητὴ του Ἐλισσαῖο, ξαφνικὰ παρουσιάστηκε ἓνα ἀμάξι μὲ δυὸ ἄλογα μέσα σὲ φωτεινὸ σύννεφο κι ἄρπαξε τὸν Ἥλια στὸν οὐρανό. Στὸν Ἐλισσαῖο ἄφησε τὴ μυλωτὴ του, μὲ τὴν ὁποία ἔκανε πολλὰ θαύματα καὶ προφήτεψε.

Ἡ ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴ μνήμη τοῦ προφήτη Ἥλιου στὶς 20 Ἰουλίου. Σὲ πολλὲς βουνοκορφές εἶναι χτισμένα ἐρημοκκλήσια, ἀφιερωμένα στὴ μνήμη του, ἐπειδὴ πέρασε τὴ ζωὴ του ἐπάνω στὶς βουνοκορφές.

2. 'Ο 'Ησαΐας

'Ο 'Ησαΐας είναι ο μεγαλύτερος προφήτης. Γεννήθηκε στην 'Ιερουσαλήμ, σὲ μιὰ ἐποχὴ πού οἱ 'Ισραηλίτες εἶχαν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἦσαν ἀσεβεῖς σὲ μεγάλο βαθμὸ.

Τὸ χάρισμα νὰ προφητεύῃ τοῦ δόθηκε μιὰ ἡμέρα, πού ἔκανε τὴν προσευχή του. Εἶδε τὸ Θεὸ ἐπάνω σὲ λαμπρὸ θρόνο καὶ γύρω του μυριάδες ἀγγέλους, πού ἔψαλλαν: **"Ἄγιος, Ἄγιος, Κύριος Σαβῶθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης Σου.**

'Ἐπροφήτεψε τὴν καταστροφὴ τῆς 'Ιερουσαλήμ, καθὼς καὶ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ, τὰ Πάθη καὶ τὴν 'Αναστασί Του μὲ λεπτομέρεια.

Δὲν ἐδίσταζε νὰ κἀνὴ παρατήρησι μὲ θάρρος στοὺς ἀσεβεῖς, τοὺς ἀδικούς καὶ τοὺς εἰδωλολάτρες.

Οἱ προσευχῆς καὶ οἱ νηστεῖες, ἔλεγε, δὲν ἔχουν καμμιά ἀξία, ὅταν ὁ ἄνθρωπος δὲν κἀνει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Μὲ αὐτὰ καὶ μὲ ἄλλα τσουχτερὰ λόγια ἐμάλωνε ὄλους καὶ τὸ βασιλιὰ ἀκόμη. Γ' αὐτὸ ὁ βασιλιὰς Μανασσῆς διέταξε καὶ τὸν ἐσκότωσαν, ἀφοῦ πρῶτα τὸν ἐβασάνισαν.

Πέθανε 700 χρόνια πρὶν νὰ γεννηθῆ ὁ Κύριος.

3. 'Ο 'Ιερεμίας

'Ο προφήτης 'Ιερεμίας εἶναι ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους. Γεννήθηκε σ' ἓνα χωριὸ τῆς 'Ιερουσαλήμ. Εἶχε τὸ χάρισμα νὰ προφητεύῃ ἀπὸ πολὺ μικρός. Προφήτεψε τὴ διάλυσι τοῦ βασιλείου τοῦ 'Ιούδα, τὴν καταστροφὴ τῆς 'Ιερουσαλήμ καὶ τὴν αἰχμαλωσία τῶν 'Ισραηλιτῶν. Ὅπως ὅλοι οἱ προφῆτες, ἔκανε παρατήρησι σὲ ὄλους γιὰ τὴν ἀσέβειά τους, μὲ γλῶσσα πολὺ αὐστηρὴ καὶ τοὺς προειδοποιοῦσε, γιὰ τὰ δεινὰ πού τοὺς ἐπερίμεναν.

Ὅταν προφήτεψε τὴν καταστροφὴ τῆς 'Ιερουσαλήμ καὶ τὴ διάλυσι τοῦ κράτους τοῦ 'Ιούδα, ὁ βασιλιὰς Σεδεκίας θυμωσε καὶ τὸν φυλάκισε.

Ἡ καταστροφὴ ἔγινε, ὅπως προεῖπε. Ὁ βασιλιὰς τῶν Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσωρ διέλυσε τὸ Κράτος τῶν 'Ιουδαίων, κατέστρεψε τὴν 'Ιερουσαλήμ καὶ ἔσυρε τοὺς κατοίκους αἰχμαλώτους.

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ ἐλευθέρωσε τὸν 'Ιερεμία ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ τοῦ πρότεινε νὰ πάη στὴ Βαβυλῶνα. Αὐτὸς ὅμως δὲ δέχτηκε

κι ἔμεινε στὴν πατρίδα του, μαζί μὲ λίγους πατριῶτες του.

Πήγαινε καθημερινὰ καὶ θρηνοῦσε ἐπάνω στὰ ἔρεπια τῆς ἀγίας πόλεως. Οἱ θρηνοὶ του αὐτοὶ εἶναι γραμμένοι σ' ἓνα βιβλίο, ποὺ λέγεται «**Θρηνοὶ τοῦ Ἰερεμίας**». Οἱ προφητεῖες καὶ οἱ θρηνοὶ του εἶναι στὴν Παλαιὰ Διαθήκη.

Ἀργότερα ἐπῆγε στὴν Αἴγυπτο, ὅπου τὸν ἐλιθοβόλησαν, γιατί προφήτεψε πάλι γι' αὐτοὺς δυστυχίες, ποὺ θὰ τοὺς εὕρισκαν.

Ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει κάθε χρόνο τὴν μνήμη του τὴν πρώτη Μαΐου.

4. Ὁ Δαυὶήλ

Ὅταν οἱ Βαβυλώνιοι κατέλαβαν τὴν Ἱερουσαλήμ, μαζί μὲ τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους, ἦσαν καὶ τέσσερεις νέοι: ὁ Δαυὶήλ, ὁ Ἀνανίας, ὁ Ἀζαρίας καὶ ὁ Μισαήλ.

Τὰ τέσσερα αὐτὰ παιδιά, μαζί μὲ ἄλλα ἔξυπνα ἔβραιόπουλα, ἐπῆγαν, ὅπως διέταξε ὁ βασιλιάς, γιὰ νὰ μάθουν τὴ γλῶσσα καὶ νὰ διδαχτοῦν τὴ σοφία τῶν Βαβυλωνίων.

Εἶχε σκοπὸ νὰ τὰ κάνη ὑπαλλήλους τοῦ κράτους του. Πράγματι μορφώθηκαν κι ἐπῆραν μεγάλες θέσεις. Ποτὲ ὅμως δὲ λησμόνησαν τὸν ἀληθινὸ Θεὸ κι ἄς ζοῦσαν ἀνάμεσα σὲ ἀσεβεῖς καὶ ἄδικους. Ὁ Δαυὶήλ μάλιστα εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ Θεὸ τὸ χάρισμα νὰ προφητεῦη.

Μιὰ ἡμέρα ὁ βασιλιάς εἶδε ἓνα ὄνειρο τρομακτικὸ, τὸ ὁποῖο τὸν ἐφόβισε πολὺ, ἀλλὰ τὸ λησμόνησε. Ἐκάλεσε τότε τὸ Δαυὶήλ ὁ ὁποῖος βρῆκε τὸ ὄνειρο τοῦ βασιλιᾶ καὶ τὸ ἐξήγησε.

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ εὐχαριστήθηκε πολὺ καὶ τὸν ἔκαμε ἀκόμη ἀνώτερο μέσα στὸ κράτος.

5. Τὰ τρία παιδιά στὸ καμίνι

Κάποτε ὁ βασιλιάς ἔκαμε μιὰ χρυστὴ εἰκόνα τοῦ θεοῦ Βήλου καὶ διέταξε ὅλους νὰ τὴν προσκυνήσουν. Ὅποιος δὲν θὰ τὴν προσκυνοῦσε, θὰ καιόνταν ζωντανός.

Ὁ Δαυὶήλ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἔλειπε. Οἱ τρεῖς ἄλλοι νέοι, ποὺ ἦσαν ἐκεῖ, ἀρνήθηκαν νὰ προσκυνήσουν τὰ εἰδῶλα. Ὁ βασιλιάς τότε διέταξε κι ἔρριξαν τὰ παιδιά ζωντανὰ σὲ ἀναμμένο καμίνι.

Ὁ Θεὸς ὅμως τὰ φύλαξε. Ἔστειλε τὸν ἄγγελό του καὶ μετέβαλε τὴ φλόγα σὲ δροσιά.

Μόνο τὰ δεσμά τους κάηκαν. Οἱ νέοι γεμάτοι χαρὰ γονάτισαν μέσα στὶς φλόγες, πού τὰ δροσίζαν καὶ ἔψαλλαν ὕμνους στὸ Θεό.

Ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ὅταν εἶδε τὸ θαῦμα, φοβήθηκε καὶ τοὺς ἔβγαλε ἀμέσως ἀπὸ τὸ καμίνι. Διέταξε νὰ ρίξουν στὴ φωτιὰ τοὺς ἐχθροὺς τῶν παιδιῶν καὶ νὰ λατρεύουν ὅλοι τὸ Θεὸ πού ἐλάτρευαν οἱ τρεῖς νέοι, γιατί αὐτοὺς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός.

6. Ὁ Διανιὴλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων

Μετὰ τὸ Ναβουχοδονόσωρα ἔγινε βασιλιάς τῶν Βαβυλωνίων τὸ παιδί του, ὁ Βαλτάσαρ. Αὐτὸς ἦταν πολὺ ἄσωτος καὶ ἁμαρτωλός.

Ὁ Θεὸς πολλὰς φορὰς τοῦ ἔδειξε σημεῖα γιὰ νὰ μετανοήσῃ, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν ὑπάκουσε. Μιὰ ἡμέρα, ἐνῶ γλεντοῦσε, εἶδε ξαφνικὰ ἓνα χέρι, πού ἔγραψε στὸν ἀπέναντι τοίχο τρεῖς λέξεις:

Μανὴ — Θεκέλ — Φάρες

Κάλεσε ἀμέσως τὸ Διανιὴλ νὰ ἐξηγήσῃ τὶς ἄγνωστες λέξεις τοῦ ὄραματος. Ὁ προφῆτης τοῦ εἶπε πῶς οἱ λέξεις αὐτὲς σημαίνουν, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τὸν τιμωρήσῃ πολὺ σύντομα, σὲ λίγες ὥρες μέσα.

Πράγματι, ἔτσι ἔγινε. Τὴν ἴδια νύχτα τοῦ ἐπετέθη ὁ βασιλιάς τῶν Περσῶν Κύρος. Οἱ Πέρσες ἐκυρίεψαν τὸ βασίλειο τῶν Βαβυλωνίων καὶ ἐσχότωσαν τὸν Βαλτάσαρ.

Ὁ Κύρος ἔμαθε τὴν προφητεία τοῦ Διανιὴλ καὶ εὐχαριστήθηκε πολὺ. Ἐπειδὴ δὲ εἶδε ὅτι εἶναι καλὸς ὑπάλληλος, δίκαιος καὶ ἐνάρετος, ὄχι μόνον δὲν τὸ πείραξε, ἀλλὰ τοῦ ἔδωσε μεγαλύτερα ἀξιώματα.

Οἱ ἄλλοι ὅμως ἄρχοντες τῆς Βαβυλώνας ζήλησαν τὴ δόξα τοῦ Διανιὴλ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν ἀφορμὴ νὰ τοῦ κάνουν κακὸ. Γι' αὐτὸ τὸν κατηγοροῦσαν στὸν Κύρο, ὅτι δὲν σέβεται τὶς διαταγές του καὶ προσεύχεται κρυφὰ στὸ Θεό. Ὁ Κύρος, χωρὶς νὰ ἐξετάσῃ, πίστεψε τοὺς συκοφάντες τοῦ Διανιὴλ καὶ διέταξε νὰ τὸν ρίξουν στὸ λάκκο, πού ἦταν ἑπτὰ λιοντάρια ἕξι μέρες νηστικά. Ὅλοι ἐπίστευαν, ὅτι ἦλθε τὸ τέλος τοῦ Διανιὴλ, πού μισοῦσαν. Μὰ γελᾶστηκαν!

Ὁ Θεὸς τὸν προστάτησε, ὅπως προστατεύει ὅλους τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους.

Ἐστειλε τὸν ἄγγελό του καὶ ἔφραξε τὰ στόματα τῶν θηρίων.
Ἔτσι τὰ λιοντάρια, ἀντὶ νὰ τὸν ξεσχίσουν, γιὰτὶ πεινοῦσαν, κάθισαν στὰ πόδια τοῦ Δανιὴλ ἡμερὰ - ἡμερὰ, σὰν πρόβατα καὶ ἐκείνος τὰ χᾶιδε καὶ προσευχόταν.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα, ὅταν ἀνοιξαν τὸ λάκκο καὶ εἶδαν τὸ θαῦμα, ὁ Κόρος φοβήθηκε πολὺ. Διέταξε νὰ βγάλουν ἀμέσως τὸ Δανιὴλ ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ νὰ ρίξουν μέσα τοὺς ἐχθρούς του, πού τὸν κατηγοροῦσαν. Ἐπίστεψε καὶ ὁ ἴδιος στὸ Θεὸ τοῦ Δανιὴλ καὶ ἔδωσε διαταγὴ νὰ πιστεύουν ὅλοι σ' αὐτὸν τὸ Θεό.

Ὁ Δανιὴλ εἶπε πολλὲς προφητεῖες. Σὲ μιὰ ἀπὸ αὐτὲς προφήτεψε μὲ ἀκρίβεια τὸ χρόνο πού θὰ γεννιόταν ὁ Χριστὸς καὶ τὴν τύχη τοῦ Περσικοῦ κράτους. Πέθανε σὲ βαθιὰ γηρατειά, γεμάτος εὐσέβεια καὶ καλωσύνη.

7. 'Ο 'Ιωνᾶς

'Ο 'Ιωνᾶς εἶναι ἀπὸ τοὺς πρῶτους προφήτες. Ἐξῆσε τὴν ἐποχὴ πού τὸ κράτος τοῦ 'Ισραὴλ κατακτῆθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀσσυρίους. Ἦταν πολὺ εὐσεβῆς καὶ πιστὸς στὸ Θεό.

Κάποτε ὁ Θεὸς τὸν διέταξε νὰ πάη στὴν πόλι Νινευί, τὴν πρωτεύουσα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ νὰ εἰπῆ στοὺς κατοίκους νὰ μετανοήσουν, γιατί ἄλλιῶς θὰ καταστραφοῦν. Οἱ Νινευίτες ἦσαν εἰδωλολάτρες, πολὺ ἀσεβεῖς καὶ ὑπῆρχε φόβος νὰ τὸν κακοποιήσουν. Γι' αὐτὸ ὁ 'Ιωνᾶς φοβήθηκε καὶ ἀντὶ νὰ κάμῃ αὐτό, πού τὸν διέταξε ὁ Θεός, μπῆκε σ' ἓνα πλοῖο γιὰ νὰ πάη σὲ ἄλλο μέρος. Μὰ ξεφεύγει κανεὶς ἀπὸ τὸ Θεό; Τὸ ἴδιο κι ὁ 'Ιωνᾶς! Μόλις τὸ πλοῖο βγήκε στὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος, ξαφνικὰ ἄρχισε δυνατὴ τρικυμία. Τὸ πλοῖο κινδύνευε νὰ καταποντιστῆ. Ὅλες οἱ προσευχὲς πού ἔκαναν ἐπῆγαν χαμένες.

Γιὰ νὰ βροῦν τὸν φταίχτη τῆς τρικυμίας, ἔρριξαν κλῆρο. Ὁ κληρὸς ἔπεσε στὸν 'Ιωνᾶ, ὁ ὁποῖος ὠμολόγησε, ὅτι παράκουσε τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ, γι' αὐτὸ καὶ κάνει τόση τρικυμία, γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ. Δέχτηκε καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ θάλασσα, γιὰ νὰ γλυτώσουν οἱ ἄλλοι. Πράγματι, ἡ τρικυμία ἀμέσως σταμάτησε.

Ὁ Θεὸς ὅμως δὲν ἤθελε νὰ χαθῆ ὁ 'Ιωνᾶς. Γι' αὐτὸ ἔστειλε ἓνα μεγάλο ψάρι, ἓνα **κῆτος** καὶ τὸν κατάπιε. Ὁ 'Ιωνᾶς ἔμεινε ζωντανὸς στὴν κοιλιά τοῦ ψαριοῦ τρεῖς ἡμέρες καὶ τρεῖς νύχτες καὶ προσευχόταν ἀδιάκοπα στὸ Θεὸ νὰ τὸν συγχωρήσῃ γιὰ τὴν παρακοή του.

Ὁ καλὸς Θεός, πού συγχωρεῖ ὅσους μετανοοῦν, συγχώρεσε καὶ τὸν 'Ιωνᾶ καὶ τὴν τρίτη ἡμέρα τὸν ἐξέρασε τὸ ψάρι στὴν ξηρὰ ζωντανό, χωρὶς νὰ πάθῃ τίποτε.

Ἀπ' ἐκεῖ ἐπῆγε κατ' εὐθεΐαν στὴ Νινευί. Οἱ κάτοικοι ἄκουσαν τὰ λόγια του καὶ μετάνιωσαν γιὰ τὴν ἀσεβεία τους. Ὁ Θεὸς τοὺς συγχώρεσε κι ἔτσι ἡ πόλι τους δὲν ἔπαθε κακὸ κι ἔζησαν εὐτυχημένοι.

8. Ὁ ὑπομονητικός Ἰώβ

Στὰ παλιὰ χρόνια, γιὰ τὰ ὁποῖα μιλήσαμε στὰ ἄλλα μαθήματα, ζοῦσε ἕνας πολὺ πλούσιος ἄνθρωπος, ὁ Ἰώβ. Αὐτὸς ἦταν πολὺ θεοσεβής, δίκαιος, ἀγαθὸς καὶ ὑπομονητικός. Μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἶχε ἀποκτήσει ἀμέτρητα κοπάδια, κτήματα, σπίτια, ἄλογα, βόδια, καμήλες καὶ ὑπηρέτες. Εἶχε ἀκόμη ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες, ποὺ εἶχαν ἀγάπη μεταξύ τους κι ἐσέβονταν τὸ Θεό. Ὅλος ὁ κόσμος ἀγαποῦσε τὸν Ἰώβ καὶ τὸν καμάρωνε.

Ὁ Θεός, ποὺ τοῦ χάρισε τὰ τόσα ἀγαθὰ, θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι του καὶ τοῦ ἔδωσε μεγάλα κακά.

Κλέφτες τοῦ ἐπῆραν ὅλα τὰ κοπάδια καὶ τοῦ ἔσφαξαν ὅλους τοὺς ὑπηρέτες. Ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ἀπόμειναν, ἄλλα σκοτώθηκαν ἀπὸ κεραυνὸ καὶ ἄλλα καταστράφηκαν ἀπὸ ἀρρώστειες.

Πρὶν προφτάσῃ νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὸ κακὸ αὐτό, ἦλθε ἄλλο.

Τρομερὸς σεισμὸς γκρέμισε τὸ σπίτι τοῦ μεγαλύτερου παιδιοῦ του καὶ ὅλα του τὰ παιδιὰ θάφτηκαν κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια, τὴν ὥρα ποὺ ἔτρωγαν.

Ὁ Ἰώβ, σὰν πατέρας, πόνεσε κι ἔκλαψε πολὺ γιὰ τὰ παιδιὰ του. Μὰ δὲν γόγγυσε. Γονάτισε μόνο καὶ εἶπε: «Γυμνὸς γεννήθηκα καὶ γυμνὸς θὰ πεθάνω. Ὁ Θεὸς μοῦ τὰ χάρισε ὅλα, ὁ Θεὸς μοῦ τὰ πήρε. Ἄς εἶναι εὐλογημένο τ' ὄνομα Του».

Καὶ σὰν νὰ μὴν ἦσαν ἀρκετὲς οἱ δοκιμασίες αὐτές, ὁ Θεὸς ἔστειλε κι ἄλλη, πιὸ φρικτὴ, τὴ **λέπρα**. Ὅλο του τὸ σῶμα γέμισε πληγές. Ὑπέφερε ἀπὸ φοβεροὺς πόνους καὶ φαγοῦρα. Ζοῦσε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι καὶ κανεὶς δὲν τὸν πλησίαζε, γιὰ νὰ μὴν κολλήσῃ.

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὰ βάσανα, ὁ Ἰώβ ποτὲ δὲν γόγγυσε. Ἐξακολουθοῦσε ὑπομονητικὰ νὰ δοξάζῃ τὸ Θεό, νὰ προσεύχεται καὶ νὰ πιστεύῃ πὼς ὅλα αὐτὰ θὰ περάσουν.

Ἡ γυναῖκα του, λυπημένη πολὺ ἀπὸ τίς φοβερὲς δοκιμασίες, διαρκῶς ἔλεγε στὸν Ἰώβ, πὼς τίποτε πιά δὲν πρέπει νὰ περιμένουν ἀπὸ τὸ Θεό, ἀφοῦ τοὺς ἔφερε τόση δυστυχία.

Ἐκεῖνος ὅμως τὴ μάλωνε καὶ τῆς ἔλεγε: «Γιατί μιλᾷς ὅπως μιὰ γυναῖκα ἀνόητη; Ὡστε τὰ καλὰ μόνο πρέπει νὰ δεχώμαστε ἀπὸ τὸ Θεό, τὰ κακὰ ὄχι;»

Μὰ καὶ οἱ φίλοι του, ποὺ πήγαιναν νὰ τὸν δοῦν, κι ἐκεῖνοι τὸν στενοχωροῦσαν.

Κάποτε τρεῖς ἀπὸ τοὺς φίλους του ἐπῆγαν νὰ τὸν δοῦν, μὰ δὲν

τὸν γνώρισαν στὴν κατάστασι πὺ βρισκόταν. Δὲν κρατήθηκαν κι ἔβαλαν τὰ κλάματα. Ἦταν τόση ἡ δυστυχία του, ὥστε δὲν εὔρισκαν λόγια νὰ τοῦ εἰποῦν κι ἔμειναν κοιτάζοντάς τον ἑφτά ἡμέρες ἄφωνοι. Ὑστερα τοῦ εἶπαν πὺς, γιὰ νὰ τὸν παιδεύῃ ὁ Θεός, κάποια ἁμαρτία μεγάλη θὰ ἔκανε. Ὁ Ἰὼβ τότε διαμαρτυρήθηκε πὺς καμμιὰ ἁμαρτία δὲν ἔκαμε. Δὲν μπόρεσε δὲ νὰ κρατηθῇ και εἶπε :

— Καλύτερα νὰ μὴν εἶχα γενηθῇ.

Μὰ ἀμέσως κατάλαβε πὺς αὐτὸ ἦταν σφάλμα και ζήτησε συγχώρησι ἀπὸ τὸ Θεό.

Ὁ Θεὸς τὸν συγχώρησε, γιὰτι τὸν εἶδε πὺς μετάνοιωσε πραγματικά. Τοῦ χάρισε πάλι τὴν υἰγεία του και τοῦ ἔδωσε διπλάσια ἀγαθὰ ἀπὸ ἐκεῖνα πὺς εἶχε πρῶτα. Ἐξῆσε πολλὰ χρόνια και ἀπόχτησε πάλι ἑφτά γιουὺς και τρεῖς θυγατέρες και χάρηκε μαζί τους τ' ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ.

Πέθανε σὲ βαθιὰ γηρατειά, 240 χρονῶν, ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ του και τὰ ἐγγόνια του, δοξάζοντας και ὑμνώντας τὸ Θεό, ὅπως πάντοτε.

Ἀπὸ τότε ἡ μεγάλη ὑπομονὴ λέγεται («Ἰὼβιος ὑπομονὴ») ἢ ὑπομονὴ σὰν τοῦ Ἰὼβ.

Π Ι Ν Α Ε Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

Εἰσαγωγή	Σελ. 3
--------------------	--------

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ἡ Δημιουργία τοῦ Κόσμου	» 5
Πῶς ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο	» 6
Τὸ Προπατορικὸν ἁμάρτημα	» 7
Ὁ Θεὸς διώχνει τοὺς πρωτοπλάστους ἀπὸ τὸν παράδεισο	» 8
Καὶν καὶ Ἄβελ	» 9
Κιβωτὸς τοῦ Νῶε	» 10
Ὁ Κατακλυσμός	» 12

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΑΙ

Ὁ Ἀβραάμ	» 14
Ἡ Καταστροφή στὰ Σόδομα καὶ Γόμορα	» 15
Ἡ Γέννησι τοῦ Ἰσαὰκ καὶ ἡ θυσία τοῦ Ἀβραάμ	» 17
Ὁ Γάμος τοῦ Ἰσαὰκ	» 19
Ἡσαῦ καὶ Ἰακώβ	» 20
Ὁ Ἰσαὰκ εὐλογεῖ τὸν Ἰακώβ	» 20
Ἡ Φυγὴ τοῦ Ἰακώβ	» 22
Ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ στὴ Χαναάν	» 22
Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ	» 24
Ἡ Πώλησι τοῦ Ἰωσήφ	» 24
Ὁ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο	» 26
Ὁ Ἰωσήφ στὴ φυλακὴ	» 26
Τὰ ὄνειρα τοῦ Φαραῶ	» 28
Ἀποφυλάκισι καὶ δόξα τοῦ Ἰωσήφ	» 29
Τ' Ἀδελφία τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο	» 30
Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται	» 31
Ὁ Ἰακώβ ἔρχεται στὴν Αἴγυπτο	» 33

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Ο ΜΩΥΣΗΣ

Ἡ Φαραὼ καὶ οἱ Ἰσραηλίτες	Σελ. 34
Ἡ Γέννησι καὶ ἡ σωτηρία τοῦ Μωϋσῆ	» 34
Ἡ Μωϋσῆς φεύγει	» 36
Ἡ Θεὸς καλεῖ τὸν Μωϋσῆ νὰ σώσῃ τοὺς Ἑβραίους	» 36
Οἱ 10 πληγὰς τοῦ Φαραὼ	» 39
Οἱ Ἰσραηλίτες διαβαίνουν τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα	» 40
Οἱ Ἰσραηλίτες στὴν ἔρημο	» 42
Οἱ 10 ἐντολὰς	» 43
Οἱ Ἰσραηλίτες λησμονοῦν τὸ Θεὸ τοὺς καὶ λατρεύουν τὸ χρυσὸ μοσχάρι	» 44
Ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης καὶ οἱ γιορτὲς	» 44
Οἱ Ἰσραηλίτες φθάνουν κοντὰ στὴ Χαναάν. Νέα περιπλάνησι στὴν ἐρημο	» 45
Ἡ θάνατος τοῦ Μωϋσῆ	» 46
Ἡ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ	» 47

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

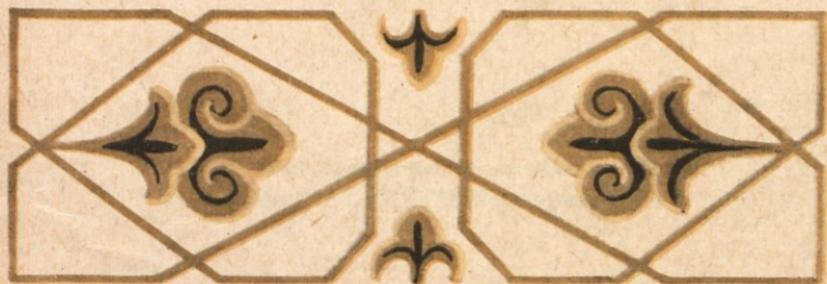
Οἱ Κριτὲς	» 49
Ἡ Γεδεὼν	» 49
Ἡ Σαμψών	» 50
Ἡ Ἡλί	» 53
Ἡ Σαμουήλ	» 53
Ἡ καλὴ νύφη Ρουθ	» 54

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Ἡ Σαουλ	» 56
Δαυὶδ καὶ Γολιάθ	» 57
Σαουλ καὶ Δαυὶδ	» 59
Ἡ Δαυὶδ Βασιλεὺς	» 60
Ἡ Ἀβεσσαλὼμ	» 61
Ἡ Σολομών	» 62
Τὰ ἔργα τοῦ Σολομῶντα	» 64
Χωρισμὸς τοῦ Βασιλείου. Ροβοὰμ - Ἡ Ἱεροβοὰμ	» 64

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΟΙ ΠΡΟΦΗΤΕΣ

Ὁ Ἡλίας	Σελ. 65
Ὁ Ἰσαΐας	» 69
Ὁ Ἰερεμίας	» 69
Ὁ Δανιήλ	» 70
Τὰ Τρία παιδιά στὸ καμίνι	» 70
Ὁ Δανιήλ στὸ λάκκο τῶν λεόντων	» 71
Ὁ Ἰωνᾶς	» 73
Ὁ ὑπομονητικὸς Ἰώβ	» 74
Περιεχόμενα	» 77

Τὸ ἐξώφυλλο καὶ ἡ εἰκονογράφησις ἔγιναν ἀπὸ
τὸ ζωγράφο ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΔΗ

ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ
ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

❁ ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ ❁

ΤΑΞΙΣ Α'

Αρ. 1. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ-ΤΕΤΡΑΔΙΟ

ΤΑΞΙΣ Β'

Αρ. 3. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ-ΤΕΤΡΑΔΙΟ

ΤΑΞΙΣ Γ'

Αρ. 5. ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

- » 6. ΜΥΘΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ
- » 7. ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
- » 8. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
- » 18. ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΤΑΞΙΣ Δ'

Αρ. 10. ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

- » 11. ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΡΧ. ΕΛΛΑΔΟΣ
- » 12. ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
- » 13. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
- » 15. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
- » 18. ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑΙ ΤΑΞΙΣ Γ' & Δ'

Αρ. 15. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

- (Α' και Β' έτος συνδ/λιας)
- » 16. ΙΣΤΟΡΙΑ
(Α' έτος συνδ/λιας)
- » 17. ΙΣΤΟΡΙΑ
(Β' έτος συνδ/λιας)
- » 18. ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
(Α' και Β' έτος συνδ/λιας)

ΤΑΞΙΣ Ε'

Αρ. 19. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Έγκερ.)

- » 20. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Αρ. 21. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΗΠΕΙΡΩΝ

- » 22. ΦΥΣΙΚΗ & ΧΗΜΕΙΑ
- » 29. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
- » 30. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ
- » 23. ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
- » 35. ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΟΥ

(Έγκερ.)

»

»

»

(Έλευθ.)

»

ΤΑΞΙΣ ΣΤ'

Αρ. 24. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ & ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ (Έγκερ.)

- » 25. ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΩΤ. ΕΛΛΑΔΟΣ
- » 26. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ
- » 27. ΦΥΣΙΚΗ & ΧΗΜΕΙΑ
- » 29. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
- » 30. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ
- » 28. ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (Έλευθ.)
- » 35. ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΟΥ
- » 36. ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑΙ ΤΑΞΙΣ Ε' & ΣΤ'

Αρ. 29. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ

- (Α' και Β' έτος συνδ/λιας) (Έγκερ.)
- » 30. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ
(Α' και Β' έτος συνδ/λιας)
- » 31. ΦΥΣΙΚΗ & ΧΗΜΕΙΑ
(Α' έτος συνδ/λιας)
- » 32. ΦΥΣΙΚΗ & ΧΗΜΕΙΑ
(Β' έτος συνδ/λιας)
- » 33. ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
(Α' έτος συνδ/λιας) (Έλευθ.)
- » 34. ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ
(Β' έτος συνδ/λιας)
- » 35. ΟΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΟΥ
- » 36. ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΙΧΝΟΓΡΑΦΙΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α' — ΤΕΥΧΟΣ Β' ΤΕΥΧΟΣ Γ' — ΤΕΥΧΟΣ Δ'

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ

ΟΔΟΣ ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 14 ΑΘΗΝΑΙ